

การศึกษาเปรียบเทียบคำและสำนวนที่มี “KOU” และ “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ
“ปาก” ในภาษาไทย

นางสาวชญัญภัค โตเจริญบดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

A COMPARATIVE STUDY OF WORDS AND IDIOMATIC EXPRESSIONS
CONTAINING “KOU” AND “ZUI” IN MANDARIN CHINESE AND /pá:k/
IN THAI

Miss Chanyapak Tocharoenbodee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts program in Chinese

Department of Eastern Languages

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2018

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบคำและสำนวนที่มี
“KOU” และ “ZUI” ในภาษาจีนกลาง “ปาก”
ในภาษาไทย

โดย

นางสาวชญัญภัค โตเจริญบดี

สาขาวิชา

ภาษาจีน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.สีบพงศ์ ช้างบุญชู

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ เทพกาญจนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.สีบพงศ์ ช้างบุญชู)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ธีรพจน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์ เอกอัจฉริยา)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(Associate Professor ZHANG, Lijun)

ชัยญุภักดิ์ โตเจริญบุตตี: การศึกษาเปรียบเทียบคำและสำนวนที่มี “KOU” และ “ZUI” ใน
ภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย (A COMPARATIVE STUDY OF WORDS
AND IDIOMATIC EXPRESSIONS CONTAINING “ KOU ” AND “ ZUI ” IN
MANDARIN CHINESE AND /pá:k/ IN THAI) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :
อาจารย์ ดร. สืบพงศ์ ช่างบุญชู, 206 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบคำและสำนวนที่มี □ “KOU” และ 嘴 “ZUI” ใน
ภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายว่าเหมือนกันหรือแตกต่าง
กันอย่างไร

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ความหมายของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ทั้งในภาษาจีน
และภาษาไทยสามารถจำแนกความหมายได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ความหมายโดยตรง กับความหมาย
โดยนัย ส่วนการเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ส่วนใหญ่มีความหมาย
เหมือนและใกล้เคียงกัน สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1. เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า □
“KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มี คำว่า “ปาก” 2. เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า □
“KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า “ปาก” 3. เปรียบเทียบสำนวนไทยที่มี คำว่า
ปาก กับสำนวนจีนไม่ได้ใช้คำว่า □ “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” อย่างไรก็ตาม สำนวนจีนและสำนวนไทย
ไม่ว่าภาษาใดหรือชาติใด สำนวนเหล่านี้เกิดจากความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ที่เกิดจากธรรมชาติ การ
กระทำ การดำเนินชีวิต ความประพฤติ หรือจารีตประเพณี ตลอดจนมโนทัศน์และค่านิยมต่างๆของ
ทั้งสองประเทศที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันไปตามบริบทของสังคม

ภาควิชา.....ภาษาตะวันออก.....ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....ภาษาจีน.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก.....

ปีการศึกษา.....2561.....

5880116422: MAJOR CHINESE

KEYWORD: CHINESE IDIOMS, THAI IDIOMS, COMPARATIVE, MOUTH

CHANYAPAK TOCHAROENBODEE: A COMPARATIVE STUDY OF WORDS AND
IDIOMATIC EXPRESSIONS CONTAINING “KOU” AND “ZUI” IN MANDARIN
CHINESE AND /pá:k/ IN THAI. ADVISOR: SEUBPONG CHANGBOONCHU, Ph.D.,
206 pp.

The purpose of this study is the comparison of the meanings between words and idiomatic expressions containing 口 "KOU" and 嘴 "ZUI" in both Mandarin Chinese and “/pá:k/” in Thai language.

From the results of this study, it can be concluded that the meaning of words and expressions that have the word “/pá:k/” in both Chinese and Thai languages can be classified into two groups, 1. basic meaning and 2. connotative meaning. The comparison of Chinese idioms and Thai idioms with the word “/pá:k/” found that most of them have similar meanings. We can divide words into three groups as follows: 1. compare Chinese idioms with the words 口 "KOU" or 嘴 "ZUI" with Thai idioms to the word “/pá:k/” 2. compare Chinese idioms with the words 口 "KOU" or 嘴 "ZUI" to Thai idioms without the word “/pá:k/”. 3. compare Thai expressions with the word “/pá:k/”, to Chinese idioms that do not use the word 口 "KOU" or 嘴 "ZUI". These expressions are caused by human's natural feelings, actions, lifestyle, behavior or custom. As well as the concepts and values of both countries that are similar and different according to the social context.

Department: Eastern Language.....Student's Signature.....

Field of Study: Chinese.....Advisor's Signature.....

Academic Year: 2018.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงมีอาจสำเร็จลุล่วงได้ หากผู้วิจัยไม่ได้รับความเมตตากรุณา ดูแลเอาใจใส่ ชี้แนะแนวทาง และแรงผลักดันจากอาจารย์ ดร.สีบพงศ์ ช่างบุญชู อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำ ช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้โอกาสต่างๆ กับผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยซาบซึ้งอย่างยิ่งในความเมตตาของท่าน จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์ ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ธีรพจน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์ เอกอัจฉริยา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ Associate Professor ZHANG, Lijun กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.หทัย แซ่เจี๋ย ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางการดำเนินการ เขียนวิจัยเล่มนี้ ตลอด 1 ปีการศึกษา ขอขอบคุณอาจารย์ Ye wenxi (叶文羲) จากมหาวิทยาลัยปักกิ่ง (北京大学) ณ กรุงปักกิ่ง ประเทศจีน ที่เสียสละเวลา คอยแนะนำเนื้อหา ข้อมูล หนังสือ และอื่นๆ อีกมากมายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยตลอด 3 สัปดาห์ที่ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลในประเทศจีน

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ความเมตตา ตลอดจนโอกาสต่างๆ ให้กับผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อไชยรงค์ คุณแม่สุวีณา น้องชายนายชวพัส ครอบครวั โตเจริญบติ และคุณป้ายุพินย์ กิตติลาตุล ที่คอยเป็นกำลังใจ ช่วยเหลือ สนับสนุน คอยกระตุ้นเตือน และอุปการะเลี้ยงดูผู้วิจัยเสมอมา จนผู้วิจัยเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณอาจารย์สุดธิดา ศรีจันทร์ อาจารย์ณัฐมน ศรีสุข และอาจารย์สุพิศพันธ์ ฝึกฝน พี่ที่คอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจทานในส่วนของบทคัดย่อภาษาอังกฤษและช่วย พิสูจน์อักษร ขอขอบคุณอาจารย์ธาดาพนิตสดี ศุกลวิริยะกุล ที่ช่วยแนะนำในส่วนของการคำนวณค่าสถิติ ขอขอบคุณอาจารย์อนุรักษ์ อินโองการ อาจารย์กมลชนก สกนธวัฒน์ นางสาวอติภา ฮวดศรี และนางสาว ันยาตา ตันเจริญ ที่ช่วยแนะนำในส่วนของการแยกประเภทต่างๆ ของสำนวน ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณนายธนวิทย์ ช่วยบำรุง ที่เป็นกำลังใจ ดูแลช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันมาตลอด คอยถามคอยเตือน อีกทั้งยังคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางในการดำเนินการเขียนให้สำเร็จลุล่วง ตลอดจนช่วยตรวจทานเนื้อหาและถ้อยคำให้ไพเราะสละสลวยยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาภาษาจีนทั้งสองท่านที่คอยช่วยเหลือ คอยถามไถ่ และเป็นทีปรึกษาในยามท้อ อีกทั้งคอยให้กำลังใจซึ่งกันและกันตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	11
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	11
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	12
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	12
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	12
1.5 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	12
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
1.7 วิธีการดำเนินการวิจัย	13
1.8 ระบบสัญลักษณ์ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์	14
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	16
2.1 คำจำกัดความของคำ ในภาษาไทยและภาษาจีน.....	16
2.2 คำจำกัดความของสำนวน	17
2.2.1 ความหมายของคำว่า “สำนวน” ในภาษาไทย.....	17
2.2.2 ความหมายของคำว่า “สำนวน” ในภาษาจีน	18
2.3 คำจำกัดความด้านความหมาย	18
2.3.1 ความหมายโดยตรง.....	18

2.3.2 ความหมายโดยนัย	19
2.3.3 ความหมายเปรียบเทียบ	19
2.4 ความหมายของคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย	20
2.4.1 ความหมายของคำว่า “KOU” ในภาษาจีนกลาง	20
2.4.2 ความหมายของคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลาง	21
2.4.3 ความหมายของคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย	21
2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ คำว่า “KOU”/ “ZUI” ในภาษาจีน	22
2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบสำนวน	24
บทที่ 3 ความหมายของคำและสำนวนที่มีคำว่า ปาก ในภาษาจีนและภาษาไทย	29
3.1 คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU”	29
3.1.1 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” ที่มีความหมายโดยตรง	29
3.1.2 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” ที่มีความหมายโดยนัย	34
3.2 คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI”	57
3.2.1 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีความหมายโดยตรง	57
3.2.2 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีความหมายโดยนัย	59
3.3 คำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก”	78
3.3.1 คำและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ที่มีความหมายโดยตรง	78
3.3.2 คำและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ที่มีความหมายโดยนัย	82
บทที่ 4 สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก	96
4.1 สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มี คำว่า ปาก	97

4.1.1	สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก เหมือนกัน.....	97
4.1.2	สำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก”.....	108
4.2	สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า “ปาก”	116
4.2.1	สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยที่ไม่ได้ใช้คำว่า “ปาก”	116
4.2.2	สำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่ไม่ได้ใช้คำว่า “ปาก”	127
4.3	สำนวนไทยที่มี คำว่า “ปาก” กับสำนวนจีนไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI”	135
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	144
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	144
5.1.1	ความหมายของคำและสำนวนที่มีคำว่า ปาก ประกอบในสำนวน.....	144
5.1.2	เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก ซึ่งสื่อความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน	147
5.2	ข้อเสนอแนะ	148
	รายการอ้างอิง	150
	ภาคผนวก.....	153
	ภาคผนวก ก	154
	ภาคผนวก ข.....	172
	ภาคผนวก ค	177
	ภาคผนวก ง	183
	ประวัติผู้เขียน.....	206

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3- 1 ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน	68
ตารางที่ 3- 2 ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน	75
ตารางที่ 3- 3 ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย ...	92
ตารางที่ 5- 1 ตารางแยกประเภทความหมายโดยตรง 口 “KOU” ในภาษาจีน	144
ตารางที่ 5- 2 ตารางแยกประเภทความหมายโดยตรง คำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน.....	145
ตารางที่ 5- 3 ตารางแยกประเภทความหมายโดยตรง คำว่า “ปาก” ในภาษาไทย.....	145

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้รับอิทธิพลทั้งวัฒนธรรมตะวันตกหรือวัฒนธรรมตะวันออก วัฒนธรรมจีนเป็นอีกหนึ่งวัฒนธรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อภาษาและวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งแทรกซึมเข้ามาพร้อมกับการอพยพย้ายถิ่นฐานและการค้าตั้งแต่สมัยโบราณ คนไทยกับคนจีนจึงมีความใกล้ชิดและผูกพันอย่างมาก ชาวจีนกลุ่มต่างๆ ที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทยได้นำขนบธรรมเนียม ประเพณี รวมทั้งภาษาถิ่นของตนเข้ามาในประเทศไทยด้วย ดังจะเห็นได้จากคำยืมภาษาจีนจำนวนมากที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทย คำยืมเหล่านี้มีอิทธิพลต่อภาษาไทยอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอาหาร การค้าขาย เครื่องประดับ

อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของจีนทำให้ภาษาจีนมีความสำคัญและได้รับความสนใจมากขึ้นเรื่อยๆ ความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาจีนเพื่อติดต่อธุรกิจการค้าต่างประเทศก่อให้เกิดกระแสนิยมเรียนภาษาจีนไปทั่วโลก ในขณะที่คนไทยจำนวนมากก็เริ่มสนใจเรียนภาษาจีนเช่นกัน การศึกษาวิจัยภาษาจีนจึงขยายขอบเขตและแพร่หลายมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทย เนื่องจากทั้งคนจีนและคนไทยต่างเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน ช่างเปรียบเทียบเปรียบเทียบเปรย มักจะหยิบยกสิ่งแวดล้อมรอบตัวหรืออวัยวะต่างๆ ในร่างกาย เช่น ตา หู มือ จมูก ปาก มาเปรียบเทียบเป็นสำนวน เพื่อเป็นคติสอนใจ

ด้วยเหตุดังกล่าว นักวิชาการจำนวนมากจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างสำนวนจีนกับสำนวนไทย นอกจากวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างด้านโครงสร้างและความหมายแล้ว นักวิชาการบางท่านยังสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสำนวนกับวัฒนธรรม เพราะสำนวนเป็นภาพสะท้อนและมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง พิริยา สุรขจร (2544: 1) กล่าวว่า คำและสำนวนเกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ ต้นไม้ หรืออวัยวะต่างๆ ในร่างกาย ให้ออกมาเป็นประโยคที่สวยงามน่าฟัง และมีความหมายเชิงคติสอนใจ ดังนั้นสำนวนภาษาจีนและภาษาไทยจึงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันเรื่องวิถีชีวิตของผู้คนทั้งสองประเทศ

จากการรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะร่างกายมีปรากฏอยู่มากมาย แต่ยังไม่มีการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะปาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเปรียบเทียบความหมายและภาพสะท้อนของสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา ความหมายของคำและสำนวนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลาง
2. เพื่อศึกษา ความหมายของคำและสำนวนที่มี “ปาก” ในภาษาไทย
3. เพื่อศึกษา ความหมายของคำและสำนวนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางเทียบกับความหมายของคำและสำนวนที่มี “ปาก” ในภาษาไทย

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ความหมายของคำและสำนวนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางหลากหลายกว่าคำและสำนวนที่มี “ปาก” ในภาษาไทย
2. คำและสำนวนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางมีความหมายที่เหมือนหรือต่างกับคำและสำนวนที่มี “ปาก” ในภาษาไทย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. สำนวนจีนที่ใช้ศึกษาจะศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางเท่านั้น
2. สำนวนไทยที่ใช้ศึกษาจะศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย
3. ศึกษาสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางให้ความหมายเหมือนหรือต่างกับสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก”

1.5 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลต่างๆที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมและนำมาศึกษา มีดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลาง
2. แหล่งข้อมูลคำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI”

2.1 现代汉语词典 第六版 (Xiàndài hànyǔ cídiǎn) Dìliùbǎn

พจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน พิมพ์ครั้งที่ 6 โดย 商务印书馆

(Shāngwù yìn shūguǎn, 2012)

2.2 成语大词典 (Chéngyǔ dà cídiǎn) พจนานุกรมสำนวนจีน โดย

商务印书馆 (Shāngwù yìn shūguǎn, 2015)

3. แหล่งข้อมูลคำและสำนวนที่มีคำว่า ปาก

3.1 พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542

3.2 สำนวนไทย โดย สง่า กาญจนพันธุ์ (2538)

3.3 บ่อเกิดสำนวนไทย โดย ดนัย เมธิตานนท์ เล่ม 1-4

3.4 สำนวนไทยฉบับสมบูรณ์ โดย ศมน รั้งสีสุริยันต์แจ่ม (2558)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจความหมายของคำและสำนวนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลาง
2. ทำให้เข้าใจความหมายของคำและสำนวนที่มี “ปาก” ในภาษาไทย
3. ทำให้เห็นความเหมือนและความต่างของคำและสำนวนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกับคำและสำนวนที่มี “ปาก” ในภาษาไทย
4. เป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนต่อไป

1.7 วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สืบค้นหนังสือวิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่เป็นภาษาจีนและภาษาไทย เพื่อพิจารณาว่ามีหนังสือเล่มใดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
2. รวบรวมคำและสำนวนจากหนังสือพจนานุกรมและพจนานุกรมสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” อยู่ในคำและสำนวน
3. รวบรวมคำและสำนวนจีนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” อยู่ในคำและสำนวนนั้นๆ และหาความหมายเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับคำและสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกัน และ แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความหมายของคำและสำนวนที่มี 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน กลางกับคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย
5. สรุปผลวิจัย

1.8 ระบบสัทอักษรที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

การถอดเสียงตัวอักษรจีนในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้ระบบ 汉语拼音 Hànyǔ pīnyīn ตามแบบหนังสือหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาจีนและภาษาฮินดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 1-10) ดังต่อไปนี้

1. สัทอักษรแทนเสียงพยัญชนะ 24 เสียง

b (ป)	p (ผ,พ)	m (ม)	f (ฝ,ฟ)	d (ต)
t (ถ,ท)	n (น)	l (ล)	z (จ)	c (ฉ,ช)
s (ซ,ส)	zh (จ)	ch (ฉ,ช) ¹	sh (ฉ,ช) ²	r (ร)
j (จ)	q (ฉ,ช)	x (ซ,ส)	g (ก)	k (ข,ค)
h (ห,ฮ)	y ³ (ย)	w ³ (ว)		

2. สัทอักษรแทนเสียงสระ 24 เสียง

2.1 สัทอักษรแทนเสียงสระเดี่ยว

a (-ะ),(-า)	o (-ัว ⁴),(-โ-)	e (-เอ),(-เ ⁵)	i (-ี),(-ึ, -ือ) ⁶
u (-ู)	ü (-วี) ⁷		

¹ เป็นเสียงกักเสียดแทรก (affricate) เวลาออกเสียงปลายลิ้นต้องงอขึ้นไปแตะที่เพดานแข็ง

² เป็นเสียงเสียดแทรก (fricative) เวลาออกเสียงปลายลิ้นต้องงอขึ้นไปใกล้เพดานแข็ง แต่ไม่ต้องแตะเพดานแข็ง

³ เสียง y และ w เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระ ใช้เขียนแทนเสียงสระ i และ u ตามลำดับเมื่อเป็นเสียงสระผสมซึ่งอยู่ในตำแหน่งต้นพยางค์ และใช้เขียนไว้หน้าสระเดี่ยว i และ u ตามลำดับเมื่อไม่ได้ปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะอื่น นอกจากนี้ยังเขียน y ไว้หน้าเสียงสระ ü ทั้งที่เป็นสระเดี่ยวและสระผสมเมื่อไม่ได้ปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะอื่น

⁴ เมื่อสระ o ตามหลัง b,f,m,p,w จะออกเสียงเป็น uo

⁵ เมื่อสระ e ตามหลัง y จะออกเสียงเป็นสระ e-

⁶ เมื่อสระ i ตามหลัง c,ch,r,s,sh,z และ zh จะออกเสียงเป็นสระ ึ, ือ

⁷ เมื่อสระ ü ตามหลัง j,q,x,y เขียนลดรูปเป็น u แต่เมื่อตามหลัง n,l ให้คงรูปเดิมคือ ü

2.2 สัทอักษรแทนเสียงสระผสม

ai (ไ-),(-าย)	ao (เ-า),(-าว)	an (ัน),(-าน)
ang (ัง), (-าง)	ia (เ-ีย) ⁸	ie (เ-ีย) ⁸
ei (เ-ยี่)	en (เ-ิน)	eng (เ-ิง)
er (เ-อร์) ⁹	in (ิน)	iu (ิว)
iao (เ-ียว)	ian (เ-ียน)	ing (ิง)
ong (-ง)	ou (โ-ว)	ua (-วา)
uo (ัว)	üe (เ-ว) ¹⁰	ui (ุย)
un (ุน)	ün (-.วิน) ¹¹	

3. เสียงวรรณยุกต์

เครื่องหมายกำกับเสียงวรรณยุกต์ในระบบพินอิน ใช้ -, /, ˘ และ \ เทียบได้กับเสียงวรรณยุกต์ไทย ดังนี้

เสียงหนึ่ง -	เทียบเท่าเสียง สามัญ ¹²
เสียงสอง /	เทียบเท่าเสียง จัตวา
เสียงสาม ˘	เทียบเท่าเสียง เอก ¹³
เสียงสี่ \	เทียบเท่าเสียง โท

คำที่ออกเสียงเบาจะไม่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับ

⁸ สระ ia และ ie เป็นหน่วยเสียงที่คล้ายกับเสียงสระเอียในภาษาไทย ดังนั้นทับศัพท์สระ ia และ ie ด้วยสระเอีย เช่น jiā (เจีย) = บ้าน jiē (เจีย) = ถนน

⁹ สระ er ไม่ผสมกับพยัญชนะต้น

¹⁰ สระ üe เมื่อตามหลัง j,q,x,y เขียนลดรูปเป็น ue แต่เมื่อตามหลัง n,l ให้คงรูปเดิมคือ üe

¹¹ สระ ün เมื่อตามหลัง j,q,x,y เขียนลดรูปเป็น un

¹² เสียงหนึ่งในภาษาจีนกลางใกล้เคียงกับเสียงสามัญในภาษาไทย

¹³ เสียงสาม ˘ เทียบเท่าเสียง เอก ยกเว้นเมื่ออยู่หน้าพยางค์ที่มีเสียงสาม ˘ ให้ออกเป็นเสียงสอง โดยคงเครื่องหมายเสียงสาม เช่น kǒngzǐ = โข่งจื่อ หรือ ช่งจื่อ ให้ออกเสียงว่า โขงจื่อ หรือ ชงจื่อ และเสียงสามในภาษาจีนกลางใกล้เคียงกับเสียงเอก + เสียงจัตวาในภาษาไทย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

จากการค้นคว้าข้อมูล เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย พบว่า มีเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องดังกล่าว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงรวบรวมคำจำกัดความ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ครอบคลุมเนื้อหาคำจำกัดความของคำและสำนวน ความหมายของคำว่า ปาก ในภาษาจีน และภาษาไทย

2.1 คำจำกัดความของคำ ในภาษาไทยและภาษาจีน

เนื่องจากผู้วิจัยสนใจศึกษาทั้งคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาจีนและภาษาไทย จึงค้นคว้านิยามของคำเพื่อประกอบการศึกษาดังนี้

2.1.1 ความหมายของคำว่า “คำ” ในภาษาไทย

ความหมายของคำในตำราหลักภาษาไทยและตำราภาษาศาสตร์มีความแตกต่างกัน ดังนี้

จินดา เสงสมบุรณ์ (2542: 141) อธิบายความหมายของ “คำ” ไว้ว่า คำ คือหน่วยที่มีความหมายในภาษา คุณสมบัติของคำคือสามารถปรากฏตามลำพังได้ มีทั้งขนาดเล็กซึ่งมี 1 หน่วยคำ และขนาดใหญ่ซึ่งมากกว่า 1 หน่วยคำ

กำชัย ทองหล่อ (2543: 210) อธิบายความหมายของ “คำ” ไว้ว่า คำ หมายถึง อักษรที่ประสมกันแล้วออกเสียงมาเป็นหน่วยเสียงเดียว ประกอบด้วย สระตัวเดียว เรียกว่า พยางค์ พยางค์ที่เปล่งออกมาจะเป็นพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์รวมกันก็ตาม ถ้ามีความหมายเป็นที่รู้กัน เรียกว่า คำ หรือถ้อยคำ

พระยาอุปกิตติศิลปสาร (2543: 59) อธิบายความหมายของ “คำ” ไว้ว่า คำ หมายถึง เสียงที่พูดออกมาได้ความอย่างหนึ่ง ตามความต้องการของผู้พูด หนึ่งคำจะมีกี่พยางค์ก็ได้

สุนันท์ อัญชลีนุกูล (2546: 1-2) ได้ศึกษาความหมายของ “คำ” ไว้ว่า คำ หมายถึง เสียงที่พูดออกมาได้ความอย่างหนึ่ง ตามความต้องการของผู้พูด แต่ในการพิจารณา คำ จะพิจารณาจากรูปเขียนซึ่งใช้แทนเสียงพูด ทำให้สังเกตได้ว่าบางครั้งอาจใช้อักษรแทนเสียงไม่ครบทุกเสียง ดังนั้น คำตามแนวภาษาศาสตร์จะวิเคราะห์หน่วยเสียงต่างๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นคำทุกเสียง แม้จะไม่ปรากฏรูปเขียนแทนเสียงบางเสียงก็ตาม

ลัดดาวัลย์ เพิ่มเจริญ (2559: 89) อธิบายความหมายของ “คำ” ไว้ว่า คำ เป็นองค์ประกอบของภาษาที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด เพราะเป็นหน่วยพื้นฐานของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย

ชัชวดี ศรีลัมภ์ (2559: 169) อธิบายความหมายของ “คำ” ไว้ว่า คำ คือ หน่วยในภาษาที่เล็กที่สุดที่มีความหมายและสามารถปรากฏได้ตามลำพังอย่างอิสระ

จากการศึกษาพบว่า คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมายตรงตามความต้องการของผู้พูดอาจจะมีพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ และสามารถอยู่ได้โดยลำพัง

2.1.2 ความหมายของคำว่า “词” cí (คำ) ในภาษาจีน

现代汉语词典 (2012: 211) ให้ความหมายของคำว่า 词 “CI” (คำ) ดังนี้

1. คำพูด, ประโยคหรือวลีที่พูดหรือของเพลง กาพย์ กลอน ความเรียงบทละคร เป็นต้น เช่น 戏词 xìcí บทละคร, 词不达意 cíbùdáyì ศัพท์ที่บรรยายความหมายออกมาได้ไม่ชัดเจน

2. รูปโคลงที่ร้องประกอบดนตรีในสมัยราชวงศ์ถังและเป็นที่ยอมรับกันมากในสมัยราชวงศ์ซ่ง, ซึ่งดัดแปลงมาจากโคลง 7 คำ และโคลง 5 คำ และเพลงพื้นเมือง, ความสั้นยาวของประโยคจะเปลี่ยนแปลงไปตามท่วงทำนองของเพลง ดังนั้นจึงเรียกอีกอย่างว่าโคลงประโยคสั้นยาว

3. หน่วยที่เล็กที่สุดในภาษาที่สามารถใช้เดี่ยวได้

2.2 คำจำกัดความของสำนวน

2.2.1 ความหมายของคำว่า “สำนวน” ในภาษาไทย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 1187) ให้ความหมายของคำว่า สำนวน ไว้ดังนี้ สำนวน น. ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร, บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร; คดี เช่น ปิดสำนวน; ถ้อยคำหรือข้อความที่สืบทอดกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น สอนจะระเข้ว่ายน้ำ ร้าไม่ตีโทษปีโทษกลอง; ถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่งๆ หรือหนังสือแบบหนึ่งๆ เช่น สำนวนฝรั่ง สำนวนบาลี, ชั้นเชิงหรือท่วงทำนองในการแต่งหนังสือหรือพูด เช่น สำนวนเจ้าพระยาพระคลัง (หน) สำนวนยาขอบ สำนวนไม้ เมืองเดิม; ลักษณะนามใช้เรียกข้อความรายหนึ่งๆ เช่น ข้อความสำนวนหนึ่ง อิเหนามีหลายสำนวน บทความ 2 สำนวน

สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 1) ได้อธิบายความหมายของคำว่า สำนวน ไว้ในหนังสือ สำนวนไทย ดังนี้ คำพูดของมนุษย์เราไม่ว่าชาติใดภาษาใด แยกออกได้กว้างๆ เป็นสองอย่าง อย่างหนึ่งพูดตรงไปตรงมาตามภาษารธรรมดา พอพูดออกมาก็เข้าใจกันได้ทันที อีกอย่างหนึ่งพูดเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมาแต่ให้มีความหมายในคำพูดนั้นๆ คนฟังอาจเข้าใจความหมายทันทีถ้าคำพูดนั้นใช้กัน

แพร่หลายทั่วไปจนอยู่ตัวแล้ว แต่ถ้าไม่แพร่หลาย คนฟังก็อาจจะไม่เข้าใจในทันที ต้องคิดจึงเข้าใจ หรือบางทีคิดแล้วเข้าใจไปอย่างอื่นก็ได้ หรือไม่เข้าใจเอาเลยก็ได้ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้เราเรียกกันว่า “สำนวน” คือคำพูดเป็นสำนวนอย่างชาวบ้านเขาเรียกกันว่า “พูดสำบัดสำนวน”

จากนิยามคำจำกัดความในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สำนวน คือ ถ้อยคำหรือคำพูดที่ไม่ได้ให้ความหมายตรงตามตัวอักษรแต่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ หรือเป็นคติสอนใจ เช่น เงยหน้า อ้าปาก หมายถึง การมีฐานะที่ดีขึ้นกว่าเดิม ดูแลตัวเองได้ไม่เดือดร้อน มีฐานะที่พอกัดเทียบกับเพื่อนได้ แต่ไม่ได้มีความหมายตรงตามตัวอักษร คือ การเงยหน้าแล้วอ้าปาก แต่แฝงไปด้วยความหมายเชิงเปรียบเทียบเปรียบเทียบเปรยเป็นต้น

2.2.2 ความหมายของคำว่า “สำนวน” ในภาษาจีน

现代汉语词典 (2012: 166) ให้ความหมายของคำว่า 成语 “CHENGYU” สำนวน คือ ประโยคสั้นๆ หรือกลุ่มคำที่มีการกำหนดรูปแบบแน่นอน สั้น กระชับ ได้ใจความลึกซึ้ง และครอบคลุม นิยมใช้สืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานาน สำนวนในภาษาจีนส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวอักษรสี่ตัว บางสำนวนเมื่อดูจากตัวอักษรจีนก็สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย มีความหมายตรงตัว แต่บางสำนวนก็จำเป็นต้องรู้ถึงแหล่งที่มา ก่อน ถึงจะเข้าใจความหมายของสำนวนนั้นได้

จากนิยามคำจำกัดความในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า คำว่า 成语 “CHENGYU” หมายถึง ประโยคหรือกลุ่มคำ มีการกำหนดรูปแบบที่ตายตัวความหมายตรงตัว แต่บางสำนวนก็จำเป็นต้องรู้ถึงแหล่งที่มา ก่อน ถึงจะเข้าใจความหมาย

2.3 คำจำกัดความด้านความหมาย

ความหมายเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของภาษา นอกเหนือไปจากเสียง คำ และประโยค ความหมายสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. ความหมายโดยตรง 2. ความหมายโดยนัย 3. ความหมายเปรียบเทียบ

2.3.1 ความหมายโดยตรง

สุนันท์ อัญชลินกุล (2546: 170) อธิบายความหมายโดยตรงไว้ว่า เป็นความหมายหลักของคำที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

ชัชวดี ศรีลัมพ์ (2559: 176) อธิบายความหมายโดยตรงไว้ว่า เป็นความหมายประจำของคำ เป็นความหมายที่ชี้บ่งสิ่งที่อ้างถึง ซึ่งสิ่งที่อ้างถึงนั้นเป็นความหมายที่เจ้าของภาษารู้และเข้าใจ และเป็นความหมายหลักของคำก่อนที่จะมีการขยายความหมายออกไป

จากการศึกษา “ความหมายโดยตรง” สามารถสรุปได้ว่า เป็นความหมายที่เจ้าของภาษาใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน เช่น คำว่า ดาว หมายถึง สิ่ง que เห็นเป็นดวงมีแสงระยิบระยับในท้องฟ้าเวลามืด นอกจากดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ แต่ในตำราโหราศาสตร์ถือว่า ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นดาวในพวกดาวนพเคราะห์

2.3.2 ความหมายโดยนัย

สุนันท์ อัญชสิณกุล (2546: 171) อธิบายความหมายโดยนัยไว้ว่า เป็นความหมายอีกความหมายหนึ่งนอกเหนือจากความหมายตรงหรือความหมายประจำคำ

ชัชวดี ศรีลัมพ์ (2559: 177) อธิบายความหมายโดยนัยไว้ว่า เป็นความหมายที่เพิ่มเติมขึ้นมา นอกเหนือไปจากความหมายโดยตรง เป็นความหมายอื่นๆ ที่ใช้ในการสื่อสาร มีลักษณะของความหมายที่แฝงอยู่ในคำร่วมกับความหมายตรง ซึ่งอาจจะเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า ความหมายแฝง เพราะเป็นความหมายที่แฝงอยู่ในการสื่อสาร ซึ่งมีที่มาของความหมายต่างกัน โดยอาจจะเกิดจากลักษณะการใช้ภาษาทางสังคม อารมณ์ ความรู้สึก

จากการศึกษา “ความหมายโดยนัย” สามารถสรุปได้ว่า เป็นความหมายอีกความหมายหนึ่งที่นอกเหนือจากความหมายโดยตรงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะทางกายบนโลก เช่น คำว่า ดาว ในที่นี้ให้ความหมายว่า สิ่งที่สวยงามหรือมีความโดดเด่นจากสิ่งอื่น

2.3.3 ความหมายเปรียบเทียบ

อุลมานันและริชาร์ด (1962) (อ้างถึงในชัชวดี ศรีลัมพ์, 2559: 180) ได้อธิบายความหมายเปรียบเทียบหรือความหมายเปรียบเทียบ ไว้ว่า เป็นการขยายความหมายของคำการเปรียบเทียบ ทำให้เกิดลักษณะของการใช้ภาษาที่เรียกว่า ความเปรียบหรืออุปลักษณ์ ซึ่งหมายถึง คำหรือข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบของสรรพสิ่งตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไปที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน

เลคอฟและจอห์นสัน (1980) (อ้างถึงในชัชวดี ศรีลัมพ์, 2559: 181) ได้อธิบายความหมายเปรียบเทียบในมุมมองที่สัมพันธ์กับระบบความคิดของมนุษย์ โดยอธิบายว่าการเปรียบเทียบเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเรา ระบบความคิด มโนทัศน์ ค่านิยมและการมองโลกส่วนใหญ่ของเรา อยู่ในรูปของการเปรียบเทียบ ซึ่งรวมเรียกว่า “อุปลักษณ์”

ชัชวดี ศรีลัมพ์ (2559: 180) อธิบายความหมายไว้ว่า ความหมายเปรียบเทียบ หมายถึง เป็นความหมายที่เกิดจากการนำคำที่มีความหมายตรงที่หมายถึงหรืออ้างถึงสิ่งหนึ่งไปเปรียบเทียบกับอีกสิ่งหนึ่ง ทำให้มีความหมายใหม่เกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบนั้นและแตกต่างไปจากความหมายโดยตรง

จากการศึกษา “ความหมายเปรียบเทียบหรือความหมายเปรียบเทียบ” สามารถสรุปได้ว่า เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งทำให้เกิดลักษณะในการใช้ภาษา เช่น เขาเป็น ขยะสังคม ในที่นี้ คำว่า ขยะ มีความหมายโดยตรง คือ หยากเยื่อ, มูลฝอย แต่ในที่นี้ คำว่า ขยะ ไม่ได้หมายถึง หยากเยื่อ, มูลฝอย แต่ในที่นี้ หมายถึง ผู้ที่ทำตัวไร้ประโยชน์และไม่เป็นที่ต้องการของสังคม

2.4 ความหมายของคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย

2.4.1 ความหมายของคำว่า “KOU” ในภาษาจีนกลาง

现代汉语词典 (2012: 745) ให้ความหมายของคำว่า 口 “KOU” ไว้ดังนี้

1. อวัยวะปากของคนหรือสัตว์ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร บางครั้งก็เป็นอวัยวะที่ใช้สำหรับเปล่งเสียง โดยทั่วไปจะเรียกว่า 嘴
2. รสชาติของอาหาร เช่น 口轻 kǒuqīng รสจืด / 口重 kǒuzhòng รสเข้มข้น
3. ถ้อยคำหรือคำพูด เช่น 口才 kǒucái การม/ฝีปาก
4. ศัพท์บอกประชากร เช่น 户口 hùkǒu จำนวนประชากร
5. ปากของภาชนะต่างๆ เช่น 瓶口儿 píngkǒur ปากขวด
6. ปากทางเข้าออกของสถานที่ เช่น 入口 rùkǒu ปากทางเข้า
7. ด้านของกำแพงเมืองจีน โดยทั่วไปจะหมายถึง ด้าน เช่น 喜峰口 Xǐfēngkǒu ด้านซีฟง
8. รูหรือรอยที่แห้ว / ปากที่ขาดแห้ว เช่น 伤口 shāngkǒu ปากบาดแผล
9. ระบบการบริหารที่มีหน่วยงานหรือมีลักษณะงานที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน เช่น 归口 guīkǒu จัดองค์กรขึ้นต่อแขนงอาชีพที่เกี่ยวข้อง
10. คมของมีด ดาบ ตะกร เช่น 刀口 dāokǒu คมมีด
11. อายุของม้า, ล่อ (ทั้งนี้เพราะสามารถมองเห็นฟันของมันได้) เช่น 这匹马口还轻。 Zhè pǐ mǎ kǒu hái qīng ม้าตัวนี้อายุยังน้อยอยู่
12. ลักษณะนาม เช่น 一家有五口人 yījiā yǒu wǔ kǒu rén ครอบครัวมีสมาชิก 5 คน

13. นามสกุลของคนจีน

2.4.2 ความหมายของคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนกลาง

现代汉语词典 (2012: 1741) ให้ความหมายของคำว่า 嘴 “ZUI” ไว้ดังนี้

1. อวัยวะปาก เช่น 张嘴 zhāngzuǐ อ้าปาก, 闭嘴 bì zuǐ ปิดปาก
2. ปากของภาชนะต่างๆ เช่น 瓶嘴儿 píngzuǐr ปากขวด
3. ถ้อยคำหรือคำพูด เช่น 别多嘴 biéduōzuǐ อย่าพูดเยอะ, อย่าพูดมาก

2.4.3 ความหมายของคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 691) ให้ความหมายของคำว่า “ปาก” ไว้ดังนี้

ปาก เป็นคำนาม

1. ส่วนหนึ่งของร่างกายคนและสัตว์ อยู่ที่บริเวณใบหน้า มีลักษณะเป็นช่องสำหรับกินอาหารและใช้สำหรับเปล่งเสียงได้ด้วย
2. ส่วนต่างๆ ที่อยู่ในบริเวณปาก เช่น ปากเปื่อย
3. ขอบช่องของสิ่งต่างๆ เช่น ปากหม้อ, ปากไห
4. ต้นทางสำหรับเข้าออก เช่น ปากช่อง ปากตรอก
5. กลีบของดอกกล้วยไม้คล้ายๆ รูปกรวยหรือหลอดที่อยู่ตรงกลางเป็นที่อยู่ของเกสร
6. ใช้เป็นลักษณนามของสิ่งบางอย่าง เช่น แห, อวน หรือพยานบุคคล เช่น อวน 2 ปาก, พยาน 3 ปาก

ปาก เป็นคำกริยา หมายถึง คำพูดหรือพูด เช่น ดีแต่ปาก

จากการศึกษาความหมายของคำว่า “KOU” และ “ZUI” ในภาษาจีนกลาง กับคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย สามารถสรุปได้ว่า คำว่า “ปาก” ในภาษาจีนและภาษาไทย มีความหมายตรงกัน 3 ประการ คือ 1) อวัยวะบริเวณใบหน้าของคนและสัตว์ มีลักษณะเป็นช่องสำหรับกินอาหาร และใช้สำหรับเปล่งเสียง 2) ต้นทางสำหรับเข้าออก 3) ถ้อยคำหรือคำพูด อีกทั้งคำว่า 口 “KOU” ใน

ภาษาจีน กับคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย มีชนิดของคำที่เป็นลักษณนามเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม คำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน มีความหมายอื่นๆ ที่คำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน กับคำว่า “ปาก” ในภาษาไทยไม่มี เช่น 1) รสชาติของอาหาร 2) ด้านของกำแพงเมืองจีน 3) คมมีด ดาบ กรรไกร 4) บอกรายของม้า ลา ล่อ 5) ระบบการบริหารที่มีหน่วยงานหรือมีลักษณะงานที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน 6) ศัพท์บอกจำนวนคนในครอบครัว 7) นามสกุลของคนจีน อีกทั้งคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีนมีความหมายมากกว่า คำว่า 嘴 “ZUI” และ คำว่า “ปาก” ในภาษาไทย

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ คำว่า 口 “KOU” / 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน

หากพิจารณาความหมายจากพจนานุกรมแล้วจะเห็นได้ว่า คำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ส่วนใหญ่ มีความหมายใกล้เคียงกัน นักวิชาการชาวจีนจำนวนมากต่างมีความสนใจและได้ศึกษาวิเคราะห์ความหมาย และความแตกต่างของคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ไว้ดังนี้

ฉือ ซีหยาว (史锡尧 Shǐ Xīyáo, 1994: 11-13) ศึกษาวิเคราะห์ที่มาของคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ผลการศึกษาพบว่า คำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” นี้เป็นคำที่พ้องความหมายกัน แม้จะเขียนต่างกัน แต่ให้ความหมายเดียวกัน หมายถึงอวัยวะของคนและสัตว์ที่ใช้สำหรับกินอาหาร และใช้ออกเสียง อย่างไรก็ตาม คำว่า 口 “KOU” มีต้นกำเนิดมาจากตัวอักษรจีนที่คนสมัยโบราณได้แกะสลักไว้บนกระดูกสัตว์ มีลักษณะเป็นรูปคล้ายอวัยวะปาก มีช่องกว้าง เพราะฉะนั้นสิ่งของบางอย่างที่มีบริเวณกว้าง และสามารถมองเห็นได้ เรามักจะใช้คำว่า 口 “KOU” เช่น 港口 gǎngkǒu ท่าเรือ、入口 rùkǒu ทางเข้า เป็นต้น ส่วนสิ่งของที่มีลักษณะแคบและเรียวยาวเรามักจะใช้คำว่า 嘴 “ZUI” เช่น 壶嘴 húzuǐ ปากปั้น、奶嘴 nǎizuǐ จุกของขวดนม

หลิว จวินอิง (刘军英 Liú Jūnyīng, 2009: 125-127) ศึกษาเปรียบเทียบคำว่า 口 “KOU” กับ 嘴 “ZUI” ในภาษาอังกฤษและภาษาจีน ผลการศึกษาพบว่า คำว่า 口 “KOU” กับ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนและคำว่า “Mouth” ในภาษาอังกฤษมีความหมายเหมือนกัน คือ อวัยวะปาก และความแตกต่างของคำว่า “ปาก” ในภาษาจีนและภาษาอังกฤษ สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละชนชาติ

ซูหวี อี้น (徐银 Xú Yín, 2009: 1-3) ศึกษาเปรียบเทียบคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน กับคำว่า Mouth ในภาษาอังกฤษ บทความนี้แสดงให้เห็นถึงความหมายเปรียบเทียบของคำว่า Mouth ในภาษาอังกฤษ และคำว่า 口 “KOU” กับ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

คือ อวัยวะปาก ผลการศึกษา พบว่า ความหมายเปรียบของคำศัพท์ทั้งสองประเภทนี้ไม่ว่าในภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนนั้นขึ้นอยู่กับ โครงสร้างการใช้ อย่างไรก็ตามเนื่องจากมีความแตกต่างของลักษณะทางภาษาและทางด้านวัฒนธรรม เพราะฉะนั้น คำว่า 口“KOU” กับ 嘴“ZUI” ในภาษาจีน และคำว่า Mouth ในภาษาอังกฤษ จึงมีความหมายเปรียบเทียบที่แสดงออกทางความคิด และทัศนคติของแต่ละภาษาได้เป็นอย่างดี

จู หลิน (朱琳 Zhū Lín, 2012: 60-70) ศึกษาวิเคราะห์คำว่า 两“LIANG” กับ 双“SHUANG” และ 口“KOU” กับ 嘴“ZUI” ซึ่งบทความนี้ได้ศึกษาวิเคราะห์คำศัพท์และเปรียบเทียบความหมาย ผลการศึกษาพบว่า คำว่า 两“LIANG” กับ 双“SHUANG” และ 口“KOU” กับ 嘴“ZUI” เป็นคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน อีกทั้งคำว่า 口“KOU” กับ 嘴“ZUI” ให้ความหมายว่า “ปาก” เหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านโครงสร้าง ซึ่งคำว่า 口“KOU” 口“KOU” มักใช้เปรียบเทียบกับภาชนะที่มีลักษณะเป็นช่องกว้าง เช่น 路口 lùkǒu ปากทาง、门口 ménkǒu หน้าประตู เป็นต้น ส่วนคำว่า 嘴“ZUI” มักใช้เปรียบเทียบกับภาชนะที่มีลักษณะยื่นออกมา แคบ นูน และเรียวยาว เช่น 奶嘴 nǎizǒu จุกของขวดนม、壶嘴 húzǒu ปากปั้น เป็นต้น

จาง ฟาน (张帆 Zhāng Fān, 2013: 110-111) กล่าวว่า คำว่า "KOU" และ "ZUI" คือ อวัยวะปาก เช่น คำว่า 张口 zhāngkǒu หรือ 张嘴 zhāngzuǐ มีความหมายในภาษาไทย คือ อ้าปาก ซึ่งความหมายนี้สามารถใช้ได้ทั้งคำว่า "KOU" และ "ZUI" เพราะฉะนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่แตกต่างกันระหว่าง คำว่า "KOU" และ "ZUI" คือ คำว่า "ZUI" ส่วนใหญ่จะเปรียบเทียบกับปากของนก ที่มีลักษณะเรียวยาวแหลม ส่วนคำว่า "KOU" เปรียบเทียบกับสิ่งของหรืออวัยวะที่เป็นช่องว่างขนาดใหญ่

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนที่มีคำว่า 口“KOU” กับ 嘴“ZUI” ในภาษาจีนกลาง สามารถสรุปได้ว่า คำว่า 口“KOU” กับ 嘴“ZUI” มีความหมายเหมือนกัน กล่าวคือเป็นอวัยวะร่างกายของคนหรือสัตว์ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหารหรือใช้ในการเปล่งเสียงแล้ว แต่มีความแตกต่างกันด้านการเลือกใช้คำ หากสิ่งที่ต้องการสื่อสารมีลักษณะเป็นช่องกว้าง มักจะใช้ คำว่า 口“KOU” เช่น 路口 lùkǒu ปากทาง、门口 ménkǒu หน้าประตู、井口 jǐngkǒu ปากบ่อ หากสิ่งที่ต้องการสื่อสารมีลักษณะเรียวยาว เราจะใช้ คำว่า 嘴“ZUI” เช่น 奶嘴 nǎizǒu จุกของขวดนม、笼嘴 lóngzuǐ ที่สวมปากสุนัขหรือม้า เป็นต้น

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบสำนวน

2.5.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทย

ฉิน หยง หลิน (2526) ศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่ประกอบด้วย คำ 4 คำ และวิเคราะห์วิธีการเปรียบเทียบในสำนวนจีนและสำนวนไทย ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทย มีทั้งเหมือนและต่างกันในด้านจำนวนคำ ลักษณะสัมผัส การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ การซ้ำคำ การเลือกใช้คำ หน้าที่ทางไวยากรณ์และความหมาย ผลการเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนกับสำนวนไทยพบว่า สำนวนจีนแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1 ประเภทที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย และสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกัน 2 ประเภทที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกันบางประการ และ 3 ประเภทที่มีความหมายตรงหรือคล้ายกับสำนวนไทย แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน

ชญญพร ปริญาวุฒิชัย (2543) การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่มีตัวเลขในภาษาจีนและภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนที่มีตัวเลขในภาษาจีนและภาษาไทยมีทั้งที่เหมือนกัน และแตกต่างกันในด้านรูปแบบ การเลือกใช้คำ การซ้ำคำ หน้าที่ทางไวยากรณ์ และภาพลักษณ์เชิงอุปมา นอกจากนี้ยังพบว่า ในบางครั้งตัวเลขในสำนวนอาจมีความหมายแฝงอื่นนอกเหนือไปจากความหมาย ที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ ผลจากการเปรียบเทียบความหมายของสำนวนที่มีตัวเลขในภาษาจีน กับสำนวนที่มีตัวเลขในภาษาไทยสรุปได้เป็น 3 ประเภทคือ 1 สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมาย เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันและใช้ตัวเลขที่เหมือนกัน 2 สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมาย เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่ตัวเลขที่ใช้ต่างกัน และ 3 สำนวนที่มีตัวเลขในภาษาจีนและภาษาไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่สำนวนไทยไม่มีตัวเลขปรากฏ

สุมาลี ศรีปานเงิน (2543) การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” กับสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกัน ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ ใจ (xin) ที่ประกอบด้วยคำ 4 คำกับสำนวนไทย ที่มีความหมายตรงกัน ผลการศึกษาพบว่า ทั้งจีนและไทยมีความเข้าใจคล้ายคลึงกันในความหมาย คำว่า ใจ อยู่ในสำนวน นอกจากจะหมายถึงอวัยวะแล้ว ยังมีควาหมายเชิงนามธรรมที่หมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่รับรู้รู้สึก นึกและคิด ผลการเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยจึงสะท้อนให้เห็นถึง ทศนคติ ภูมิปัญญา และคุณธรรมจริยธรรมของชาวจีนและชาวไทยที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่

วรรณิตา ถึงแสง (2545) การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีคำบอกอวัยวะ “ตา” ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะรูปแบบของสำนวนที่มีคำบอกอวัยวะ “ตา” ในภาษาจีนและภาษาไทยมีทั้งที่เหมือนกัน และแตกต่างกันในด้านการใช้คำบอกอวัยวะคำเดียวในสำนวน และการใช้คำบอกอวัยวะ 2 คำในสำนวน ความหมายของคำบอกอวัยวะ “ตา” ในสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายทั้งโดยตรงและโดยนัย ผลจากการเปรียบเทียบความหมายของสำนวนที่มีคำบอกอวัยวะ “ตา” ในภาษาจีนกับสำนวนที่มีคำบอกอวัยวะ “ตา” ในภาษาไทยสรุปได้เป็น 3 ประเภท คือ 1 สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกันและใช้คำบอกอวัยวะ “ตา” เหมือนกัน 2 สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่สำนวนไทยใช้คำบอกอวัยวะชนิดอื่น และ 3 สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่สำนวนไทยไม่กล่าวถึงคำบอกอวัยวะ

นางสาวกณิกนันต์ โยธานะ (2556) การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 吃 chī และ 食 shí กับสำนวนไทยที่มีคำว่า กิน ผลการศึกษาพบว่า ความหมายของสำนวนที่มีคำว่า กิน ประกอบในสำนวนทั้งในภาษาจีนและภาษาไทย สามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ส่วนผลการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของสำนวน พบว่า สำนวนจีนที่มีคำว่า 吃 chī และ 食 shí กับสำนวนไทยที่มีคำว่า กิน มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน สามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ 1 สำนวนจีนที่มีคำว่า 吃 chī และ 食 shí กับสำนวนไทยที่มีคำว่า กิน เหมือนกัน 2 สำนวนจีนที่มีคำว่า 吃 chī และ 食 shí แต่สำนวนไทยใช้คำอื่น และ 3 สำนวนไทยที่มีคำว่า กิน แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น โดยผลจากการเปรียบเทียบทางด้านความหมายสะท้อนให้เห็นถึงความเหมือนและแตกต่างของชาวจีนและชาวไทยในด้านสภาพแวดล้อม สภาพชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ทศนคติและค่านิยม

อู่ หลิน (慧琳 huì lín, 2559) ศึกษาเปรียบเทียบความหมายของความรู้สึกทั้งห้า (“YAN/MU”, “KOU/ZUI”, “BI”, “ER”, “SHE”) ในภาษาจีนและภาษาไทย ซึ่งบทความนี้วิเคราะห์ความหมายเปรียบเทียบของความรู้สึกทั้งห้า โดยบทความนี้ได้เปรียบเทียบคำบอกอวัยวะ ซึ่งมีคำว่า 口 “KOU” กับ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนและปาก ในภาษาไทย ซึ่งความหมายมีทั้งแบบเหมือนกันและต่างกัน หากไม่เข้าใจความหมายของคำเหล่านี้จะมีโอกาสเกิดข้อผิดพลาดขึ้นได้ง่าย เนื่องจากความรู้สึกทั้งห้านอกจากจะมีความหมายโดยตรงแล้ว ยังมีความหมายเปรียบเทียบด้วย ซึ่งผลการเปรียบเทียบ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1 เปรียบเทียบคำศัพท์ในภาษาจีนและภาษาไทยของความรู้สึกทั้งห้าเหมือนกันและมีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน 2 เปรียบเทียบคำศัพท์ใน

ภาษาจีนและภาษาไทยของความรู้สึกทั้งห้าต่างกัน แต่ให้ความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน 3 เปรียบเทียบคำศัพท์ในภาษาจีนและภาษาไทยของความรู้สึกทั้งห้าเหมือนกัน แต่มีความหมายแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณางานวิจัยทั้ง 6 งานวิจัย สามารถสรุปได้ว่า การเปรียบเทียบความหมายในสำนวนจีนและสำนวนไทย ส่วนใหญ่สามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ 1) ความหมายของสำนวนเหมือนกัน สิ่ง que เปรียบเหมือนกัน 2) ความหมายของสำนวนเหมือนกัน สิ่งที่เปรียบเทียบต่างชนิดกัน 3) ความหมายของสำนวนต่างกัน สิ่งที่เปรียบเทียบใช้คำอื่น

2.5.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบสำนวนต่างประเทศและสำนวนไทย

ซุนชิล ควน (2537) ศึกษาเปรียบเทียบสำนวนเกาหลีและสำนวนไทยในปริศณานิพนธ์ในเรื่อง สำนวนเกาหลีและสำนวนไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนเกาหลีและสำนวนไทย มีทั้งที่เหมือนกันและคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน คือ มีจำนวนคำเหมือนและใกล้เคียงกัน การแบ่งวรรคสำนวนเกาหลีแบ่งตามลักษณะประโยค ส่วนสำนวนไทยแบ่งเพื่อประโยชน์ด้านจังหวะและสัมผัส เปรียบเทียบความหมายสำนวนเกาหลีและสำนวนไทย พบว่าแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ 1 ประเภทที่มีความหมายเหมือนกันและสิ่ง que นำมาเปรียบก็เหมือนกัน 2 ประเภทที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่สิ่ง que นำมาเปรียบเทียบต่างกันบางประการ และ 3 ประเภทที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่สิ่ง que นำมาเปรียบเทียบต่างกัน

วู ถิ กิม จี (2550) การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนเวียดนามกับสำนวนไทย ผลการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนของ 2 ประเทศพบว่า สำนวนเวียดนามที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย แต่สิ่ง que นำมาเปรียบเทียบเหมือนกันบางประการมีจำนวนมากกว่า แต่สิ่ง que นำมาเปรียบเทียบต่างกัน และสิ่ง que พบน้อยที่สุด คือ สำนวนเวียดนามและสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกันหรือคล้ายคลึงกัน และสิ่ง que นำมาเปรียบเทียบเหมือนกัน โดยผลจากการเปรียบเทียบทางด้านความหมาย สะท้อนให้เห็นถึงภาพสะท้อนทางธรรมชาติและภาพสะท้อนทางวิถีชีวิต

อีโดเอะ ฮิราโนะ (2550) การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนญี่ปุ่นกับสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า ผลการศึกษาด้านการเปรียบเทียบสำนวนญี่ปุ่นที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้ากับสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกันแบบสำนวนต่อสำนวน พบว่า มีสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกันกับสำนวนญี่ปุ่นที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท

คือ 1 สำนวนญี่ปุ่นและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้าชนิดนั้นๆ เหมือนกัน 2 สำนวนญี่ปุ่นที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้าชนิดนั้นๆ แต่สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้าที่ต่างชนิดกัน และ 3 สำนวนญี่ปุ่นที่มีเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า แต่สำนวนไทยไม่ได้กล่าวถึงสัตว์ใดๆ เลย โดยผลจากการเปรียบเทียบทางด้านความหมาย สะท้อนให้เห็นถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางสาวพิชญดา ผกากรอง (2558) การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนพม่ากับสำนวนไทย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของสำนวนพม่ากับสำนวนไทย ศึกษาเปรียบเทียบความหมายและวิธีการใช้สำนวนพม่ากับสำนวนไทย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1 โครงสร้างของสำนวนพม่ากับสำนวนไทย 2 ลักษณะการใช้คำในสำนวนพม่ากับสำนวนไทย พบว่า ลักษณะการใช้คำในสำนวนพม่าและสำนวนไทยมีทั้งที่เหมือนและแตกต่างกัน ลักษณะการใช้คำที่เหมือนกันมี 5 ประการ คือ 1 การใช้คำซ้ำกัน 2 การใช้คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือทำนองเดียวกัน 3 การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน 4 การใช้คำสัมผัสกัน และ 5 สำนวนที่ไม่มีการใช้คำสัมผัส ส่วนลักษณะการใช้คำที่แตกต่างกัน คือ สำนวนพม่ามีการใช้คำสำนวนที่มีความหมายไม่ตรงตัวอักษร เป็นเพียงการนำคำมาเรียงต่อกันเพื่อให้จำง่ายเท่านั้น แต่ต้องตีความหมายของสำนวนอีกชั้นหนึ่ง การศึกษาเปรียบเทียบความหมายและวิธีการใช้สำนวนพม่ากับสำนวนไทย ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาตามการจัดกลุ่มทางความหมายออกเป็น 2 ประเภท คือ 1 สำนวนพม่ากับสำนวนไทยที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกัน และ 2 สำนวนพม่ากับสำนวนไทยที่มีความหมายไม่ตรงหรือไม่คล้ายคลึงกัน จากการศึกษาพบว่า สำนวนพม่าและสำนวนไทยส่วนใหญ่ นำการกระทำของมนุษย์มาเปรียบเทียบ และใช้ในเชิงตักเตือนสั่งสอน

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนในภาษาจีนและภาษาไทย ผู้วิจัยได้เห็นถึงคุณค่าของสำนวนว่า ไม่ว่าจะในภาษาจีนหรือภาษาไทยนั้น สำนวนเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเป็นคำพูดที่พูดออกมาเพื่อความสละสลวยของในแต่ละภาษา อีกทั้งยังเป็นถ้อยคำที่คมคาย สำนวนจีนและสำนวนไทยทุกสำนวนจะมีความหมายอยู่ในสำนวนตัวเอง โดยความหมายของสำนวนนั้นก็เป็นที่ตีความหมายโดยตรงและความหมายเปรียบ อีกทั้งคนในสังคมยังหยิบสำนวนมาใช้เพื่อเป็นหลักคำสอน หรือ คติเตือนใจ เพื่อให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบคำและสำนวนที่มี “KOU” และ “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย เนื่องมาจากสำนวนส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ ต้นไม้ หรืออวัยวะต่างๆ ในร่างกาย โดยเฉพาะอวัยวะปาก

ภาษาจีนและภาษาไทยต่างก็มีสำนวนมากมายที่นำอวัยวะปากมาเป็นสำนวนเพื่อใช้เปรียบเทียบและให้ความหมายเตือนใจทั้งผู้ฟังและผู้อ่าน เช่น ปากเปียกปากแฉะ หมายถึง การว่ากล่าวตักเตือนซ้ำแล้วซ้ำเล่าก็ยังไม่ได้ผลตามที่มุ่งหวัง ซึ่งการใช้สำนวนปาก ไม่ว่าจะเป็นภาษาจีนหรือภาษาไทยมีการใช้มากมายหลากหลายจึงทำให้เกิดความสับสนในการใช้คำและสำนวน เพื่อที่จะได้นำเสนอ เกี่ยวกับความหมายของคำและสำนวนที่มี “KOU” และ “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบสำนวนในภาษาต่างๆ มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งมีผู้วิจัยหลายท่านที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบสำนวนและศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในสำนวน ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ต่อไป

บทที่ 3

ความหมายของคำและสำนวนที่มีคำว่า ปาก ในภาษาจีนและภาษาไทย

ความหมายของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” จำแนกความหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความหมายโดยตรง และ ความหมายโดยนัย ดังต่อไปนี้

3.1 คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU”

3.1.1 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” ที่มีความหมายโดยตรง

จากการศึกษาความหมายของคำว่า 口 “KOU” ผู้วิจัยพบว่า พจนานุกรมจีน 现代汉语词典 (2003: 745) ได้ให้นิยามความหมายของคำว่า 口 “KOU” ไว้ 13 ความหมาย ซึ่งผู้วิจัยขออนุญาตแบ่งความหมายไว้ 8 ความหมาย ได้แก่

1) อวัยวะของคนหรือสัตว์ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร บางครั้งก็เป็นอวัยวะที่เปล่งเสียง โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1 คำว่า 口 “KOU” ให้ความหมายเกี่ยวกับ อวัยวะปากของคน ได้แก่

口角 kǒujiǎo

ความหมาย มุมปาก

口腔 kǒuqiāng

ความหมาย ช่องปาก

口哨儿 kǒushào

ความหมาย ผิวปาก

口形 kǒuxíng

ความหมาย รูปปาก (รูปของปากในขณะที่เปล่งเสียง)

2 คำว่า 口 “KOU” ให้ความหมายเกี่ยวกับ อวัยวะปากของสัตว์ โดยแบ่งสำนวนแยกเป็นชนิดของสัตว์ ดังนี้

2.1 สัตว์บก ได้แก่ ช้าง ม้า วัว ลาหรือล่อ เสือ สิงโต สุนัข เป็นต้น ได้แก่

虎口	hǔkǒu
ความหมาย	ปากของเสือ
虎口拔牙	hǔ kǒu bá yá
ความหมาย	ถอนฟันออกจากปากเสือ
虎口逃生	hǔkǒu táo shēng
ความหมาย	สามารถหนีออกจากปากของเสือได้
虎口余生	hǔ kǒu yú shēng
ความหมาย	สามารถหนีออกจากปากของเสือได้
狗口里生不出象牙	gǒu kǒu lǐ shēng bù chū xiàng yá
ความหมาย	คนเลวที่ไม่สามารถพูดคำดีๆ ออกมาได้
狗口里吐不出象牙	gǒu kǒu lǐ tǔ bù chū xiàng yá
ความหมาย	คนเลวที่ไม่สามารถพูดคำดีๆ ออกมาได้
垂饵虎口	chuí ěr hǔ kǒu
ความหมาย	การให้อาหารในปากเสือ
甘冒虎口	gān mào hǔ kǒu
ความหมาย	ชีวิตที่ได้รับความอันตราย

2.2 สัตว์ปีก เช่น นก ไก่ หงส์ เหยี่ยว เป็นต้น ได้แก่

鸡口牛后

jī kǒu niú hòu

ความหมาย

สถานการณ์เล็กสามารถทำได้ด้วยตัวเอง แต่เรื่องใหญ่ให้คนอื่นจัดการ

宁为鸡口，不为牛后

nìng wéi jī kǒu, bù wéi niú hòu

ความหมาย

สถานการณ์เล็กสามารถทำได้ด้วยตัวเอง แต่เรื่องใหญ่ให้ คนอื่นจัดการ

宁为鸡口，无为牛后

nìng wéi jī kǒu, wú wéi niú hòu

ความหมาย

สถานการณ์เล็กสามารถทำได้ด้วยตัวเอง แต่เรื่องใหญ่ให้คนอื่นจัดการ

宁为鸡口，毋为牛后

nìng wéi jī kǒu, wú wéi niú hòu

ความหมาย

สถานการณ์เล็กสามารถทำได้ด้วยตัวเอง แต่เรื่องใหญ่ให้คนอื่นจัดการ

2.3 สัตว์เลื้อยคลาน เช่น เต่า จระเข้ งู เป็นต้น ได้แก่

蛇口蜂针

shé kǒu fēng zhēn

ความหมาย

โฉมหน้าของคนที่ยิ้มโหดและคดโกง

佛心蛇口

fó xīn shé kǒu

ความหมาย

ปากหวานแต่จิตใจกลับเป็นยาพิษ

2) ปากของภาชนะต่างๆ ได้แก่

口杯

kǒubēi

ความหมาย

ถ้วย (ใช้สำหรับดื่มน้ำบ้วนปาก)

口袋 kǒudāi

ความหมาย ถุง/กระเป๋าที่ใส่เครื่องมือเครื่องมือและของใช้ที่ทำด้วยผ้าหรือด้วยหนัง

3) ปากทางสำหรับเข้าออก ได้แก่

入口 rùkǒu

ความหมาย ทางเข้า

出口 chūkǒu

ความหมาย ทางออก

4) ปากที่แหว่ง หรือปากที่ขาดแหว่ง ได้แก่

伤口 shāngkǒu

ความหมาย ปากขาดแผล

口疮 kǒuchuāng

ความหมาย แผลเปื่อยที่เกิดขึ้นที่ปาก

口角炎 kǒujiǎoyán

ความหมาย แผลที่มุมปาก

5) การกิน อาหาร รสชาติ ได้แก่

口粮 kǒul iáng

ความหมาย เสบียงอาหาร (ของทหาร)

口轻 kǒuqīng

ความหมาย (กับข้าวหรือ น้ำแกง) รสไม่เค็ม

口重

kǒuzhòng

ความหมาย

รสเข้มข้น (กับข้าวหรือ น้ำแกง)

6) ด้านกำแพงเมืองจีน ได้แก่

口北

kǒuběi

ความหมาย

ด้านกำแพงเมืองจีน เรียกว่า ด้านจางเจียโจว

อยู่เขตบริเวณทางภาคเหนือของมณฑลเหอเป่ย์

口外

kǒuwài

ความหมาย

ด้านโจวเป่ย์แห่งกำแพงเมืองจีน

7) อายุของม้า ล่อ ลา ได้แก่

口齿

kǒuchǐ

ความหมาย

อายุของม้า ล่อ หรือลา (โดยดูจากฟันน้ำนม)

口小

kǒuxiǎo

ความหมาย

(อายุของม้า ล่อ) ที่ยังอายุน้อยอยู่

牙口

yákǒu

ความหมาย

อายุของสัตว์ (พิจารณาว่าสัตว์นั้นมีฟันกี่ซี่ ก็
สามารถรู้อายุของสัตว์นั้นๆได้)

8) คมมีด ดาบ กรรไกร ได้แก่

刀口

dāokǒu

ความหมาย

คมมีด

钢口 gāngkǒu

ความหมาย คุณภาพความคมของมีด ดาบ กระบี่

3.1.2 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” ที่มีความหมายโดยนัย

จากการรวบรวมคำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” ผู้วิจัยพบว่า ความหมายโดยนัยและความหมายเปรียบเทียบมีความใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่ ความหมายของสำนวนจะให้ความหมายโดยนัย ซึ่งผู้วิจัยจำแนกความหมายกว้างๆ ได้ 7 หัวข้อ ดังนี้

1 สำนวนจีนคำว่า 口 “KOU” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การพูดและการสื่อสาร ได้แก่

祸从口出	huò cóng kǒu chū
ความหมาย	คำพูดที่ไม่ระวังให้ต้ง่ายต่อการนำภัยมาใส่ตัว
祸从口生	huò cóng kǒu shēng
ความหมาย	คำพูดที่ไม่ระวังให้ต้ง่ายต่อการนำภัยมาใส่ตัว
金舌弊口	jīn shé bì kǒu
ความหมาย	พูดมาก
金人缄口	jīn rén jiān kǒu
ความหมาย	นิ่งเงียบไม่ยอมพูด
口齿伶俐	kǒu chǐ líng lì
ความหมาย	มีฝีปากที่ดีในการพูด
口出不逊	kǒu chū bù xùn
ความหมาย	ปากที่ใช้คำพูดที่ไม่ถ่อมตัว
口出大言	kǒu chū dà yán
ความหมาย	คำพูดคุยโว

口耳并重	kǒu ěr bìng zhòng
ความหมาย	ให้ความสนใจฝึกฟังและพูดอย่างเท่าเทียมกัน
口含天宪	kǒu hán tiān xiàn
ความหมาย	คำพูดคือกฎหมาย สามารถตัดสินชี้ชะตาความเป็น ความตายของคนได้
口讲指画	kǒu jiǎng zhǐ huà
ความหมาย	ใช้ปากพูดไปด้วย ใช้มือเพื่ออธิบายข้อมูลไปด้วย
口口声声	kǒu kǒu shēng sheng
ความหมาย	พูดบ่อยๆ หรือ พูดอยู่คำเดียวซ้ำๆ
口口相传	kǒu kǒu xiāng chuán
ความหมาย	การสืบทอดหรือการถ่ายทอดแบบปากต่อปาก
口若悬河	kǒu ruò xuán hé
ความหมาย	พูดน้ำไหลไฟดับ เหมือนกับน้ำตกที่ไหลไม่หยุด
口说无凭	kǒu shuō wú píng
ความหมาย	เอาแต่พูด แต่ไม่มีหลักฐานมาพิสูจน์ข้อเท็จจริง
口诵心惟	kǒu sòng xīn wéi
ความหมาย	ปากอ่านเป็นทำนอง ในใจครุ่นคิด
口头禅	kǒu tóu chán
ความหมาย	คำพูดซ้ำๆซากๆ
口吐珠玑	kǒu tǔ zhū jī
ความหมาย	คำพูดที่มีความเฉียบแหลมทางด้านศิลปวรรณกรรม

口燥唇干	chún gān kǒu zào
ความหมาย	คำพูดมากมายหรือพยายามใช้คำพูดเพื่อพูดอย่างเต็มที่
口诛笔伐	kǒu zhū bǐ fá
ความหมาย	การโจมตีด้วยทางวาจาและทางปากกา
免开尊口	miǎn kāi zūn kǒu
ความหมาย	เรียกร้องอะไรก็ไม่ได้รับการยินยอมหรือเห็นด้วย
如出一口	rú chū yī kǒu
ความหมาย	คำพูดที่พูดออกมาจากปาก
信口开河	xìn kǒu kāi hé
ความหมาย	พูดจาส่งเดช พูดออกมาโดยไม่ทันได้คิด
信口开合	xìn kǒu kāi hé
ความหมาย	พูดจาส่งเดช พูดออกมาโดยไม่ทันได้คิด
牙白口清	yá bái kǒu qīng
ความหมาย	คำพูดที่ชัดเจนแจ่มแจ้ง
一口三舌	yī kǒu sān shé
ความหมาย	การบ่นหรือการพูดมาก
一口咬定	yī kǒu yǎo dìng
ความหมาย	คำพูดยืนยันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
贻人口实	yí rén kǒu shí
ความหมาย	การทำสิ่งต่างๆหรือพูดอย่างไม่ระวังทำให้เป็นขี้ปากคน

异口同声	yì kǒu tóng shēng
ความหมาย	คนหลายคนต่างพูดเป็นเสียงเดียวกัน
异口同音	yì kǒu tóng yīn
ความหมาย	คนหลายคนต่างพูดเป็นเสียงเดียวกัน
有口皆碑	yǒu kǒu jiē bēi
ความหมาย	ปากของทุกคนล้วนทำหน้าที่บันทึกความดีความชอบ
有口难分	yǒu kǒu nán fēn
ความหมาย	มีปากก็ยากที่แยกแยะได้
誉不绝口	yù bù jué kǒu
ความหมาย	ชื่นชมไม่หยุด
赞不绝口	zàn bù jué kǒu
ความหมาย	ชื่นชมไม่หยุด
众口纷纭	zhòng kǒu fēn yún
ความหมาย	คำพูดที่วิพากวิจารณ์กันแข็งแะ
众口铄金	zhòng kǒu shuò jīn
ความหมาย	ผู้คนที่ทั้งหมดที่พูดกันเป็นเสียงเดียว
众口一词	zhòng kǒu yī cí
ความหมาย	ผู้คนที่ทั้งหมดที่พูดกันเป็นเสียงเดียว
拙口钝腮	zhuō kǒu dùn sāi
ความหมาย	พูดไม่เก่ง ไม่พูด

百口难分	bǎi kǒu nán fēn
ความหมาย	มีร้อยปากก็เถียงไม่ขึ้น
百口同声	bǎi kǒu tóng shēng
ความหมาย	มีร้อยปากพูดกันเป็นเสียงเดียวกัน
笔伐口诛	bǐ fá kǒu zhū
ความหมาย	การโจมตีด้วยวาจาและปากกา
赤口白舌	chì kǒu bái shé
ความหมาย	คำพูดอำมหิต พูดออกมาทำร้ายผู้อื่น
唇焦口燥	chún jiāo kǒu zào
ความหมาย	พูดมากจนริมฝีปากแห้ง
钝口拙腮	dùn kǒu zhuō sāi
ความหมาย	คำพูดที่งุ่มง่าม พูดจาไม่คล่อง
祸从口出，患从口入	huò cóng kǒu chū, huàn cóng kǒu rù
ความหมาย	พูดผิดจะนำภัยมาใส่ตัว กินของผิดก็จะเจ็บป่วย
极口项斯	jí kǒu xiàng sī
ความหมาย	พูดชื่นชมอย่างเต็มปากเต็มคำ
交口称赞	jiāo kǒu chēng zàn
ความหมาย	ชื่นชมกันเป็นเสียงเดียว
交口同声	jiāo kǒu tóng shēng
ความหมาย	ชื่นชมกันเป็นเสียงเดียว

交口赞誉	jiāo kǒu zàn yù
ความหมาย	ชื่นชมกันเป็นเสียงเดียว
金口玉牙	jīn kǒu yù yá
ความหมาย	คำพูดของกษัตริย์ที่ล้ำค่ามาก ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
金口玉音	jīn kǒu yù yīn
ความหมาย	คำพูดของกษัตริย์ที่ล้ำค่ามาก ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
金口御言	jīn kǒu yù yán
ความหมาย	คำพูดของกษัตริย์ที่ล้ำค่ามาก ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
口碑载道	kǒu bēi zài dào
ความหมาย	ทุกคนต่างพูดชื่นชมยินดี
口出狂言	kǒu chū kuáng yán
ความหมาย	คำพูดที่ออกจากปากอวดดีและทะนงตน
口传心授	kǒu chuán xīn shòu
ความหมาย	การสอนด้วยปากของครูและความตั้งใจของศิษย์
口耳相承	kǒu ěr xiāng chéng
ความหมาย	ได้รับข่าวลือ
口耳相传	kǒu ěr xiāng chuán
ความหมาย	ปากที่ใช้พูด หูมีไว้ฟัง เรื่องที่เล่าต่อกันมา
口服心服	kǒu fú xīn fú
ความหมาย	ใจคิดยังไงปากก็พูดออกไปแบบนั้น

口干舌焦	kǒu gān shé jiāo
ความหมาย	คำพูดเยอะแยะมากมายจนปากแห้ง
口干舌燥	kǒu gān shé zào
ความหมาย	คำพูดเยอะแยะมากมายจนปากแห้ง
口角风情	kǒu jiǎo fēng qíng
ความหมาย	บอกรักด้วยวาจา
口角生风	kǒu jiǎo shēng fēng
ความหมาย	คำพูดคำจาตูดุคล่องแคล่วว่องไว พุดเก่ง
骂不绝口	mà bù jué kǒu
ความหมาย	ด่าไม่หยุด
摩口膏舌	mó kǒu gāo shé
ความหมาย	คำพูดดูร้ายแรง
破口大骂	pò kǒu dà mà
ความหมาย	เต็มไปด้วยคำพูดไม่ดี
七口八嘴	qī kǒu bā zuǐ
ความหมาย	คำพูดเยอะแยะมากมาย
青口白舌	qīng kǒu bái shé
ความหมาย	คำพูดที่ไม่รู้จักกาลเทศะ
轻口薄舌	qīng kǒu báo shé
ความหมาย	คำพูดสะเพร่า พุดตามใจปาก

轻口轻舌	qīng kǒu qīng shé
ความหมาย	คำพูดสะเพร่า พูดตามใจปาก
轻言肆口	qīng yán sì kǒu
ความหมาย	คำพูดสะเพร่าและกำเริบเสิบสาน
口轻舌薄	kǒu qīng shé bó
ความหมาย	คำพูดเจ็บแสบใจจืดใจดำ
口如悬河	kǒu rú xuán hé
ความหมาย	พูดถกเถียงไม่จบไม่สิ้น
口是心苗	kǒu shì xīn miáo
ความหมาย	คำพูดที่สะท้อนความคิด แสดงอารมณ์ความรู้สึก
口似悬河	kǒu sì xuán hé
ความหมาย	พูดถกเถียงไม่จบไม่สิ้น
口无择言	kǒu wú zé yán
ความหมาย	คำพูดคล่องมือคารมคมคาย
口衔天宪	kǒu xián tiān xiàn
ความหมาย	คำพูดที่สามารถเป็นตัวกำหนดความเป็นความตายของคน
热心苦口	rè xīn kǔ kǒu
ความหมาย	ตักเตือนโน้มน้าวซ้ำแล้วซ้ำเล่าด้วยความกระตือรือร้นและจริงใจ
人多口杂	rén duō kǒu zá
ความหมาย	หลากหลายคนล้วนพูดวิพากษ์วิจารณ์กันแข็งแะ

是非口舌	shì fēi kǒu shé
ความหมาย	ความเข้าใจผิดหรือข้อพิพาทที่เกิดจากคำพูด
是非只为多开口	shì fēi zhī wèi duō kāi kǒu
ความหมาย	ความเข้าใจผิดหรือข้อพิพาทที่เกิดจากคำพูด
顺口开河	shùn kǒu kāi hé
ความหมาย	พูดจาไม่คิด
谈不容口	tán bù róng kǒu
ความหมาย	คำพูดที่เต็มไปด้วยความชื่นชม
探口而出	tàn kǒu ér chū
ความหมาย	พูดโพล่งออกมาไม่ทันคิด
糖舌蜜口	táng shé mì kǒu
ความหมาย	คำพูดหวานไพเราะน่าฟัง
枉口嚼舌	wǎng kǒu jiáo shé
ความหมาย	สร้างเรื่องหรือกู่ข่าวขึ้นมา
枉口诳舌	wǎng kǒu kuáng shé
ความหมาย	สร้างเรื่องหรือกู่ข่าวขึ้นมา
惟口起羞	wéi kǒu qǐ xiū
ความหมาย	คำพูดที่ไม่ระวังให้ตักก่อให้เกิดความอับอายขายหน้า
晓音瘖口	xiǎo yīn tū kǒu
ความหมาย	คำพูดเยอะแยะมากมาย

信口胡言	xìn kǒu hú yán
ความหมาย	พูดจาส่งเดช พูดออกมาโดยไม่ทันได้คิด
信口开呵	xìn kǒu kāi hē
ความหมาย	พูดจาส่งเดช พูดออกมาโดยไม่ทันได้คิด
信口开喝	xìn kǒu kāi hē
ความหมาย	พูดจาส่งเดช พูดออกมาโดยไม่ทันได้คิด
血口喷人	xuè kǒu pēn rén
ความหมาย	คำพูดอำมหิต ใช้ตำผู้อื่นอย่างเสียๆหายๆ
一口同声	yī kǒu tóng shēng
ความหมาย	คนหลายคนต่างพูดเป็นเสียงเดียวกัน
一口同音	yī kǒu tóng yīn
ความหมาย	คนหลายคนต่างพูดเป็นเสียงเดียวกัน
一口一声	yī kǒu yī shēng
ความหมาย	พูดบ่อยๆ หรือ พูดอยู่คำเดียวซ้ำๆ
以口问心	yǐ kǒu wèn xīn
ความหมาย	ด้านหนึ่งใช้ปากพูดและถาม อีกด้านใช้ใจคิดคำนวณ
赞口不绝	zàn kǒu bù jué
ความหมาย	พูดชื่นชมยินดีอย่างไม่หยุดหย่อน
张口掉舌	zhāng kǒu diào shé
ความหมาย	คำพูดที่แสดงความคิดเห็น

众口交传	zhòng kǒu jiāo chuán
ความหมาย	คำพูดหรือคำชี้แจงที่พูดต่อกันมา
众口交赞	zhòng kǒu jiāo zàn
ความหมาย	หลายคนหลายปากต่างพูดชื่นชมยินดีเป็นเสียงเดียวกัน
众口如一	zhòng kǒu rú yī
ความหมาย	หลากหลายคนพูดแสดงความคิดเห็นในสิ่งเดียวกันหรือมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน
众口同声	zhòng kǒu tóng shēng
ความหมาย	หลากหลายคนพูดแสดงความคิดเห็นในสิ่งเดียวกันหรือมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน
众口相传	zhòng kǒu xiāng chuán
ความหมาย	คำพูดหรือคำชี้แจงที่พูดต่อกันมา
众口一辞	zhòng kǒu yī cí
ความหมาย	หลากหลายคนพูดแสดงความคิดเห็นในสิ่งเดียวกันหรือมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน
拙口笨腮	zhuō kǒu bèn sāi
ความหมาย	คนที่พูดไม่เก่ง
百口莫辩	bǎi kǒu mò biàn
ความหมาย	ไม่ว่าจะพูดยังไงก็ไม่สามารถอธิบายออกมาได้ชัดเจน
赤口毒舌	chì kǒu dú shé
ความหมาย	คำพูดอำมหิตที่พูดออกมาทำร้ายคนอื่น

冲口而出	chōng kǒu ér chū
ความหมาย	คำพูดที่พูดออกมาโดยไม่คิด
出口成章	chū kǒu chéng zhāng
ความหมาย	คำพูดภาษาหนังสือ
出口伤人	chū kǒu shāng rén
ความหมาย	คำพูดที่พูดออกมาทำร้ายผู้อื่น
唇干口燥	chún gān kǒu zào
ความหมาย	ปากและริมฝีปากที่แห้ง
多口阿师	duō kǒu ā shī
ความหมาย	คนที่ช่างพูดช่างเจรจา

2 ส่วนวจนาคำว่า “KOU” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การศึกษา การอบรมสั่งสอน ได้แก่

面朋口友	miàn péng kǒu yǒu
ความหมาย	เพื่อนที่คบกันไม่มีความจริงใจ
拳不离手，曲不离口	quán bù lí shǒu, qǔ bù lí kǒu
ความหมาย	คนฝึกอาวุธยังต้องฝึกฝนบ่อยๆ นักร้องก็ควรที่จะฝึกร้องบ่อยๆเช่นกัน
曲不离口	qǔ bù lí kǒu
ความหมาย	ร้องเพลงต้องฝึกร้องทุกวัน ถึงจะชำนาญ
防民之口，甚于防川	fáng mǐn zhī kǒu, shèn yú fáng chuān
ความหมาย	คำพูดที่ต้องระมัดระวังรอบคอบ

3 สำนวนจีนคำว่า 口 “KOU” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ จิตใจอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่

提心在口 tí xīn zài kǒu

ความหมาย ความกังวลที่ติดอยู่ในปาก บางครั้งก็อยากพูดออกมา

口不择言 kǒu bù zé yán

ความหมาย สภาวะที่สิ้นหวังหมดแรง คำพูดที่ไม่สามารถพูดได้ถูกต้อง

4 สำนวนจีนคำว่า 口 “KOU” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ รูปร่างหน้าตา ได้แก่

河目海口 hé mù hǎi kǒu

ความหมาย โฉมหน้าที่สวยเลิศ

5 สำนวนจีนคำว่า 口 “KOU” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องราว เหตุการณ์ หรือการดำรงชีวิต ได้แก่

分房减口 fēn fáng jiǎn kǒu

ความหมาย ช่วงเวลาข้าวยากมากแพง ครอบครัวต้องแบกรับภาระหน้าที่และรักษาชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว และต้องหนีภัยออกนอกประเทศ

分身减口 fēn shēn jiǎn kǒu

ความหมาย ช่วงเวลาข้าวยากมากแพง ครอบครัวต้องแบกรับภาระหน้าที่และรักษาชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว และต้องหนีภัยออกนอกประเทศ

糊口度日 hú kǒu dù rì

ความหมาย ข้ามผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบาก

虎口拔牙 hǔ kǒu bá yá

ความหมาย เรื่องที่ทำแล้วมีภัยอันตรายมากๆ

虎口逃生 hǔ kǒu táo shēng

ความหมาย สามารถหนีรอดออกมาจากสถานการณ์ที่อันตรายได้

虎口余生	hǔ kǒu yú shēng
ความหมาย	สามารถหนีรอดออกมาจากสถานการณ์ที่อันตรายได้
食不充口	shí bù chōng kǒu
ความหมาย	ไม่สามารถกินให้อิ่มท้องได้ มีชีวิตที่ยากลำบาก
食不糊口	shí bù hú kǒu
ความหมาย	ไม่สามารถกินให้อิ่มท้องได้ มีชีวิตที่ยากลำบาก
众口嗷嗷	zhòng kǒu áo áo
ความหมาย	หลากหลายคนต่างร่ำร้องด้วยความวิเวก

6 ส่วนวจนินคำว่ 口 “KOU” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ลักษณะนิสัย กริยาอาการและพฤติกรรม
ได้แก่

狗口里生不出象牙	gǒu kǒu lǐ shēng bù chū xiàng yá
ความหมาย	คนเลวที่มีแต่คำพูดจาออกมาแต่เรื่องไม่ดี
狗口里吐不出象牙	gǒu kǒu lǐ tǔ bù chū xiàng yá
ความหมาย	คนที่พูดจาออกมาแต่เรื่องไม่ดี
缄口结舌	jiān kǒu jié shé
ความหมาย	ไม่กล้าพูดเพราะกลัวในอำนาจบาตรใหญ่
空口说白话	kōng kǒu shuō bái huà
ความหมาย	เอาแต่พูดแต่ไม่ปฏิบัติจริง หรือเอาแต่พูดแต่ไม่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงได้
空口无凭	kōng kǒu wú píng
ความหมาย	เพียงแค่ลมปากไม่มีอะไรที่จะใช้เป็นหลักฐาน ใช้เพียงหลักฐานมาเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง

口不应心	kǒu bù yìng xīn
ความหมาย	ในใจคิดแต่ปากพูดออกมาไม่สัมพันธ์กัน ใช้กับคนที่ไม่จริงใจ
口耳之学	kǒu ěr zhī xué
ความหมาย	รู้ข้อมูลหรือมีความรู้เพียงแค่สิ่งที่ได้ยินมา แต่ไม่มีความรู้จริง
口角春风	kǒu jiǎo chūn fēng
ความหมาย	คำพูดของคนที่ชอบคุยโวโอ้อวดหรือพูดจาดีน่าฟัง
口蜜腹剑	kǒu mì fù jiàn
ความหมาย	คนดีสองหน้า
口尚乳臭	kǒu shàng rǔ xiù
ความหมาย	ในปากยังมีกลิ่นน้ำนม
口是心非	kǒu shì xīn fēi
ความหมาย	ปากพูดเพราะ แต่ในใจกลับคิดอีกอย่าง
口血未干	kǒu xuè wèi gān
ความหมาย	การตกลงทำสัญญาเป็นพันธมิตรกันโดยใช้เลือดของสัตว์มาทาบนปาก
口中雌黄	kǒu zhōng cí huáng
ความหมาย	คำพูดที่พูดออกมาไม่ทันคิดว่าเป็นคำพูดที่ไม่เหมาะสม
目瞪口呆	mù dèng kǒu dāi
ความหมาย	ลักษณะอาการเหม่อลอยและตกใจกลัว

讷口少言	nè kǒu shǎo yán
ความหมาย	พูดจาไม่เก่ง พูดน้อย
弄口鸣舌	nòng kǒu míng shé
ความหมาย	การโต้เถียงอย่างฉลาดแต่มุ่งคิดร้าย
钳口不言	qián kǒu bù yán
ความหมาย	ปิดปากไม่ยอมพูด
钳口结舌	qián kǒu jié shé
ความหมาย	ปิดปากไม่ยอมพูด
三缄其口	sān jiān qí kǒu
ความหมาย	ปิดปากเงียบไม่พูด
守口如瓶	shǒu kǒu rú píng
ความหมาย	ปิดปากไม่ยอมพูด
水来伸手，饭来张口	shuǐ lái shēn shǒu, fàn lái zhāng kǒu
ความหมาย	น้ำมายืดมือ ข้าวมาอ้าปาก
脱口而出	tuō kǒu ér chū
ความหมาย	คำพูดที่ไม่คิดพิจารณา อยากพูดก็พูดโพล่งออกมา
枉口拔舌	wǎng kǒu bá shé
ความหมาย	การพูดจาส่งเดชหรือสร้างข่าวขึ้นมา มีเจตนาไม่ดี
妄口巴舌	wàng kǒu bā shé
ความหมาย	การพูดจาเหลวไหล สร้างเรื่องทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง

心服口服	xīn fú kǒu fú
ความหมาย	ใจคิดยังไงปากก็พูดไปแบบนั้น
心口如一	xīn kǒu rú yī
ความหมาย	ในใจคิดยังไง ปากก็พูดออกไปแบบนั้น
心直口快	xīn zhí kǒu kuài
ความหมาย	นิสัยใจคอที่ตรงไปตรงมา อยากพูดอะไรก็พูดออกมา
心拙口夯	xīn zhuō kǒu bèn
ความหมาย	ความคิดความอ่านดูโง่เขลา อีกทั้งยังไม่ยอมพูดออกมา
信口开河	xìn kǒu kāi hé
ความหมาย	พูดจาส่งเดช พูดออกมาโดยไม่ทันได้คิด
哑口无言	yǎ kǒu wú yán
ความหมาย	เหมือนคนใบ้ที่ไม่สามารถพูดออกมาได้
掩口葫芦	yǎn kǒu hú lú
ความหมาย	ใช้มือปิดปากในการหัวเราะ
衣来伸手，饭来张口	yī lái shēn shǒu, fàn lái zhāng kǒu
ความหมาย	การขี้เกียจติดเป็นนิสัย และมักจะเอาผลงานของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง
有口难言	yǒu kǒu nán yán
ความหมาย	ถึงแม้มีปากก็ไม่สามารถพูดออกมาได้
有口无心	yǒu kǒu wú xīn
ความหมาย	ปากพูด แต่ในใจกลับไม่ได้คิดเป็นเช่นนั้น

张口结舌	zhāng kǒu jié shé
ความหมาย	เปิดปากไม่ยอมพูดออกมา
搬口弄舌	bān kǒu nòng shé
ความหมาย	ยุแยงให้อีกฝ่ายทะเลาะกัน
闭口无言	bì kǒu wú yán
ความหมาย	ปิดปากเงียบไม่ยอมพูด
闭口结舌	bì kǒu jié shé
ความหมาย	ปิดปากเงียบไม่ยอมพูด
瞪目哆口	dèng mù chǐ kǒu
ความหมาย	อาการมีนงง ประหลาดใจ
杜口结舌	dù kǒu jié shé
ความหมาย	พูดไม่ออก
杜口绝言	dù kǒu jué yán
ความหมาย	พูดไม่ออก
杜口无言	dù kǒu wú yán
ความหมาย	ปิดปากไม่ยอมพูดแม้แต่คำเดียว
饭来开口	fàn lái kāi kǒu
ความหมาย	การขี้เกียจติดเป็นนิสัย และมักจะเอาผลงานของคนอื่น มาเป็นของตัวเอง
饭来张口	fàn lái zhāng kǒu
ความหมาย	การขี้เกียจติดเป็นนิสัย และมักจะเอาผลงานของคนอื่น มาเป็นของตัวเอง

缄口不言	jiān kǒu bù yán
ความหมาย	ปิดปากเงียบไม่ยอมพูดจา
缄口无言	jiān kǒu wú yán
ความหมาย	ปิดปากเงียบ
结舌杜口	jié shé dù kǒu
ความหมาย	ปิดปากเงียบไม่พูดจา
噤口卷舌	jìn kǒu juǎn shé
ความหมาย	นิ่งเงียบไม่พูดจา
绝口不道	jué kǒu bù dào
ความหมาย	ปิดปากไม่ยอมพูด
开口见胆	kāi kǒu jiàn dǎn
ความหมาย	คำพูดเปิดเผยตรงไปตรงมา
开口见喉咙	kāi kǒu jiàn hóu long
ความหมาย	คำพูดเปิดเผยตรงไปตรงมา
开口见心	kāi kǒu jiàn xīn
ความหมาย	คำพูดเปิดเผยตรงไปตรงมา
口呆目瞪	kǒu dāi mù dèng
ความหมาย	ปากไม่พูดอะไรออกมา มีเพียงแค่สายตาที่มอง
口呆目钝	kǒu dāi mù dùn
ความหมาย	ปากไม่พูดอะไรออกมา มีเพียงแค่สายตาที่มอง

口快心直	kǒu kuài xīn zhǐ
ความหมาย	ใจคิดอะไร ปากก็พูดออกไปแบบนั้น
口直心快	kǒu zhí xīn kuài
ความหมาย	คิดอะไรก็พูดออกไปแบบนั้น
口坠天花	kǒu zhuì tiān huā
ความหมาย	คำพูดหวานที่เกินจริง หลอกหลวงผู้คนที่รู้สึกตื่นเต้น
目瞪口呆	mù dèng kǒu jiāng
ความหมาย	ลักษณะท่าทางประหลาดใจ หรือ อากาการตกตะลึง มึนงง
目瞪口呆	mù dèng kǒu jié
ความหมาย	ลักษณะท่าทางประหลาดใจ หรือ อากาการตกตะลึง มึนงง
目瞪口呆歪	mù dèng kǒu wāi
ความหมาย	อารมณ์โกรธแค้นมาก
目瞪口呆张	mù dèng kǒu zhāng
ความหมาย	ลักษณะท่าทางประหลาดใจ หรือ อากาการตกตะลึง มึนงง
目定口呆	mù dìng kǒu dāi
ความหมาย	ลักษณะท่าทางประหลาดใจ หรือ อากาการตกตะลึง มึนงง
目怔口呆	mù zhēng kǒu dāi
ความหมาย	ลักษณะท่าทางประหลาดใจ หรือ อากาการตกตะลึง มึนงง
目睁口呆	mù zhēng kǒu dāi
ความหมาย	ลักษณะท่าทางประหลาดใจ หรือ อากาการตกตะลึง มึนงง

钳口拑舌	qián kǒu jiǎo shé
ความหมาย	ปิดปากกระดกลิ้น
钳口吞舌	qián kǒu tūn shé
ความหมาย	ปิดปากไม่พูด
杀人灭口	shā rén miè kǒu
ความหมาย	ฆ่าพยานเพื่อทำลายหลักฐาน
蛇心佛口	fó kǒu shé xīn
ความหมาย	ปากหวานแต่จิตใจเป็นยาพิษ
矢口狡赖	shǐ kǒu jiǎo lài
ความหมาย	ให้ตายก็ไม่ยอมรับ
授人口实	shòu rén kǒu shí
ความหมาย	ปล่อยให้คนอื่นพูดตามใจปาก
素口骂人	sù kǒu mà rén
ความหมาย	แสร้งทำเป็นใจดี
饕口馋舌	tāo kǒu chán shé
ความหมาย	คนโลภมาก
心不应口	xīn bù yīng kǒu
ความหมาย	ความคิดและคำพูดไม่สัมพันธ์กัน
心口不一	xīn kǒu bù yī
ความหมาย	ความคิดและคำพูดไม่สัมพันธ์กัน

心口相应	xīn kǒu xiāng yīng
ความหมาย	ความคิดและคำพูดสัมพันธ์กัน
性急口快	xìng jí kǒu kuài
ความหมาย	ลักษณะท่าทางที่รีบร้อน รีบพูด
哑口无声	yǎ kǒu wú shēng
ความหมาย	เหมือนคนเป็นใบ้ไม่สามารถพูดออกมาได้
掩口而笑	yǎn kǒu ér xiào
ความหมาย	แอบยิ้มอยู่ในใจ
掩口葫芦	yǎn kǒu hú lú
ความหมาย	แอบยิ้มอยู่ในใจ
掩口失声	yǎn kǒu shī shēng
ความหมาย	อดที่จะหัวเราะออกมาไม่ได้
有口无行	yǒu kǒu wú xíng
ความหมาย	โกหกและไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม
直口无言	zhí kǒu wú yán
ความหมาย	เหมือนคนใบ้ที่ไม่สามารถพูดออกมาได้
爱口识羞	ài kǒu shí xiū
ความหมาย	คนขี้อายและไม่กล้าพูดออกมา
碍口识羞	ài kǒu shí xiū
ความหมาย	คนขี้อายและไม่กล้าพูดออกมา

闭口不言	bì kǒu bù yán
ความหมาย	เหตุผลต่าง ๆ นานาก็ไม่ยอมพูดออกมา
闭口藏舌	bì kǒu cáng shé
ความหมาย	ปิดปากไม่ยอมพูด
杜口裹足	dù kǒu guǒ zú
ความหมาย	ปิดปากไม่ยอมพูดออกมา
杜口吞声	dù kǒu tūn shēng
ความหมาย	หนึ่งประโยคก็ไม่ยอมพูดออกมา
顿口无言	dùn kǒu wú yán
ความหมาย	อ้าปากค้างไม่พูดอะไรออกมา
顿口拙腮	dùn kǒu zhuō sāi
ความหมาย	พูดไม่เก่ง ไม่กล้าพูดออกมา
佛口蛇心	fó kǒu shé xīn
ความหมาย	คำพูดหวานแต่ใจกลับเป็นยาพิษ

7 ส่วนวจนินคำว่า 口 “KOU” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ วรรณกรรม บทประพันธ์ ได้แก่

口齿生香	kǒu chǐ shēng xiāng
ความหมาย	สำนวนภาษากวีนิพนธ์มีความหมายลึกซึ้งและถูกใจผู้คน
琅琅上口	láng láng shàng kǒu
ความหมาย	อ่านบทกวีคล้องปาก
聱牙戟口	áo yá jǐ kǒu
ความหมาย	บทประพันธ์ที่ยากจะเข้าใจ อ่านไม่คล้องปาก

朗朗上口	lǎng lǎng shàng kǒu
ความหมาย	เสียงอ่านกวีนิพนธ์ ที่สวยงามน่าฟัง
流脍人口	liú kuài rén kǒu
ความหมาย	(บทกวี) ได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวางและสวยงาม
脱口成章	tuō kǒu chéng zhāng
ความหมาย	คำพูดภาษาหนังสือ
锦心绣口	jǐn xīn xiù kǒu
ความหมาย	บทความสำนวนโวหารที่เต็มไปด้วยความชำนาญและ ความงดงาม

3.2 คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI”

3.2.1 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีความหมายโดยตรง

จากการศึกษาความหมายของคำว่า 嘴 “ZUI” ผู้วิจัยพบว่า พจนานุกรมจีน 现代汉语词典 (2003: 1741) ได้ให้นิยามความหมายของคำว่า 嘴 “ZUI” ไว้ 3 ความหมาย ซึ่งผู้วิจัยขออนุญาตแบ่งความหมายไว้ 2 ความหมาย ได้แก่

1) อวัยวะของคนหรือสัตว์ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร บางครั้งก็เป็นอวัยวะที่เปล่งเสียง โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1 คำว่า 嘴 “ZUI” ให้ความหมายเกี่ยวกับ อวัยวะปากของคน ได้แก่

堵嘴	dǔ zuǐ
ความหมาย	ปิดปาก
咧嘴	liě zuǐ
ความหมาย	การแยกเขี้ยวยิงฟัน
撇嘴	piě zuǐ
ความหมาย	บู้ปาก

亲嘴	qīnzǔǐ
ความหมาย	จูบ
啞嘴	zǎzǔǐ
ความหมาย	การจู้ปาก
嘴唇	zuǐchún
ความหมาย	ริมฝีปาก
嘴角	zuǐjiǎo
ความหมาย	มุมปาก

2 คำว่า 嘴 “ZUI” ให้ความหมายเกี่ยวกับ อวัยวะปากของสัตว์ โดยแบ่งสำนวนแยกเป็นชนิดของสัตว์ ดังนี้

2.1 สัตว์บก ได้แก่ ช้าง ม้า วัว ลาหรือล่อ เสือ สิงโต สุนัข เป็นต้น ได้แก่

狗嘴里吐不出象牙	gǒu zuǐ lǐ tǔ bù chū xiàng yá
ความหมาย	คนที่พูดจาออกมามีแต่เรื่องไม่ดี
驴唇马嘴	lǘ chún mǎ zuǐ
ความหมาย	คำพูดที่ใช้เขียนบทความออกมาไม่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

2.2 สัตว์ปีก เช่น นก ไก่ หงส์ เหยี่ยว เป็นต้น ได้แก่

鹰嘴鹞目	yīng zuǐ yào mù
ความหมาย	โฉมหน้าของคนที่ยึดมั่นโหดและคดโกง
鸡烂嘴巴硬	jī làn zuǐ bā yìng
ความหมาย	คนที่มั่นใจในความรู้ที่มีและชอบเถียง

麟角凤嘴	lín jiǎo fèng zuǐ
ความหมาย	ปากของหงส์ เปรียบกับสิ่งของที่ล้ำค่าหายาก
箭穿雁嘴	jiàn chuān yàn zuǐ
ความหมาย	ไม่ยอมเอ่ยปากพูดออกมา
长颈鸟喙 ¹⁴	cháng jǐng niǎo huì
ความหมาย	โฉมหน้าของคนที่ยิ้มโหดและคดโกง

2) ปากของภาษา ได้แก่

笼嘴	lóngzuǐ
ความหมาย	ที่สวมปากสุนัขหรือม้า
奶嘴	nǎi zuǐ
ความหมาย	หัวจุกนม(ของขวดนม)
喷嘴	pēnzuǐ
ความหมาย	หัวฉีด หัวพ่น หัวสเปร์ย
鸭嘴笔	yāzuǐ bǐ
ความหมาย	ปากกาปากเป็ด (Drawing pen)
烟嘴儿	yānzuǐ r
ความหมาย	ที่วางบุหรี่

3.2.2 คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีความหมายโดยนัย

จากการรวบรวมคำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ผู้วิจัยพบว่า ความหมายโดยนัยและความหมายเปรียบเทียบมีความใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่ ความหมายของสำนวนจะให้ความหมายโดยนัย ซึ่งผู้วิจัยจำแนกความหมายกว้างๆ ได้ 5 หัวข้อ ดังนี้

¹⁴ คำว่า 喙 huì มีความหมายว่า ปากของนก

1 ส่วนวจนินคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การพูดและการสื่อสาร ได้แก่

打牙配嘴	dǎ yá pèi zuǐ
ความหมาย	พูดเล่นกันอย่างสนุกสนาน
尖嘴薄舌	jiān zuǐ bó shé
ความหมาย	คำพูดเจ็บแสบใจจืดใจดำ
驴唇不对马嘴	lǘ chún bù duì mǎ zuǐ
ความหมาย	คำถามกับคำตอบไม่มีความเกี่ยวเนื่องกัน
牛头不对马嘴	niú tóu bù duì mǎ zuǐ
ความหมาย	คำถามกับคำตอบไม่มีความเกี่ยวเนื่องกัน
贫嘴薄舌	pín zuǐ bó shé
ความหมาย	คำพูดเจ็บแสบใจจืดใจดำ ทำให้ผู้อื่น สอิดสะเอียน
贫嘴贱舌	pín zuǐ jiàn shé
ความหมาย	คำพูดเจ็บแสบใจจืดใจดำ ทำให้ผู้อื่น สอิดสะเอียน
七嘴八舌	qī zuǐ bā shé
ความหมาย	คนหลายคนพูดเรื่องเดียวกัน แต่ออกมาหลาย รูปแบบ
轻嘴薄舌	qīng zuǐ bó shé
ความหมาย	พูดจาสะเพร่า พูดจาเหน็บแนมคนอื่น
人多嘴杂	rén duō zuǐ zá
ความหมาย	คำพูดหลากหลายคน

三寸鸟，七寸嘴	sān cùn niǎo, qī cùn zuǐ
ความหมาย	ใช้วาจาที่มแทงเสียตีสู่ผู้อื่น
笨嘴笨舌	bèn zuǐ bèn shé
ความหมาย	กรรมที่ดีในการพูด
弹空说嘴	dàn kōng shuō zuǐ
ความหมาย	คำพูดสวยหรู แต่ไม่สอดคล้องกับความจริง
点头咂嘴	diǎn tóu zā zuǐ
ความหมาย	เห็นด้วย ชื่นชม
多嘴献浅	duō zuǐ xiàn qiǎn
ความหมาย	คำพูดลวกๆที่ไม่ได้รับประโยชน์ในทางที่ดี
乖嘴蜜舌	guāi zuǐ mì shé
ความหมาย	คำพูดฉลาดตลกคล้องแคล่ว
强唇劣嘴	qiáng chún liè zuǐ
ความหมาย	คำพูดเก่งกาจ
七口八嘴	qī kǒu bā zuǐ
ความหมาย	คำพูดวิพากษ์วิจารณ์พูดกันออกมาหลากหลาย รูปแบบ
七舌八嘴	qī shé bā zuǐ
ความหมาย	คำพูดวิพากษ์วิจารณ์พูดกันออกมาหลากหลาย รูปแบบ

七张八嘴	qī zhāng bā zuǐ
ความหมาย	คำพูดวิพากษ์วิจารณ์พูดกันออกมาหลากหลาย รูปแบบ
七嘴八张	qī zuǐ bā zhāng
ความหมาย	คำพูดวิพากษ์วิจารณ์พูดกันออกมาหลากหลาย รูปแบบ
挑唇料嘴	tiāo chún liào zuǐ
ความหมาย	มีปากมีเสียง พูดเมื่อไหร่ทะเลาะกัน
嘴清舌白	zuǐ qīng shé bái
ความหมาย	คำพูดที่ชัดเจน และแม่นยำ

2 ส่วนวจนินคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ จิตใจอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่

龇牙咧嘴	zī yá liě zuǐ
ความหมาย	ความรู้สึกทุกข์ทรมานเจ็บปวด

3 ส่วนวจนินคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ รูปร่างหน้าตา ได้แก่

鼻塌嘴歪	bí tā zuǐ wāi
ความหมาย	หน้าตาที่ได้รับบาดเจ็บอย่างหนัก
鹰嘴鹞目	yīng zuǐ yào mù
ความหมาย	รูปลักษณ์ดูเหยี่ยวโหดและทุจจริตคดโกง
龇牙裂嘴	zī yá liě zuǐ
ความหมาย	รูปลักษณ์ดูเหยี่ยวโหดไม่น่าดู

4 สำนวนจีนคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ลักษณะนิสัย กิริยาอาการและพฤติกรรม
ได้แก่

笨嘴拙舌	bèn zuǐ zhuō shé
ความหมาย	พูดไม่เก่ง ไม่ชอบพูด
打牙犯嘴	dǎ yá fàn zuǐ
ความหมาย	พูดเล่นหยอกล้อ
钉嘴铁舌	dīng zuǐ tiě shé
ความหมาย	ปากแข็งไม่ยอมรับสารภาพ
狗嘴里吐不出象牙	gǒu zuǐ lǐ tǔ bu chū xiàngyá
ความหมาย	คำพูดที่พูดออกมาจากคนปากพล่อย
鸡烂嘴巴硬	jī làn zuǐbā yìng
ความหมาย	ชอบพูดชอบเถียงแสดงความรู้ความสามารถของ ตัวเองอย่างไรเหตุผล
尖嘴猴腮	jiān zuǐ hóu sāi
ความหมาย	หน้าตาไม่ดีแถมยังใช้คำพูดหยาบซ่า
耍嘴皮子	shuǎ zuǐ pízi
ความหมาย	คนที่เอาแต่พูดแต่ไม่ลงมือทำ ดีแต่พูด
说嘴郎中	shuō zuǐ láng zhōng
ความหมาย	ชอบพูดโอ้อวด คุยโวจนผิดเพี้ยนไปจากเดิม
调嘴弄舌	tiáo zuǐ nòng shé
ความหมาย	ชอบพูดนินทาลับหลัง

调嘴学舌	tiáo zuǐ xué shé
ความหมาย	ชอบพูดนินทาลับหลัง
咸嘴淡舌	xián zuǐ dàn shé
ความหมาย	ไม่มีเรื่องพูด แต่ก็พยายามหาเรื่องมาพูดคุย
虚嘴掠舌	xū zuǐ lüè shé
ความหมาย	คำพูดไพเราะแต่ไม่จริงใจ
嘴直心快	zuǐ zhí xīn kuài
ความหมาย	คำพูดตรงไปตรงมา คิดอะไรก็พูดแบบนั้น
心直嘴快	xīn zhí zuǐ kuài
ความหมาย	คำพูดตรงไปตรงมา คิดอะไรก็พูดแบบนั้น
哑嘴弄唇	zǎ zuǐ nòng chún
ความหมาย	ลักษณะอาการของคนที่พูดขื่นขม หรือ ประหลาดใจ
嘴尖舌头快	zuǐ jiān shé tou kuài
ความหมาย	คำพูดสะเพร่า
油嘴花唇	yóu zuǐ huā chún
ความหมาย	คำพูดกะล่อน เชื่อถือไม่ได้
油嘴油舌	yóu zuǐ yóu shé
ความหมาย	คำพูดกะล่อน เชื่อถือไม่ได้
拨嘴撩牙	bō zuǐ liāo yá
ความหมาย	พูดยุแหยงให้อีกฝ่ายเกิดความเสียหาย

颠唇簸嘴	diān chún bō zuǐ
ความหมาย	พูดขูแฉง
调嘴调舌	tiáo zuǐ diào shé
ความหมาย	พูดสอดเสียดเสมอ
多嘴多舌	duō zuǐ duō shé
ความหมาย	พูดสอดเสียดและชอบพูดจายูแฉง
箭穿雁嘴	jiàn chuān yàn zuǐ
ความหมาย	ไม่เปิดปากพูด
强嘴拗舌	qiáng zuǐ niù shé
ความหมาย	ลักษณะท่าทางของคนที่ดี้อร้น หัวแข็ง พูดจา โผงผางตรงไปตรงมา
强嘴硬牙	jiàng zuǐ yìng yá
ความหมาย	คนที่พูดเก่งมาก มีความรู้รอบด้าน
磕牙料嘴	kē yá liào zuǐ
ความหมาย	ชอบยุ่งเรื่องคนอื่นและชอบซุบซิบนินทา
课嘴撩牙	kè zuǐ liāo yá
ความหมาย	ชอบพูดนินทาเก่ง ชอบยั่วคนอื่นให้ทะเลาะกัน
嗑牙料嘴	kē yá liào zuǐ
ความหมาย	ชอบยุ่งเรื่องคนอื่นและชอบซุบซิบนินทา
弄嘴弄舌	nòng zuǐ nòng shé
ความหมาย	ชอบนินทาลับหลัง ชอบโ้้อวดในคำพูดหรือเถียง

贫嘴恶舌	pín zuǐ'è shé
ความหมาย	คำพูดเจ็บแสบไม่มีเยื่อใย
贫嘴滑舌	pín zuǐ huá shé
ความหมาย	คำพูดเจ็บแสบไม่มีเยื่อใย
使嘴使舌	shǐ zuǐ shǐ shé
ความหมาย	ชอบพูดนินทาเก่ง ชอบพูดยั่วให้คนอื่นทะเลาะ
心巧嘴乖	xīn qiǎo zuǐ guāi
ความหมาย	พูดเก่งกาจ มีความคิดความอ่านคล่องแคล่ว
心直嘴快	xīn zhí zuǐ kuài
ความหมาย	คำพูดตรงไปตรงมา คิดอะไรก็พูดแบบนั้น
油嘴花唇	yóu zuǐ huā chún
ความหมาย	คำพูดกะล่อน เชื้อถ้อยไม่ได้
油嘴油舌	yóu zuǐ yóu shé
ความหมาย	คำพูดกะล่อน เชื้อถ้อยไม่ได้
有嘴没舌	yǒu zuǐ méi shé
ความหมาย	ไม่ยอมพูด
拙嘴笨舌	zhuō zuǐ bèn shé
ความหมาย	พูดไม่เก่ง ไม่ชอบพูด
有嘴无心	yǒu zuǐ wú xīn
ความหมาย	ปากพูดอย่าง ใจคิดอีกอย่าง

咂嘴弄唇	zā zuǐ nòng chún
ความหมาย	ลักษณะอาการของคนที่พูดชื่นชม หรือ ประหลาดใจ
咂嘴舔唇	zā zuǐ tiǎn chún
ความหมาย	คนโลภตะกละตะกลาม
咂嘴咂舌	zā zuǐ zā shé
ความหมาย	คนโลภตะกละตะกลาม
张嘴挤舌	zhāng zuǐ jǐ shé
ความหมาย	ลักษณะท่าทางของคนที่ย้ำปากค้างพูดไม่ออก
拙嘴笨舌	zhuō zuǐ bèn shé
ความหมาย	พูดไม่เก่ง ไม่ชอบพูด
嘴快舌长	zuǐ kuài shé zhǎng
ความหมาย	ชอบนินทาคนนั้นคนนี้

5 สำนวนจีนคำว่า 嘴 “ZUI” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ วรรณกรรม บทประพันธ์ ได้แก่

驴唇马嘴	lú chún mǎ zuǐ
ความหมาย	คำพูดที่ใช้ในการเขียนบทความไม่สัมพันธ์กัน
驴头不对马嘴	lú tóu bù duì mǎ zuǐ
ความหมาย	คำถามกับคำตอบไม่มีความเกี่ยวเนื่องกัน

จากการศึกษาและรวบรวมคำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน พบว่า คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน มีความหมายหลากหลาย และสามารถเลือกใช้ได้ตามแต่ละบริบท อีกทั้งยังมีความหมายทั้งในด้านดี ไม่ดี หรือเป็นกลาง เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้แยกสำนวนตามความหมายในแต่ละด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3- 1 ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
黄口孺子	口不应心	虎口逃生
黄口小儿	矢口否认	虎口余生
口出大言	矢口抵赖	交口称誉
口含天宪	哑口无言	锦心绣口
口蜜腹剑	一口咬定	口齿生香
口尚乳臭	有口难分	口吻生花
口血未干	罄牙戟口	苦口逆耳
讷口少言	轻言肆口	苦口婆心
蛇口蜂针	直口无言	琅琅上口
水来伸手，饭来张口	防民之口，甚于防川	心服口服
枉口拔舌	缄口结舌	辩口利辞
妄口巴舌	金口木舌	辩口利舌
心拙口夯	金舌弊口	交口同声
信口雌黄	绝口不道	锦胸绣口
信口开河	口多食寡	口谐辞给
信口开合	口耳并重	朗朗上口
血口喷人	口耳之学	曲不离口
一口两匙	口沸目赤	糖舌蜜口
一口三舌	口讲指画	脱口成章
一口吸尽西江水	口口声声	绣口锦心
贻人口实	口口相传	赞口不绝
张口结舌	口若悬河	出口成章

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
拙口钝腮	口是心非	出口入耳
谗口铄金	口诵心惟	河目海口
赤口白舌	口头禅	口碑载道
垂饵虎口	口燥唇干	口齿伶俐
钝口拙腮	口中蚤虱	脍炙人口
饭来张口	苦口良药	心口如一
饭来开口	良药苦口	心直口快
佛心蛇口	目瞪口呆	有口皆碑
金口玉牙	拳不离手，曲不离口	誉不绝口
口出狂言	如出一口	赞不绝口
口轻舌薄	三缄其口	极口项斯
口坠天花	十字路口	交口称赞
骂不绝口	守口如瓶	交口赞誉
面朋口友	脱口而出	
破口大骂	万口一谈	
轻口薄舌	牙白口清	
轻口轻舌	掩口葫芦	
杀人灭口	养家活口	
蛇心佛口	异口同声	
食不充口	异口同音	
是非口舌	有口难言	
素口骂人	有口无心	
枉口诳舌	众口纷纭	

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
心口不一	众口难调	
信口胡言	众口铄金	
羊落虎口	众口一词	
出口伤人	百口难分	
佛口蛇心	百口同声	
虎口拔牙	闭口无言	
祸从口出	闭口捕舌	
鸡口牛后	闭口结舌	
金口玉言	病由口入	
空口说白话	唇焦口燥	
空口无凭	瞪目哆口	
口出不逊	杜口结舌	
口腹之累	杜口绝言	
口惠而实不至	杜口无言	
口角春风	提心在口	
口说无凭	风门水口	
口中雌黄	改口沓舌	
口诛笔伐	甘冒虎口	
拉家带口	高下在口	
免开尊口	阖门百口	
宁为鸡口，不为牛后	糊口度日	
狮子大开口	豁口截舌	
衣来伸手，饭来张口	祸从口出，患从口入	

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
搬口弄舌	结舌杜口	
笔伐口诛	金口玉音	
分房减口	金口御言	
分身减口	金人减口	
狗口里生不出象牙	金舌蔽口	
狗口里吐不出象牙	噤口卷舌	
河门海口	噤口捲舌	
祸从口生	开口见胆	
缄口不言	开口见喉咙	
缄口无言	开口见心	
摩口膏舌	口不二价	
青口白舌	口不择言	
舌尖口快	口传心授	
食不餬口	口呆目瞪	
饕口馋舌	口呆目钝	
枉口嚼舌	口耳相承	
惟口起羞	口耳相传	
血盆大口	口服心服	
拙口笨腮	口干舌焦	
赤口毒舌	口干舌燥	
冲口而出	口角风情	
宁为鸡口，无为牛后	口角生风	
宁为鸡口，毋为牛后	口快心直	

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
	口如悬河	
	口是心苗	
	口似悬河	
	口诵心维	
	口无择言	
	口衔天宪	
	口直心快	
	流口常谈	
	流脍人口	
	目瞪口呆僵	
	目瞪口呆结	
	目瞪口呆歪	
	目瞪口呆张	
	目定口呆	
	目怔口呆	
	目睁口呆	
	万口一词	
	万口一辞	
	牛口之下	
	七口八嘴	
	钳口拑舌	
	钳口吞舌	
	巧言利口	

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
	缺口镊子	
	热心苦口	
	人多口杂	
	十口相传	
	十字街口	
	矢口狡赖	
	是非只为多开口	
	守瓶缄口	
	授人口实	
	顺口开河	
	俗谚口碑	
	缩衣节口	
	谈不容口	
	探口而出	
	晓音瘖口	
	心不应口	
	心口相应	
	信口开呵	
	信口开喝	
	性急口快	
	哑口无声	
	掩口而笑	
	掩口葫芦	

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
	掩口失声	
	养家糊口	
	一口同声	
	一口同音	
	一口一声	
	以口问心	
	异口同韵	
	易口以食	
	有口难辩	
	有口无行	
	张口掉舌	
	众口嗷嗷	
	众口交传	
	众口交詈	
	众口交赞	
	众口如一	
	众口同声	
	众口相传	
	众口销金	
	众口熏天	
	众口一辞	
	爱口识羞	
	碍口识羞	

คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ความหมาย เชิงบวก
	百口莫辩	
	闭口不言	
	闭口藏舌	
	病从口入	
	唇干口燥	
	杜口裹足	
	杜口吞声	
	顿口无言	
	顿口拙腮	
	多口阿师	
	风口浪尖	

ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน พบว่า คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ส่วนมากมีความหมายที่เป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 58 ถัดมาคือ ความหมายเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 31 และความหมายเชิงบวกมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11 คิดจาก จำนวนทั้งหมด 312 สำนวน

ตารางที่ 3- 2 ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน

คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ความหมาย เชิงบวก
嘴甜心苦	笨嘴拙舌	强嘴硬牙
尖嘴薄舌	笨嘴笨舌	铁嘴钢牙
轻嘴薄舌	拙嘴笨舌	哑嘴弄唇
甜嘴蜜舌	嘴直心快	心巧嘴乖

คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ความหมาย เชิงบวก
调嘴弄舌	七嘴八张	点头咂嘴
调嘴学舌	有嘴没舌	嘴清舌白
咸嘴淡舌	张嘴挤舌	乖嘴蜜舌
虚嘴掠舌	拙嘴笨腮	
油嘴滑舌	心直嘴快	
咂嘴弄舌	打牙犯嘴	
调嘴调舌	打牙配嘴	
多嘴多舌	七口八嘴	
多嘴献浅	七舌八嘴	
弄嘴弄舌	七张八嘴	
贫嘴恶舌	七嘴八舌	
贫嘴滑舌	箭穿雁嘴	
摇嘴掉舌		
油嘴油舌		
鸡烂嘴巴硬		
人多嘴杂		
弹空说嘴		
挑唇料嘴		
齜牙咧嘴		
狗嘴里吐不出象牙		
贫嘴贱舌		
嘴尖舌头快		
嘴快舌长		

คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ความหมาย เชิงบวก
针嘴铁舌		
尖嘴猴腮		
耍嘴皮子		
说嘴郎中		
鹰嘴鹂目		
拨嘴擦牙		
强嘴拗舌		
课嘴擦牙		
油嘴花唇		
有嘴无心		
咂嘴舔唇		
咂嘴咂舌		
鼻塌嘴歪		
颠唇簸嘴		
强唇劣嘴		
磕牙料嘴		
嗑牙料嘴		
驴唇马嘴		
齜牙裂嘴		
使嘴使舌		

ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน พบว่า คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ส่วนมากมีความหมายเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 67 ถัดมาคือ ความหมายเป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 23 และความหมายเชิงบวกมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10 คิดจากจำนวนทั้งหมด 70 สำนวน

3.3 คำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก”

3.3.1 คำและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ที่มีความหมายโดยตรง

จากการศึกษาความหมายของคำว่า คำว่า “ปาก” ผู้วิจัยพบว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 691) ได้แบ่งความหมายของคำว่า “ปาก” ไว้ 5 ความหมาย ซึ่งผู้วิจัยขออนุญาตแบ่งความหมายไว้ 3 ความหมาย ได้แก่

1) อวัยวะของคนหรือสัตว์ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร บางครั้งก็เป็นอวัยวะที่เปล่งเสียงได้แก่โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1 คำว่า “ปาก” ให้ความหมายเกี่ยวกับ อวัยวะปากของคน ได้แก่

ช่องปาก

ความหมาย ที่ว่างที่มีทางเข้าออกได้ในปาก

ริมฝีปาก

ความหมาย เนื้อริม 2 ข้างของช่องปาก

ปากขมุบขมิบ

ความหมาย ทำให้ริมฝีปากเผยออกขึ้นลง แต่ไม่มีเสียง

ปากยื่น

ความหมาย ทำปากยื่นออกมา

ปากจู๋

ความหมาย ทำปากยื่นออกมา

ฝิวปาก

ความหมาย ห่อริมฝีปากให้แคบ แล้วเป่าลมออกให้เกิดเสียง

เม้มปาก

ความหมาย ม้วนริมฝีปากเข้า

หุบปาก

ความหมาย เลิกอ้าปาก

ห่อปาก

ความหมาย ทำให้ปากห่อเข้าหากัน

อ้าปาก

ความหมาย เปิดปากกว้าง

คิดทุกคำจึงออกปาก

ความหมาย ให้คิดก่อนพูด

2 คำว่า “ปาก” ให้ความหมายเกี่ยวกับ อวัยวะปากของสัตว์ โดยแบ่งสำนวนแยกเป็นชนิดของสัตว์ ดังนี้

2.1 สัตว์บก ได้แก่ ช้าง ม้า วัว ลาหรือล่อ เสือ สิงโต สุนัข เป็นต้น ได้แก่

ปากมด

ความหมาย ปากของมด

ปากม้า

ความหมาย ปากของม้า

ปากปีจอ หรือปากหมา

ความหมาย ปากของสุนัข

อ้อยเข้าปากข้าง

ความหมาย การนำอ้อยเข้ามาในปากข้าง

ตะหมูเข้าปากหมา

ความหมาย ตะหมูเข้าไปในปากหมา

เนื้อเข้าปากเสือ

ความหมาย การส่งเนื้อเข้าไปในปากของเสือ

อยู่ในปากเสือปากหมี

ความหมาย มีบางสิ่งอยู่ในปากของหมี

2.2 สัตว์ปีก เช่น นก ไก่ หงส์ เหยี่ยว เป็นต้น ได้แก่

ปากไก่

ความหมาย ปากของไก่

ปากฉลาม, ปากข้าง

ความหมาย รูปร่างแบน หรือรอยผ้าขาดเป็นรูปสามเหลี่ยม แปะออก
อย่างปากปลาฉลาม หรือปากข้าง

ปากนกกระจอก

ความหมาย ปากของนกกระจอก

รอดปากเหยี่ยวปากกา

ความหมาย หนีรอดจากปากของเหยี่ยวและกาได้

2.3 สัตว์น้ำ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา เป็นต้น ได้แก่

ปากหอยปากปู

ความหมาย ปากของหอยและปู

2) ปากของภาชนะต่างๆ ได้แก่

ปากไห่

ความหมาย ปากของปากกา(ใช้เขียนหนังสือแบบเก่าใช้จุ่มน้ำหมึก)

ปากบาตร

ความหมาย ใช้เรียกของที่ใส่ฝาบาตรถวายพระเวลาตักบาตรว่า ของปากบาตร

ปากไปล์

ความหมาย ชื่อขามชนิดหนึ่งก้านเล็กปากบานอย่างรูปอบหงาย

ก้นปากระฆัง

ความหมาย ริมที่สุดเบื้องล่างของสถูปที่ทำตุจระฆัง

3) ปากต้นทางสำหรับเข้าออก ได้แก่

ปากทาง

ความหมาย ส่วนต้นของทางสำหรับเข้าออก เช่น ยืนคอยอยู่ปากทาง

ปากน้ำ

ความหมาย ช่องแม่น้ำที่ติดต่อกับทะเล

ปากอ่าว

ความหมาย ปากของส่วนทะเลที่เว้าเข้าไปในแผ่นดิน

ปากจั่น

ความหมาย ประตุน้ำอย่างโบราณที่ใช้ไม้ซุงขวาง

4) ปากที่แหวง หรือปากที่ขาดแหวง ได้แก่

ปากฉลาม, ปากช้าง

ความหมาย รูปร่างแผล หรือรอยผ้าขาดเป็นรูปสามเหลี่ยม แบบออกอย่างปากปลาฉลาม หรือปากช้าง

ปากนกกระจอก

ความหมาย มุมปากมีรอยแตกเล็กและมีขอบขาวๆ

ปากไม้

ความหมาย รอยบาก หรือรอยเจาะที่ตัวไม้ สำหรับเอาตัวไม้ชิ้นนั้น
ประกบกัน

ฟาดปาก

ความหมาย ต่อยปาก

3.3.2 คำและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ที่มีความหมายโดยนัย

จากการรวบรวมคำและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ผู้วิจัยพบว่า ความหมายโดยนัยและความหมายเปรียบเทียบมีความใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่ ความหมายของสำนวนจะให้ความหมายโดยนัย ซึ่งผู้วิจัยจำแนกความหมายกว้างๆ ได้ 5 หัวข้อ ดังนี้

1 สำนวนไทยคำว่า “ปาก” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การพูดและการสื่อสาร ได้แก่

ปากเหม็น

ความหมาย พูดในสิ่งไม่ดีงาม

ปากกล้า

ความหมาย พูดไม่เกรงกลัวใคร

ปากเสีย

ความหมาย พูดในสิ่งที่ไม่ควรพูด

ปากมาก

ความหมาย พูดมาก ทำให้เกิดความเดือดร้อน, พูดซ้ำๆ ซากๆ

ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ

ความหมาย พูดดีแต่ใจคิดร้าย

ปากว่าตาขยิบ

ความหมาย พูดอย่างหนึ่ง แต่ทำอีกอย่างหนึ่ง

ปากหวานกันเปรี้ยว

ความหมาย พุดจาอ่อนหวาน แต่ไม่จริงใจ

ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก

ความหมาย ดีแต่พูด แต่ทำไม่ได้

มือถือสากปากถือศีล

ความหมาย แสดงตนว่าเป็นคนมีศีลธรรม แต่กลับประพฤติชั่ว

ปากเป็นเอกเลขเป็นโท

ความหมาย การพุดจาสำคัญกว่าวิชาในหนังสือ

ปากเปราะ

ความหมาย พุดจาหักทายคนเก่ง

ปากมด

ความหมาย พุดมาก

ปากม้า

ความหมาย พุดมาก

ปากหวานเหมือนน้ำตาลเพชรบุรี

ความหมาย พุดจาไพเราะอ่อนหวาน

ขี้ปาก

ความหมาย ผู้ที่ถูกพุดถึงในแง่ไม่ดี

ซ้องปากแตก

ความหมาย ปากโป้ง, เก็บความลับไม่อยู่, ชอบนำความลับของผู้อื่นไป
โพนทะนา

ต่อปากต่อคำ

ความหมาย เฝ้ายกกันไม่รู้จักจบสิ้น

ปากฉีกถึงใบหู

ความหมาย พูดเยอะมาก พูดจนเบื่อ พูดซ้ำแล้วซ้ำอีก

ปลาหมอตายเพราะปาก

ความหมาย คนที่พูดพล่อยจนได้รับอันตราย

ปากอย่าเบา

ความหมาย อย่าเป็นคนพูดอะไรพล่อยๆ และอย่าพูดอะไรโดยที่ยัง
ไม่ทันคิด

ปากคม

ความหมาย พูดว่าให้คนอื่นเจ็บแสบ

ปากเบา

ความหมาย พูดโดยไม่ยั้งคิด

ปากเป็นแม่ค้าปลา

ความหมาย พูดจาใช้คำต่ำๆหยาบๆ

ปากแม่ค้า

ความหมาย พูดจาหยาบคาย

ปากรู้มากกว่าใจ

ความหมาย พูดจาขยายความเกินจริง เชื่อไม่ได้

ปากไว

ความหมาย พูดจาโอ้อวด

ปากปืจอ หรือปากหมา

ความหมาย ชอบพูดแต่เรื่องที่จะทำให้เสียหาย

ปากสว่าง

ความหมาย ชอบพูดเปิดเผยเรื่องคนอื่น

พลั้งปาก

ความหมาย พูด เพราะเผลอไม่ทันระวัง

ลมปาก

ความหมาย คำพูด ถ้อยคำที่พูดออกมาจากปาก

หลุดปาก

ความหมาย พูดออกมาโดยไม่ได้ตั้งใจ

ออกปาก

ความหมาย พูด, พูดขอความช่วยเหลือ, พูดเชิงตำหนิ

2 สำนวนไทยคำว่า “ปาก” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การศึกษา การอบรมสั่งสอน ได้แก่

คนเขี่ยปากกันโก

ความหมาย อย่าเชื่อคนง่าย

ได้ดีเพราะปาก ได้ยากเพราะคำ

ความหมาย ระมัดระวังคำพูด

ตามใจปากมากหนึ่

ความหมาย เห็นแก่กินยอมสิ้นเปลืองมาก

ปากเปียกปากแฉะ

ความหมาย ว่ากล่าวตักเตือนซ้ำแล้วซ้ำเล่าก็ยังไม่ได้ผลตามที่มุ่งหมาย

ปากคนยาวกว่าปากกา

ความหมาย คนสามารถแพร่ข่าวได้เร็วกว่ากา

เป็นมนุษย์สุคนิยมเพียงลมปา

ความหมาย คนจะเป็นที่นิยมชมชอบของคนอื่นก็เพราะการพูดจา

พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

ความหมาย พูดไปไม่มีประโยชน์ นิ่งเสียดีกว่า

พลังปากเสียศีล พลังตีนตกต้นไม้

ความหมาย ทำโดยขาดความยั้งคิด จะทำให้เสียหาย

พูดดีเป็นศรีแก่ปาก พูดมากปากมีสี

ความหมาย พูดดีมีมงคลแก่ตัว พูดไม่ดีอาจเกิดผลร้ายแก่ตน

มนุษย์สุคติที่ปาก

ความหมาย คนเราคำพูดเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรรู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม

เรียนวิชาทางค้าขาย อย่าปากร้ายพูดจาอัชฌาศัย

ความหมาย ประกอบอาชีพค้าขาย ปากต้องดี คำพูดต้องเพราะ

ลมปากหวานหูไม่รู้หาย

ความหมาย คำพูดที่อ่อนหวานจะทำให้ติดอยู่ในหูตลอดไป

ลิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น

ความหมาย ได้ยิน ได้ฟังมากก็สู้เห็นด้วยตาตัวเองไม่ได้

อ้อยเข้าปากข้าง

ความหมาย สิ่งหรือประโยชน์ที่ตกอยู่ในมือแล้วย่อมได้คินยาก

ออกจากปากเข้าหูคน

ความหมาย พูดอะไรออกไปย่อมมีคนอื่นรู้

3 ส่วนคนไทยคำว่า “ปาก” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ จิตใจอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่

อ้าปากเห็นไรฟัน

ความหมาย รู้ทันกัน

อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่

ความหมาย รู้เท่าทันคำพูดที่พูดออกมา

4 ส่วนคนไทยคำว่า “ปาก” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องราว เหตุการณ์ การดำรงชีวิต ได้แก่

ตีนถีบปากกัด

ความหมาย มานะพยายามทำงานทุกอย่างเพื่อปากท้อง โดยไม่ได้คำนึงถึงความเหนื่อยยาก

พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง

ความหมาย พอมีกินมีใช้, พอเลี้ยงตัวได้

ลืมหูลืมตาอ้าปาก

ความหมาย มีฐานะดีขึ้นกว่าเดิม พอทัดเทียมเพื่อน

เตะหมูเข้าปากหมา

ความหมาย ส่งผลประโยชน์ให้คนอื่น เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์

น้ำอ้อยไม่อาจป้องปากมด

ความหมาย หลีกเลี่ยงจะป้องกันชายไม่ให้ทะเลียม

เนื้อเข้าปากเสื่อ

ความหมาย ยามตกอยู่ในอันตรายก็มีแต่สูญเสีย ยากที่จะรอด

พอหอมปากหอมคอ

ความหมาย พอดี พอสมควร

รอดปากเหยี่ยวปากกา

ความหมาย พ้นอันตรายมาได้อย่างหวุดหวิด

เล่นกับหมาหมาเลียปาก

ความหมาย ลดตัวลงไป หรือวางตัวไม่เหมาะสมจึงถูกลามปาม

หย้าปากคอก

ความหมาย คั่นเสียจนมองข้ามไป

อยู่ในปากเสือปากหมี

ความหมาย อยู่ในที่อันตรายน่ากลัว

5 สำนวนไทยคำว่า “ปาก” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ลักษณะนิสัย กิริยาอาการและพฤติกรรม ได้แก่

กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง

ความหมาย รู้ดีอยู่แล้วแต่สร้างทำเป็นไม่รู้

คนปากหอม

ความหมาย คนพูดจริง

คนปากคั่น

ความหมาย คนชอบพูดชอบคุย อดที่จะพูดคุยไม่ได้

คนปากเหม็น

ความหมาย คนพูดเท็จ

คั้นปาก

ความหมาย อยากจะพูด

ปากกล้า

ความหมาย พูดไม่เกรงกลัวใคร

ปากจัด

ความหมาย มากกว่าคนเจ็บๆเสบาย

ปากไม่สิ้นกลืนน้ำนม

ความหมาย ยังเป็นเด็ก

ปากดี

ความหมาย พูดสิ่งที่ไม่ควรพูด

ปากตำแย

ความหมาย ปากอยู่ไม่สุข ชอบพูด ชอบฟ้อง

ปิดปาก

ความหมาย ไม่พูด หรือไม่ให้พูด

ปากไว

ความหมาย ตอบโต้โดยเร็ว

ปากโป้ง

ความหมาย เปิดเผยสิ่งที่ไม่สมควรเปิดเผย

ปากปลาร้า

ความหมาย ชอบพูด หรือด่าด้วยคำหยาบคาย

ปากว่ามีือถึง

ความหมาย พอพูดก็ทำเลย

ปากหวาน

ความหมาย พูดจาอ่อนหวาน

ปากหอยปากปู

ความหมาย ชอบนินทา แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย, ไม่กล้าพูด, พูดไม่ขึ้น หรือพูดไม่ดี

ปากเสีย

ความหมาย พูดในสิ่งที่ไม่ควรพูด

ปากเหม็น

ความหมาย พูดในสิ่งไม่ดีงาม

ปอกกล้วยเข้าปาก

ความหมาย ง่าย, สะดวก

ปากกระโถน

ความหมาย ชอบพูดคำหยาบ

ปากเป็นธรรม ใจดำเหมือนงูเห่า

ความหมาย บุคคลที่ปากกับใจไม่ตรงกัน ไม่น่าเชื่อถือ

เป็นปากเป็นเสียง

ความหมาย ทะเลาะขึ้นเสียงกัน

ปากมอม

ความหมาย ชอบโก่งกินโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่

ผูกใจไว้ด้วยปาก

ความหมาย สร้างไมตรีด้วยปิยะวาจา

พูดมากปากเปื่อย

ความหมาย บ่นมากไม่หยุดปาก

ยิ้มด้วยปาก ถากด้วยตา

ความหมาย เยอะแยะด้วยกริยาท่าทาง

ยิ้มปาก

ความหมาย อาศัยผู้อื่นพูดแทน

น้ำท่วมปาก

ความหมาย พูดไม่ออก เพราะเกรงจะมีภัยแก่ตน หรือผู้อื่น

ปากหนัก

ความหมาย ไม่ใคร่พูดขอรับรองต่อใครๆ ไม่ใคร่หักทลายใคร

พรั่งดปากไม่ออก

ความหมาย นิ่ง, ไม่ค่อยพูด, ไม่ช่างพูด

จากการศึกษาและรวบรวมคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย พบว่า คำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย มีความหมายหลากหลาย และสามารถเลือกใช้ได้ตามแต่ละบริบท อีกทั้งยังมีความหมายทั้งในด้านดี ไม่ดี หรือเป็นกลาง เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้แยกสำนวนตามความหมายในแต่ละด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3- 3 ตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย

คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงบวก
ปิดปาก	ช่องปาก	คิดทุกคำจึงออกปาก
ปากไว	ปากระฆัง	ปากหวาน
ปากจัด	ปากโก้	คนปากหอม
ปากโป้ง	ปากจั่น	ปากว่ามือถึง
ปากปลาร้า	ริมฝีปาก	ปอกกล้วยเข้าปาก
ปากเหม็น	ปากขมุขมิบ	ผูกใจไว้ด้วยปาก
ปากกล้า	ปากยื่น	ปากเป็นเอกเลขเป็นโท
ปากเสีย	ปากจู้	ปากเปราะ
ปากมาก	ผิวปาก	ปากหวานเหมือนน้ำตาล เพชรบุรี
ปากดี	เม้มปาก	เงยหน้าอ้าปาก
ปากฉลาม ,ปากข้าง	หุบปาก	ตีนถีบปากกัด
กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง	ห่อปาก	ปากกัดตีนถีบ
คนปากคั้น	อ้าปาก	พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง
คนปากเหม็น	อ้าปากเห็นไรฟัน	ลิ้มตาอ้าปาก
คั้นปาก	อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่	เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียงลมปาก
ซ้องปากแตก	ลมปาก	มนุษย์สุดดีที่ที่ปาก

คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงบวก
ต่อปากต่อคำ	ออกปาก	เรียนวิชาทางค้าขาย อย่า ปากร้ายพูดจาอหังการ
ปากไม่สิ้นกลืนน้ำนม	ได้ดีเพราะปาก ได้ยากเพราะ คำ	ลมปากหวานหูไม่รู้หาย
ปากดำแยะ	พูดไปสองไพเบี้ย นิงเสียตำลึงทอง	อ้อยเข้าปากข้าง
ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ	ปลั่งปากเสียศีล ปลั่งตีนตกต้นไม้	ตะหมูเข้าปากหมา
ปากว่าตาขยิบ	พูดดีเป็นศรีแก่ปาก พูดมากปากมีสี	พอหอมปากหอมคอ
ปากสว่าง	สืบบากว่าไม่เท่าตาเห็น	รอดปากเหยี่ยวปากกา
ปากหนัก	ออกจากปากเข้าหูคน	
ปากหวานก้นเปรี้ยว	น้ำอ้อยไม่อาจป้องปากมด	
ปากหอยปากปู		
ปากกระโถน		
ปากเป็นธรรม ใจดำเหมือน งูเห่า		
เป็นปากเป็นเสียง		
ปากมอม		
พรั่งปากไม่ออก		

คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงบวก
พูดมากปากเปื่อย		
มือถือสาปากถือศีล		
ยิ้มด้วยปาก ถากด้วยตา		
ยิ้มปาก		
ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก		
ชี้ปาก		
น้ำท่วมปาก		
ปากฉีกถึงใบหู		
ปลาหมอตายเพราะปาก		
ปากอย่าเบา		
ปากคม		
ปากเบา		
ปากเป็นแม่ค้าปลา		
ปากมด		
ปากม้า		
ปากแม่ค้า		
ปากรู้มากกว่าใจ		
ปากไว		

คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงลบ	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เป็นกลาง	คำและสำนวนที่มี คำว่า “ปาก” ความหมาย เชิงบวก
ปากปืจอ หรือปากหมา		
พลังปาก		
หลุดปาก		
คนเขื้อยากปากกันโงง		
ตามใจปากมากหนึ่		
ปากเปี้ยกปากแฉะ		
ปากคนยาวกว่าปากกา		
เนื้อเข้าปากเสื่อ		
เล่นกับหมาหมาเลียปาก		
หญ้าปากคอก		
อยู่ในปากเสื่อปากหมี		

จากตารางแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย พบว่า คำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ที่มีความหมายเชิงลบมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.19 รองลงมาคือ ความหมายที่เป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.86 และความหมายเชิงบวกมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.95 คิดจากจำนวนทั้งหมด 104 สำนวน

บทที่ 4

สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก

จากการศึกษา และรวบรวมสำนวนที่มีคำว่า ปาก ในภาษาจีนและภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า คำว่า ปาก ในภาษาจีนกลางใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” ส่วนในภาษาไทยใช้คำว่า ปาก โดยผู้วิจัยได้พบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” มีจำนวน 312 สำนวน สำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” มีจำนวน 101 สำนวน และสำนวนไทยที่ใช้คำว่า ปาก จำนวน 104 สำนวน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน จากการศึกษพบว่าสำนวนจีน และสำนวนไทยที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกับกันได้นั้นมีจำนวนทั้งหมด 46 คู่ ซึ่งความหมายของสำนวนไทยทั้งหมดอ้างอิงมาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542 (2546) ส่วนความหมายของสำนวนจีนทั้งหมดอ้างอิงมาจากพจนานุกรม 《成语大词典》 (2015) สำนวนที่นำมาเปรียบเทียบสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มี คำว่า ปาก
2. เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก
3. เปรียบเทียบสำนวนไทยที่มี คำว่า ปาก กับสำนวนจีนไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI”

ในการเปรียบเทียบสำนวนที่มี คำว่า ปาก ในสำนวนจีนและสำนวนไทย ที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเปรียบเทียบดังนี้

1. นำสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบกันเป็นสำนวนต่อสำนวน โดยใช้ตารางนำเข้ามาเปรียบสำนวนต่อสำนวนให้ง่ายและชัดเจนมากขึ้น
2. อธิบายความหมายของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยแปลสำนวนจีนแบบคำต่อคำ แล้วค่อยแปลความหมายรวมอีกครั้งหนึ่ง
3. แสดงวิธีการใช้สำนวน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ โดยแยกประโยคออกเป็น
 - 3.1 ประโยคตัวอย่างการใช้สำนวนจีน
 - 3.2 ประโยคตัวอย่างการใช้สำนวนไทย

โดยประโยคตัวอย่างประกอบสำนวนจีนจะมีสีท่อนักขรและคำแปลประโยคจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยกำกับไว้ด้วย

4.1 สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก

จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 11 คู่ ส่วนสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 8 คู่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก เหมือนกัน

จากการศึกษาพบว่า สำนวนที่มีลักษณะดังกล่าวมีเพียง 11 คู่ คิดเป็นร้อยละ 24 ของจำนวนสำนวนทั้งหมด 46 คู่

1) สำนวนจีน

hǔ kǒu yú shēng

虎口余生¹⁵

เสือ ปาก เหลือ ชีวิต

ความหมาย

ชีวิตที่รอดจากปากของเสือออกมาได้ เปรียบคือสามารถหนีออกจากสถานการณ์ที่อันตรายที่สุดและรอดชีวิตมาได้

สำนวนไทย

รอดปากเหยี่ยวปากกา

ความหมาย

แคล้วคลาดรอดพ้นจากภัยอันตรายมาได้อย่างหวุดหวิด ฉิวเฉียด

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 虎口余生 hǔ kǒu yú shēng เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “รอดปากเหยี่ยวปากกา” จะเห็นว่าสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างใช้ปากของสัตว์ในการเปรียบเทียบเหมือนกัน แต่สัตว์ที่ถูกลำเอามาเปรียบเทียบเป็นสัตว์คนละชนิดกัน สำนวนจีนเปรียบเทียบกับเสือ ส่วนสำนวนไทยเปรียบเทียบกับเหยี่ยว และกา อย่างไรก็ตาม เสือ และเหยี่ยวเป็นสัตว์นักล่าเหมือนกัน สามารถสรุปได้ว่า ทั้งสองสำนวนต่าง หมายถึง การหลบหนีจากสถานการณ์ที่อันตราย และสามารถรอดชีวิตออกมาได้อย่างหวุดหวิด

¹⁵ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 虎口逃生 hǔ kǒu táo shēng 虎口拔牙 hǔ kǒu bá yá 垂饵虎口 chuí ěr hǔ kǒu 甘冒虎口 gān mào hǔ kǒu

ตัวอย่างสำนวนไทย

เธอควรไปขอบคุณเขานะ ที่เธอรอดปากเหยี่ยวปากกามาได้เพราะเขาเสี่ยงอันตราย
เข้าไปช่วยเธอ

ตัวอย่างสำนวนจีน

你能够虎口余生，真是幸运。Nǐ nénggòu hǔkǒuyúshēng, zhēn
shì xìngyùn. คุณสามารถรอดจากปากเหยี่ยวปากกาได้ โชคดีจริงๆ

2) สำนวนจีน

yáng rù hǔ kǒu

羊 入 虎 口¹⁶

แพะ เข้า เสือ ปาก

ความหมาย

แพะที่อยู่ภายใต้การคุกคามของเสือหรือเข้าไปสู่ดินแดนของเสือ เปรียบเปรยถึงผู้ที่
อ่อนแออยู่ในสถานการณ์ที่น่ากลัวและต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่อันตราย

สำนวนไทย

เนื้อเข้าปากเสือ

ความหมาย

บุคคลหรือสิ่งของเมื่อตกไปอยู่ในมือหรือตกเป็นเหยื่อของคนที่มีความอันตราย คนที่
มีปัญญาลดต่ำกว่าแล้ว ย่อมยากที่จะพ้นภัยหรือได้กลับคืนมา

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 羊入虎口 yáng rù hǔ kǒu เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口“KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “เนื้อเข้าปากเสือ” ทั้งสองสำนวนต่างใช้วิธีวางปากของเสือในการเปรียบเทียบเหมือนกัน ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า มักจะใช้ในการเปรียบเปรยผู้ที่อ่อนแอกำลังตกอยู่ในสถานการณ์อันตราย หรือกำลังเผชิญหน้ากับภัยพิบัติ

¹⁶ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 羊落虎口 yáng luò hǔ kǒu

ตัวอย่างสำนวนไทย

นายไม่รู้หรือว่าเขาต้องการยกยอกเงินอยู่แล้ว ให้เขาดูแลการเงินแบบนี้ก็เหมือนส่ง
เนื้อเข้าปากเสือ.

ตัวอย่างสำนวนจีน

她逃婚,逃来逃去,居然羊入虎口了。Tā táohūn, táo lái táo
qù, jūrán yáng rù hǔ kǒu le. เขาหนีออกจากงานแต่งงาน หนีไปหนีมา หนีเข้าไปในสถานการณ์
อันตราย

3) สำนวนจีน

yǒu kǒu nán yán
有 口 难 言¹⁷
มี ปาก ยาก พูด

ความหมาย

คำพูดที่ไม่สามารถพูดหรือกล้าที่จะพูดออกมา

สำนวนไทย

น้ำท่วมปาก

ความหมาย

ลักษณะอาการพูดไม่ออก หรือไม่สามารถพูดออกมาได้เพราะกลัวว่าจะมีอันตรายต่อ
ตนเองหรือผู้อื่น ทำให้รู้สึกอึดอัด

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 有口难言 yǒu kǒu nán yán เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่ง
มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “น้ำท่วมปาก” ถึงแม้ว่าสำนวนจีนและสำนวน
ไทยจะใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือสำนวนจีนจะไม่
มีคำว่า น้ำ แต่เมื่อแปลความหมายออกมาเหมือนกับสำนวนไทย สามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและ
สำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบเทียบเปรยลักษณะอาการของคนที่มีข้อมูลหรือความจริงบางอย่าง แต่ไม่
สามารถพูดได้ อาจจะเป็นเพราะความกลัว หรือถ้าพูดออกไปแล้วอาจจะมีผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น

¹⁷ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 有口难分 yǒu kǒu nán fēn

ตัวอย่างสำนวนไทย

ตอนนี้ผมก็ตกอยู่ในสถานะ**น้ำท่วมปาก** พูดมากก็ไม่ได้เพราะคนที่กระทำผิดเป็นคนที่มีบุญคุณกับผมมากเหลือเกิน

ตัวอย่างสำนวนจีน

妻子说他有外遇,真使他有口难言。Qīzi shuō tā yǒu wàiyù, zhēn shǐ tā yǒukǒunányán. ภรรยาพูดว่า เขามีความสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น ทำให้เขา
นิ่งเงียบไม่พูดอะไรออกมา

4) สำนวนจีน

xīn kǒu rú yī

心 口 如 一

ใจ ปาก เหมือน หนึ่ง

ความหมาย

ในใจคิดอะไร ปากก็พูดออกมาเหมือนกันอย่าง
นั้น

สำนวนไทย

ปากกับใจตรงกัน

ความหมาย

การพูดหรือการกระทำที่เป็นไปในแนวทาง
เดียวกับความรู้สึกตนเอง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 心口如一 xīnkǒurúyī เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ **“ปากกับใจตรงกัน”** กล่าวคือ สำนวนจีนและสำนวนไทยมีการใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบสำนวนเหมือนกัน ในด้านของความหมาย อาจสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบถึงการพูดหรือการกระทำที่เป็นไปในแนวทางเดียวกับความรู้สึกตนเอง

ตัวอย่างสำนวนไทย

กลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่สังคมแทบทุกสังคมมักจะให้ความคาดหวังในเรื่อง**ปากกับใจตรงกัน**เป็นอย่างสูงก็คือ กลุ่มนักการเมือง

ตัวอย่างสำนวนจีน

她这个人**是心口如一**的，想要**诚实坦率**的建议就问她吧。

Tā zhège rén shì xīnkǒurúyī de, xiǎng yào chéngshí tǎnshuài de jiànyì jiù wèn tā ba. หล่อนเป็นคน**ที่ใจคิดอะไร ปากก็พูดออกมาเหมือนกันอย่างนั้น** ต้องการ**ข้อเสนอ** แบบไหนก็พูดกับหล่อนได้อย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา

5) สำนวนจีน

kǒu shì xīn fēi

口 是 心 非

ปาก ใจ ใจ ไม้

ความหมาย

คำพูดที่พูดออกมาจากปากนั้นดี แต่ใจกลับคิดตรงกันข้ามกับที่พูดออกมา

สำนวนไทย

ปากกับใจไม่ตรงกัน

ความหมาย

การพูดหรือการกระทำที่ตรงข้ามกับรู้สึกตนเอง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 口是心非 kǒu shì xīn fēi เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ **“ปากกับใจไม่ตรงกัน”** กล่าวคือ สำนวนจีนและสำนวนไทยมีการใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบสำนวนเหมือนกัน ในด้านความหมายอาจสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบถึงการพูดหรือการกระทำที่ตรงข้ามกับรู้สึกตนเอง

ตัวอย่างสำนวนไทย

ณิชาเป็นคนที่**ปากกับใจไม่ตรงกัน** อย่าไปหลงเชื่อคำพูดของเขามากเกินไป

ตัวอย่างสำนวนจีน

她哥哥原来是**口是心非**，不是好人了也。 Tā gēgē yuánlái shì kǒushìxīnfēi, bùshì hǎorénle yě. พี่ชายของหล่อนเป็นคนที่**ปากกับใจไม่ตรงกัน** ไม่ใช่คนดีอย่างที่คิดหรอก

6) สำนวนจีน	yǒu kǒu wú xīn 有口无心 ¹⁸ มี ปาก ไม่มี ใจ
ความหมาย	คำพูดที่ไม่ใส่ใจ ไม่คิดพิจารณาให้ดีก่อนพูด ออกไป
สำนวนไทย	ปากพล่อย
ความหมาย	พูดโดยไม่ยั้งคิด พูดโดยไม่คำนึงว่าเป็นเรื่องจริง หรือไม่
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 有口无心 yǒu kǒu wú xīn เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口“KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากพล่อย” จากการศึกษาพบว่า สำนวนจีน 有口无心 yǒu kǒu wú xīn หากแปลความหมายตรงตัว คือมีปากไม่มีใจ หรือการพูดที่ไม่ได้มาจากใจ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับภาษาไทย คือ คำว่า พล่อย คำนี้หมายถึง อาการที่พูดง่ายๆ โดยไม่ไตร่ตรองว่าจะเกิดความเสียหายอย่างไร หรือไม่ สามารถสรุปความหมายได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยที่กล่าวมาข้างต้นเปรียบถึง การพูดโดยไม่ยั้งคิด หรือพูดโดยไม่ไตร่ตรองให้ดีว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่

ตัวอย่างสำนวนไทย

นายอย่าไปเที่ยวรับปากใครพล่อยๆ ถ้าทำไม่ได้ คนอื่นเขาจะไม่นับถือ

ตัวอย่างสำนวนจีน

你的有口无心的性格，改不了了吗？几次了招灾上身。Nǐ de yǒukǒuwúxīn dì xìnggé, gǎi bùliǎole ma? Jǐ cì le zhāozāi shàngshēn. นิสัยของคุณเปลี่ยนแปลงไม่ได้เลยจริงๆ หลายต่อหลายครั้งที่คุณพูดออกมามักก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวเองและผู้อื่น

¹⁸ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 信口开河 xìn kǒu kāi hé 信口胡言 xìn kǒu hú yán 信口胡诌 xìn kǒu hú zhōu

7) สำนวนจีน	kǒu kǒu xiāng chuán 口 口 相 传 ¹⁹ ปาก ปาก ถ่ายทอดต่อกัน
ความหมาย	การเล่าหรือบอกต่อ ๆ กันมา
สำนวนไทย	ปากต่อปาก
ความหมาย	การบอกหรือเล่าข้อมูลที่ถ่ายทอดต่อกันมา เรื่อยๆ
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 口口相传 kǒu kǒu xiāng chuán เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากต่อปาก” กล่าวคือ สำนวนจีนและสำนวนไทยมีการใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบสำนวนเหมือนกัน ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีน และสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบถึงการบอกหรือเล่าข้อมูลที่ถ่ายทอดต่อกันมาเรื่อยๆ

ตัวอย่างสำนวนไทย

การทำธุรกิจร้านอาหาร นอกจากอาหารจะต้องอร่อยแล้วยังต้องดูแลลูกค้าอย่างดี สิ่งเหล่านี้ทำให้ลูกค้าพูดกันปากต่อปากว่าร้านนี้ดีและมีชื่อเสียง

ตัวอย่างสำนวนจีน

要感谢你们，因为你们口口相传让我们的店就有今天这么出名。
Yào gǎnxiè nǐmen, yīnwèi nǐmen kǒukǒuxiāngchuán ràng wǒmen de diàn jiù yǒu jīntiān zhème chūmíng. ต้องขอบคุณพวกคุณมากเลยที่พูดต่อกันมาทำให้ร้านของฉันมีชื่อเสียงจนมาถึงทุกวันนี้

¹⁹ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 口传心授 kǒu chuán xīn shòu

8) สำนวนจีน	huò cóng kǒu chū 祸 从 口 出 ภัย จาก ปาก ออก
ความหมาย	ภัยที่ออกมาจากปาก คือคำพูดที่ไม่ระมัดระวัง และรอบคอบทำให้ง่ายต่อการนำภัยมาสู่ตัวเอง
สำนวนไทย	ปลาหมอตายเพราะปาก
ความหมาย	คนที่ปากไว พูดจาไม่ระมัดระวังมักเปลืองพูดคำที่ไม่เหมาะสมออกมา และคำเหล่านั้นจะหันกลับมาทำอันตรายต่อผู้พูดได้
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 祸从口出 huò cóng kǒu chū เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปลาหมอตายเพราะปาก” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 祸从口出 huò cóng kǒu chū เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือภัยที่ออกมาจากปาก หรือภัยอันตรายที่เกิดจากการพูดของตนเอง ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ปลาหมอตายเพราะปาก โดยเปรียบเทียบกับธรรมชาติของปลาหมอกที่ชอบขึ้นมาหายใจจนคนตกปลาเห็นว่าพื้นที่ตรงนั้นมีปลาอุกชุม จึงทำการจับปลา ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบถึงคนที่ชอบพูดจาไม่ดี จนตัวเองได้รับผลกระทบจากคำพูดของตนเอง

ตัวอย่างสำนวนไทย

พนักงานคนนั้นถูกพักงานเพราะไปนินทาลูกค้าให้เพื่อนร่วมงานฟัง แต่ลูกค้าบังเอิญมาได้ยิน เรื่องจึงไปถึงหูของผู้จัดการ เธอนี่มัน ปลาหมอตายเพราะปากจริงๆ

ตัวอย่างสำนวนจีน

活该，谁叫你揭穿他的秘密，真是祸从口出，你等着他来收拾你吧。Huógāi, shéi jiào nǐ jiēchuān tā de mìmì, zhēnshì huò cóng kǒu chū, nǐ děngzhe tā lái shōushí nǐ ba. สมน้ำหน้าจริงๆ ใครเรียกให้คุณมาเปิดเผยความลับของเขา คุณนี่ไม่ระวังคำพูดเลยจริงๆ คุณรอให้เขามาจัดการละกัน

9) สำนวนจีน	fó kǒu shé xīn 佛 口 蛇 心 ²⁰ พระ ปาก งู ใจ
ความหมาย	คำพูดที่ถึงแม้จะพูดไพเราะน่าฟัง แต่ใจกลับเป็นยาพิษ
สำนวนไทย	ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ
ความหมาย	คนพูดดีด้วยแต่ใจไม่บริสุทธิ์ มุ่งคิดร้ายอาฆาตผู้อื่นตลอดเวลา
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 佛口蛇心 fó kǒu shé xīn เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 佛口蛇心 fó kǒu shé xīn เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ปากพระใจงู เปรียบเทียบกับลักษณะการพูดแต่สิ่งดีๆ เหมือนพระ แต่ในใจคิดร้ายเหมือนงู ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบเปรยลักษณะอาการของคนที่พูดจาไพเราะน่าฟัง แต่แฝงไปด้วยสิ่งไม่ดีคิดร้ายตลอดเวลา

ตัวอย่างสำนวนไทย

ในสังคมที่ใส่หน้ากากเข้าหากัน แกงแย้งแข่งขันกันแบบนี้หาความจริงใจยากมีแต่พวกปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ คุณอย่าเชื่อในคำที่เขาพูดกันมาก

ตัวอย่างสำนวนจีน

我面貌虽丑，心地却是善良，不似你佛口蛇心。Wǒ miàn mào suī chǒu, xīn dì què shì shàn liáng, bù sì nǐ fó kǒu shé xīn. ฉันมีหน้าตาอัปลักษณ์ แต่จิตใจของฉันกลับมีความเมตตากรุณา ไม่เหมือนกลับคุณที่พูดจาไพเราะน่าฟัง แต่ใจกลับคิดร้าย

²⁰ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 口蜜腹剑 kǒu mì fù jiàn

10) สำนวนจีน	chōng kǒu ér chū 冲 口 而 出 ²¹ พุ่ง ปาก และ ออก
ความหมาย	คำพูดที่ไม่พิจารณาหาคำตอบให้ดีแล้วรีบพูดออกมา
สำนวนไทย	ปากไม่มีหูรูด
ความหมาย	พูดโดยไม่ยั้งคิดเสียก่อนว่าจะไรควรพูดหรือไม่ควรพูด
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 冲口而出 chōng kǒu ér chū เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากไม่มีหูรูด” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 冲口而出 chōng kǒu ér chū เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ พุ่งออกจากปาก เปรียบเทียบกับลักษณะการมีวัตถุกระเด็นออกมาจากปาก ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ปากไม่มีหูรูด เปรียบเทียบกับลักษณะปากที่ไม่มีการปิดไว้ ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบถึง การพูดโดยไม่ยั้งคิดเสียก่อนว่าจะไรควรพูดหรือไม่ควรพูด

ตัวอย่างสำนวนไทย

ฉันนี่เกลียดนิสัยปากไม่มีหูรูดของนายแดงจริงๆ เขาไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลยเอาแต่โทษและว่าร้ายคนอื่น ทำให้คนอื่นรู้สึกเบื่อและรำคาญ

ตัวอย่างสำนวนจีน

你冲口而出的性格，得罪了好多人，你难道不知道吗？ Nǐ chōngkǒuérchū dì xìnggé, dézuì le hǎoduō rén, nǐ nándào bù zhīdào ma?
เธอนี้มันเป็นคนที่คิดอะไรก็พูดออกมาจริงๆ เทียวโยนความผิดให้คนอื่นๆ คุณไม่รู้ตัวเลยหรือ

²¹ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 脱口而出 tuō kǒu ér chū 心直口快 xīn zhí kǒu kuài

11) สำนวนจีน	kǒu mì fù jiàn 口蜜腹劍
	ปากหวาน ท้อง ดาบ
ความหมาย	คำพูดที่หวานไพเราะ แต่ในใจกลับมีแผนร้ายที่คิดทำร้ายผู้อื่น เปรียบถึงคนที่ตีสองหน้าปลิ้นปล้อน หน้าเนื้อใจเสือ
สำนวนไทย	ปากหวานกันเปรี้ยว
ความหมาย	คนที่ต่อหน้าพูดจาดี ไพเราะ อ่อนหวาน แต่ความจริงกลับไม่มีความจริงใจ พอกลับหลังชอบว่าร้ายเอาไปนินทา
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 口蜜腹劍 kǒu mì fù jiàn เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากหวานกันเปรี้ยว” กล่าวคือ สำนวนจีนและสำนวนไทยมีการใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบสำนวนเหมือนกัน ในด้านความหมาย สามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบ คนที่ต่อหน้าพูดจาดี ไพเราะ อ่อนหวาน แต่ความจริงกลับไม่มีความจริงใจ พอกลับหลังชอบว่าร้ายเอาไปนินทา

ตัวอย่างสำนวนไทย

เห็นหน้าตาน่ารักดูไม่มีพิษมีภัยแบบนี้ พอต้องทำงานอยู่ด้วยกันนานๆ ทำให้รู้ว่านิสัยจริงๆ แล้วหล่อนเป็นพวกปากหวานกันเปรี้ยว ชอบนินทาว่าร้ายคนอื่น

ตัวอย่างสำนวนจีน

这种人口蜜腹劍，谁知道他内心里打什么坏主意。Zhè zhǒng rén kǒumìfùjiàn, shéi zhīdào tā nèixīn lǐ dǎ shénme huài zhǔyì. คนที่ปากหวานกันเปรี้ยว ต่อหน้าพูดจาหวานแบบนี้ ใครจะรู้ว่ากลับหลังในใจของเขาคิดร้ายต่อผู้อื่น

4.1.2 สำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก”

จากการศึกษาพบว่า สำนวนที่มีลักษณะดังกล่าวมีทั้งหมด 8 คู่ คิดเป็นร้อยละ 17 ของสำนวนทั้งหมด 46 คู่

1) สำนวนจีน	dīng zuǐ tiě shé 钉 嘴 铁 舌 ตะปู ปาก เหล็ก ลิ้น
ความหมาย	ปากแข็ง ไม่ยอมรับความผิด
สำนวนไทย	ปากแข็ง
ความหมาย	เถียงเก่ง, เถียงไม่ยอมแพ้
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 钉嘴铁舌 dīng zuǐ tiě shé เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากแข็ง” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 钉嘴铁舌 dīng zuǐ tiě shé เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ปากเหล็กลิ้นตะปู เปรียบเทียบกับเหล็กและตะปูที่มีลักษณะแข็ง จึงไม่มีมีการเคลื่อนที่ของปากและลิ้น ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวนปากแข็ง เปรียบปากที่มีลักษณะแข็ง จึงไม่สามารถพูดได้ ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบเปรยถึงคนปากแข็ง พูดยืนยันหรือเถียงเก่ง ไม่ยอมรับความผิด

ตัวอย่างสำนวนไทย

ใครๆก็รู้ว่าคุณชอบเขา อย่างมาปากแข็งเลย

ตัวอย่างสำนวนจีน

教你拿酒，你怎的拿冷酒与你爹吃？原来你家没大了，说着你还钉嘴铁舌的。 Jiào nǐ ná jiǔ, nǐ zěn dì ná lěngjiǔ yǔ nǐ diē chī? Yuánlái nǐ jiā méi dàle, shuōzhe nǐ hái dīngzuǐtiěshé de. ฉันสอนให้คุณทานเหล้า ทำไมคุณปล่อยให้เหล้าเย็นขนาดนี้ แถมยังทำนึ่งปากแข็งไม่ยอมรับอีก

2) สำนวนจีน

duō zuǐ duō shé

多 嘴 多 舌²²

มาก ปาก มาก ลิ้น

ความหมาย

คนที่ชอบพูดสอด หรือชอบยุแหยงให้ผิดใจกัน

สำนวนไทย

ปากยื่นปากยาว

ความหมาย

ชอบพูดยุแหยงให้อีกฝ่ายทะเลาะหรือแตกคอกัน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 多嘴多舌 duō zuǐ duō shé เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากยื่นปากยาว” แม้ว่าสำนวนจีนและสำนวนไทยจะใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือสำนวนจีนแปลตรงตามตัวอักษรว่า มากปากมากลิ้น ส่วนสำนวนไทย บอกลักษณะของปากที่ยื่นยาวออกมา ในด้านความหมาย มีนิสัยชอบพูดจาให้คนอื่นแตกคอตทะเลาะกัน หรือให้เข้าใจผิดกัน

ตัวอย่างสำนวนไทย

เรื่องที่เกิดขึ้นกับครอบครัวเราคงรู้ไปทั้งตำบลแล้ว คุณคงต้องทำใจ เพราะคนสมัยนี้มีนิสัยปากยื่นปากยาวจริงๆ

ตัวอย่างสำนวนจีน

他是个多嘴多舌的人，不能相信他能为别人保守秘密。Tā shì gè duōzuǐduō shé de rén, bùnéng xiāngxìn tā néng wéi biérén bǎoshǒu mìmì
เขาเป็นคนที่ชอบพูดจาให้คนอื่นแตกคอตทะเลาะกัน อย่าไปเชื่อว่าเขาสามารถเก็บความลับให้ผู้อื่นได้

²² มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 多嘴饶舌 duō zuǐ ráo shé

3) สำนวนจีน

jiān zuǐ bō shé
尖 嘴 薄 舌²³

แหลม ปาก บาง ลิ้น

ความหมาย

คำพูดที่เจ็บแสบใจจิตใจดำ

สำนวนไทย

ปากตะไกร²⁴

ความหมาย

คนที่ปากจืด ชอบพูดจาเหน็บแนม

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 尖嘴薄舌 jiān zuǐ bō shé เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากตะไกร” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 尖嘴薄舌 jiān zuǐ bō shé เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ปากแหลมลิ้นบาง เปรียบเทียบกับลักษณะปากที่มีลักษณะแหลมที่สามารถพูดทิ่มแทงผู้อื่นได้ ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ปากตะไกร ซึ่งคำว่า ตะไกร คือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับตัด เปรียบเหมือนปากที่ใช้ทิ่มแทงผู้อื่น ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบหมายถึง คนที่มีนิสัยชอบพูดจาเหน็บแนม

ตัวอย่างสำนวนไทย

เป็นแม่บ้านแม่เรือนก็อย่าปากตะไกรให้มาก ลูกและสามีมันจะอยู่ไม่ติดบ้านเอา

ตัวอย่างสำนวนจีน

尖嘴薄舌是没用的, 这次我不仅仅要打败你, 还会杀了你。

Jiānzuǐbóshé shì méi yòng de, zhè cì wǒ bùjǐn jǐn yào dǎbài nǐ, hái huì shāle nǐ. คำพูดเจ็บแสบใจจิตใจดำนี้ ไม่เพียงแต่เป็นคำพูดที่ทำลายคุณ แต่ยังเป็นคำพูดที่ต้องการฆ่าคุณอีกด้วย

²³ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 轻嘴薄舌 qīng zuǐ bō shé 轻口薄舌 qīng kǒu báo shé

轻口轻舌 qīng kǒu qīng shé 口轻舌薄 kǒu qīng shé bō 舌尖口快 shé jiān kǒu kuài

²⁴ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ ปากปลาร้า ปากร้าย

4) สำนวนจีน	jiàn chuān yàn zuǐ 箭 穿 雁 嘴 ²⁵ ลูกศร ใส่ ห่านป่า ปาก
ความหมาย	ปิดปากเงียบไม่พูดไม่จา
สำนวนไทย	ปากหนัก
ความหมาย	ไม่ค่อยพูดขอเรื่องใคร, ไม่ค่อยทักทายใคร
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 箭穿雁嘴 jiàn chuān yàn zuǐ เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากหนัก” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 箭穿雁嘴 jiàn chuān yàn zuǐ เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ การยิงลูกศรเข้าไปในปากของห่านป่า จึงไม่สามารถพูดหรือเรียกร้องอะไรได้ ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ปากหนัก เปรียบกับปากที่มีความหนักจนไม่สามารถขยับปากเพื่อพูดหรือบอกเรื่องใดได้ ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่าสำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบหมายถึง คนที่ปิดปากเงียบไม่ยอมพูดจา

ตัวอย่างสำนวนไทย

สุดาตั้งใจจะไปขอร้องให้มานิช่วยเหลือแต่พอไปถึงก็ปากหนักพูดไม่ออก

ตัวอย่างสำนวนจีน

诸将见李逵等杀了这一阵，众人都胆颤心寒，不敢出战。问了数声，如箭穿雁嘴，钩搭鱼腮，默默无言，无人敢应。Zhū jiāng jiàn lǐkuí dǐng shāle zhè yīzhèn, zhòng rén dōu dǎn zhàn xīnhán, bù gǎn chūzhàn. Wènle shù shēng, rú jiànchuānyànzǔi, gōu dā yú sāi, mòmò wú yán, wú rén gǎn yīng. เปรียบคนเหมือนกับลูกศรของธนูที่พอยิงเข้าไปในปากของท่านแล้ว ท่านก็ไม่สามารถพูดอะไรได้เลย เช่นเดียวกับคนเมื่อถูกห้ามไม่ให้พูด เพราะถูกบังคับด้วยสถานการณ์บางอย่าง

²⁵ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 箭穿雁口 jiàn chuān yàn kǒu

5) สำนวนจีน	pín zuǐ bó shé 贫 嘴 薄 舌 ²⁶ แยะ ปาก กว้าง ลิ้น
ความหมาย	คำพูดที่พูดออกมาแล้วเป็นคำพูดที่เจ็บแสบใจจืดใจดำ ทำให้ผู้คนที่รู้สึกอึดสะอึ้น
สำนวนไทย	ปากเปราะเราะราย ²⁷
ความหมาย	ชอบพูดจาชวนหาเรื่องไม่เลือกหน้า
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 贫嘴薄舌 pín zuǐ bó shé เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากเปราะเราะราย” กล่าวคือ สำนวนจีนและสำนวนไทยมีการใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบสำนวนเหมือนกัน ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบหมายถึง คำพูดของคนที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกอึดสะอึ้น

ตัวอย่างสำนวนไทย

สิ่งที่ทำให้ฉันทนไม่ได้ก็คือมีเพื่อนร่วมงานปากเปราะเราะรายนี้แหละ

ตัวอย่างสำนวนจีน

小赵是个能说会道，贫嘴薄舌的人，大家都不喜欢他。Xiǎo zhào shì gè néng shuō huì dào, pín zuǐ bó shé de rén, dà jiā dōu bù xǐ huān tā. เสี่ยวจ้าว เป็นคนที่สามารถพูดได้ไปเรื่อย และเป็นคนที่ชอบพูดที่มแทงใจคนอื่น ทุกคนไม่ค่อยชอบเขา

²⁶ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 贫嘴贱舌 pín zuǐ jiàn shé 贫嘴滑舌 pín zuǐ huá shé 贫嘴恶舌 pín zuǐ è shé

²⁷ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ ปากจัด ปากร้าย

6) สำนวนจีน

tián zuǐ mì shé
甜 嘴 蜜 舌²⁸

หวาน ปาก น้ำผึ้ง ลิ้น

ความหมาย

มีคารมที่ดีในการพูด คำพูดที่ทำให้คนฟังรู้สึก
สบายใจ แต่จะแฝงไปด้วยเล่ห์เหลี่ยม

สำนวนไทย

ปากหวาน

ความหมาย

พูดจาไพเราะน่าฟัง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 甜嘴蜜舌 tián zuǐ mì shé เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากหวาน” สำนวนจีนและสำนวนไทยต่างใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบเหมือนกัน ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า มักจะใช้ในความหมายเปรียบเทียบ หมายถึงคำพูดที่อ่อนหวานไพเราะน่าฟัง

ตัวอย่างสำนวนไทย

พวกเราเคยพูดกันว่าเราชอบผู้ชายปากหวาน พูดคล่องและเอาใจเก่ง

ตัวอย่างสำนวนจีน

他的甜嘴蜜舌使我信以为真, 结果上了当。Tā de tián zuǐ mì shé shǐ wǒ xìn yǐ wéi zhēn, jiéguǒ shàng liǎo dàng. คำพูดหวานๆของเขาทำให้ฉันเชื่อสนิทใจเลยจริงๆ และสุดท้ายฉันก็ถูกหลอก

²⁸ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 糖舌蜜口 táng shé mì kǒu

7) สำนวนจีน	tiáo zuǐ nòng shé 调 嘴 弄 舌 ²⁹ ผสม ปาก ทำ ลิ้น
ความหมาย	ชอบนินทาเล็กนินทาน้อย
สำนวนไทย	ปากหอยปากปู
ความหมาย	คนที่ชอบนินทาว่าร้าย กล่าวหาผู้อื่นด้วยความ สนุกปาก

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 调嘴弄舌 tiáo zuǐ nòng shé เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากหอยปากปู” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 调嘴弄舌 tiáo zuǐ nòng shé เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ทำปากผสมลิ้น เปรียบกับลักษณะการขยับไม่หยุดของปากและลิ้น จนสังเกตดูเหมือนว่าปากและลิ้นได้รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ปากหอยปากปู เปรียบกับจำนวนของหอยและปูที่มีจำนวนมาก จึงมีการสนทนามาก ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ใน ความหมายเชิงเปรียบเทียบหมายถึง คำพูดของคนที่ชอบนินทาว่าร้ายคนอื่น

ตัวอย่างสำนวนไทย

เธออย่าไปสนใจพวกปากหอยปากปูเลย เราไม่ได้เป็นอย่างที่เขาพูดเสียหน่อย ก็รู้อยู่
ว่าพวกนี้มีปากก็พูดไปเรื่อย

ตัวอย่างสำนวนจีน

你出去了几时, 拿他十分放肆, 不时进来调嘴弄舌, 要来欺骗我, 没些尊卑。Nǐ chūqùle jǐshí, ná tā shífēn fàngsì, bùshí jìnlái tiáozuǐnòngshé, yào lái qīpiàn wǒ, méi xiē zūn bēi. คุณออกไปได้สัก 2-3

²⁹ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 调嘴调舌 diào zuǐ diào shé 调嘴学舌 tiáo zuǐ xué shé 弄嘴弄舌 nòng zuǐ nòng shé

ชั่วโม่ง เขาก็ได้กำเร็บเสิบसानอย่างมาก บ่อยๆเขามักเป็นคนที่ ชอบพูดมากหลอกลวงผู้อื่นไปทั่ว

8) สำนวนจีน

zuǐ yǎo jiǎo tī

嘴 咬 脚 踢

ปาก กัด เท้า เตะ

ความหมาย

เพื่อที่จะให้ชีวิตอยู่รอด ไม่ว่าจะยากลำบากหรือเหนื่อยขนาดไหน งานอะไรก็แล้วแต่ฉันยอมทำมันหมดทุกอย่าง

สำนวนไทย

ปากกัดตีนถีบ/ตีนถีบปากกัด

ความหมาย

มุ่งมั่นตั้งใจทำมาหากิน พยายามทำทุกอย่างเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง โดยไม่คำนึงถึงความยากลำบาก

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 嘴咬脚踢 zuǐ yǎo jiǎo tī เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากกัดตีนถีบ/ตีนถีบปากกัด สำนวนจีนและสำนวนไทยต่างใช้คำว่า ปาก ในการเปรียบเทียบเหมือนกัน ซึ่งเปรียบกับสภาพการต่อสู้รบ ต่อสู้แย่งชิงกันแบบไม่คิดชีวิตและใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกาย ไม่ว่าจะ เป็นมือ เท้า หรือปาก อะไรก็ได้ที่ทำให้ได้มา โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบหมายถึง มานะพยายามทำหรือดิ้นรนทุกอย่างเพื่อปากท้องโดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก

ตัวอย่างสำนวนไทย

กว่าจะมายืนอยู่ตรงนี้ได้ เธอต้องตีนถีบปากกัดมาเป็นเวลานานหลายปี

ตัวอย่างสำนวนจีน

他的生活能如此成功，因为他嘴咬脚踢过日子。Tā de shēnghuó néng rúcǐ chénggōng, yīnwèi tā zuǐyǎojiǎotī guòrìzi.ที่เขาประสบความสำเร็จในชีวิตเช่นทุกวันนี้ เป็นเพราะเขาข้ามผ่านเวลาที่ยากลำบากเพื่อปากท้องของเขาเอง

4.2 สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า “ปาก”

จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 11 คู่ ส่วนสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 9 คู่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยที่ไม่ได้ใช้คำว่า “ปาก”

จากการศึกษาพบว่า สำนวนที่มีลักษณะดังกล่าวมีทั้งหมด 11 คู่ คิดเป็นร้อยละ 24 ของสำนวนทั้งหมด 46 คู่

1) สำนวนจีน	bān kǒu nòng shé 搬 口 弄 舌 ³⁰ ย้าย ปาก เล่น ลิ้น
ความหมาย	ยู่ให้ผิดใจและแตกคอกัน
สำนวนไทย	ยู่แยงตะแคงรั้ว
ความหมาย	การพูดจาแยงให้คนทั้งสองฝ่ายแตกกัน ทะเลาะกัน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 搬口弄舌 bān kǒu nòng shé เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” ซึ่งมีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่ใช้คำว่า ปาก โดยตรง แต่ใช้คำว่า “ยู่แยงหรือยู่แห่” ซึ่งหมายถึง การกล่าวชักชวน ส่งเสริม หรือเป็นใจให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (มักใช้ในทางไม่สมควร) และมนุษย์เราก็มักใช้ปาก ในการพูดให้ร้ายคนอื่น ในด้านความหมาย สามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบหมายถึง การพูดหรือการยู่ให้ทั้ง 2 ฝ่ายแตกกัน

ตัวอย่างสำนวนไทย

นายดินหมั่นไล่ นายเมฆ เพราะเพิ่งเข้ามาทำงานได้ไม่นานก็เป็นที่รักของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน นายดินจึงคอยยู่แยงตะแคงรั้วระหว่างนายเมฆกับหัวหน้าเสมอๆ

³⁰ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 搬口弄唇 bān kǒu nòng chún 弄口鸣舌 nòng kǒu míng shé 颠唇簸嘴 diān chún bò zuǐ

ตัวอย่างสำนวนจีน

他是个搬口弄舌的人，我告诉你。他在人们中间散布谣言，然后坐在后面看别人吵架。Tā shì gè bānkǒunòngshé de rén, wǒ gàosù nǐ. Tā zài rénmen zhōngjiān sànbù yáoyán, ránhòu zuò zài hòumiàn kàn biérén chǎojià. ฉันบอกคุณแล้วว่า เขาเป็นคนที่ชอบพุดคุยแฉงให้ทะเลาะแตกคอกัน เขาเอาข้อมูลข่าวสารมาพูดให้ใครต่อใครฟัง พอหลังจากพุดเสร็จก็มานั่งดูคนอื่นทะเลาะกัน

2) สำนวนจีน

hǔ kǒu bá yá

虎口拔牙

เสือ ปาก ถอน ฟัน

ความหมาย

ทำเรื่องที่เสี่ยงอันตรายอย่างมาก

สำนวนไทย

ล้วงคองูเห่า

ความหมาย

ลักขโมยหรือล่อลวงเอาทรัพย์สินจากผู้ที่

น่าเกรงขาม

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 虎口拔牙 hǔ kǒu bá yá นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口“KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ล้วงคองูเห่า” สำนวนจีน แปลตรงตัวว่า ถอนฟันในปากเสือ หมายถึงการนำมือเข้าไปในปากเสือเพื่อจะดึงฟันของเสือออกมา ส่วนสำนวนไทย หมายถึงการเอามือล้วงเข้าไปในคอของงู จะเห็นได้ว่าสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก แต่ใช้คำว่า คอ แทนที่ อย่างไรก็ตาม การล้วงเข้าไปในคองูเห่าต้องผ่านอวัยวะปากก่อน นอกจากนี้ ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างใช้สัตว์ที่มีความดุร้ายมาเปรียบเทียบสถานการณ์ที่อันตรายเหมือนกัน สำนวนจีนเลือกใช้ เสือ แต่สำนวนไทยใช้งูเห่า ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบเทียบกับสำนวนที่มีความหมายว่า การทำเรื่องต่างๆที่เสี่ยงอันตรายอย่างมาก

ตัวอย่างสำนวนไทย

เจ้านายครับ มีใครก็ไม่รู้มาเรียกเก็บค่าคุ้มครองในเขตของเราครับ เจ้านี่มันล้วงคองูเห่าชัดๆ

ตัวอย่างสำนวนจีน

这项任务犹如虎口拔牙，又艰巨，又危险。Zhè xiàng rènwù yóurú hǔkǒubáiyá, yòu jiānjù, yòu wéixiǎn. ภารกิจหน้าที่นี้เหมือนการถอนฟันออกจากปากเสือเลย ทั้งลำบากและอันตราย

3) สำนวนจีน

jīn kǒu yù yán

金 口 玉 言

ทอง ปาก หยก คำพูด

ความหมาย

คำพูดของกษัตริย์ เป็นคำพูดที่ถูกต้องไม่สามารถแก้ไขและเปลี่ยนแปลงได้

สำนวนไทย

กษัตริย์ตรัสแล้วไม่คืนคำ

ความหมาย

คนที่เป็นผู้ปกครองประเทศหรือผู้นำพูดแล้วต้องรักษาคำพูด เหมือนกับงาช้างที่งอกแล้วไม่หดคืน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 金口玉言 jīn kǒu yù yán นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口“KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “กษัตริย์ตรัสแล้วไม่คืนคำ” ถึงแม้ว่าในสำนวนภาษาไทยจะใช้คำอื่นที่ไม่ใช่คำว่า ปาก โดยตรง แต่คำที่สำนวนไทยนำมาใช้ก็ยังคงมีความเกี่ยวเนื่องกัน เช่น คำว่า “ตรัส” ในภาษาไทยเป็นคำราชาศัพท์ ที่เปลื้องออกมาแล้วให้ความหมายว่าพูด เนื่องจากในภาษาไทย เรามีการใช้คำราชาศัพท์เพื่อเป็นการยกย่องและให้เกียรติกับฐานะของบุคคลต่างๆ แม้ว่าคำราชาศัพท์มีโอกาสใช้ในชีวิตประจำวันน้อย แต่เป็นสิ่งที่แสดงถึงความละเอียดอ่อนของภาษาไทยและเป็นลักษณะพิเศษของภาษาไทย โดยเฉพาะใช้กับบุคคลกลุ่มต่างๆ อาทิเช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระบรมวงศานุวงศ์ หรือพระภิกษุสงฆ์ สามเณร เป็นต้น ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้ในการเปรียบเทียบกับสำนวนที่มีความหมายว่า เวลาจะพูดอะไรออกไปแล้วควรคิดให้ดีเสียก่อน เพราะคำพูดที่เราพูดออกไปแล้วนั้นไม่สามารถเปลี่ยนแปลงคำพูดได้

ตัวอย่างสำนวนไทย

ฉันพูดอะไรก็ทำอย่างนั้น **กษัตริย์ตรัสแล้วไม่คืนคำ** ฉันสัญญาว่าจะพาคุณไปเที่ยว
กำแพงเมืองจีน ฉันก็ต้องพาไปให้ได้ คุณวางใจเถอะ

ตัวอย่างสำนวนจีน

你答应我了要买鞋子给我，**金口玉言**，说话算数啊！ Nǐ dāyìng
wǒle yāomǎi xiézi gěi wǒ, jīnkǒuyùyán, shuōhuà suànshù a! คุณสัญญาแล้วว่า
จะซื้อรองเท้าใหม่ให้กับฉัน คุณพูดอะไรแล้ว อย่าคืนคำนะ!

4) สำนวนจีน

kǒu ěr zhī xué

口耳之学

ปาก หู ของ เรียน

ความหมาย

คนที่มีหูที่ไวใช้ฟัง แต่กลับฟังแล้วไม่เข้าใจ และ
ทำให้ไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง

สำนวนไทย

งูๆ ปลาๆ

ความหมาย

มีความรู้เล็กน้อย ไม่รู้จริง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 口耳之学 kǒu ěr zhī xué นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” มี
ความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “งูๆ ปลาๆ” เป็นสำนวนที่มีความหมายว่า มี
ความรู้เพียงเล็กน้อย หรือ รู้เล็กน้อยๆ ขุนวิจิตรมาตรา ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า อาหารหลักของคนไทยที่
มักกินกันเป็นประจำคือ ปลา หรืออีกประการปลาบางชนิดมีรูปร่างคล้ายงู เช่น ปลาไหล อาจเป็นไปได้ว่า
ในชีวิตประจำวันเราค้นเคยกับปลาหรือปลาที่เหมือนงู จึงทำให้คนเอาสองอย่างนี้ไปรวมกันเป็น
สำนวนว่า “งูๆ ปลาๆ” ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้
ในการเปรียบเทียบกับสำนวนที่มีความหมายว่า คนที่มีความรู้ในเรื่องนั้นไม่ลึกซึ้ง

ตัวอย่างสำนวนไทย

ผมกำลังฝึกเรียนภาษาญี่ปุ่นอยู่ แต่ความรู้อย่าง **งูๆ ปลาๆ** พอเจอคนญี่ปุ่นจริงๆ ก็ยัง
ฟังไม่รู้เรื่องอยู่ดี

ตัวอย่างสำนวนจีน

普通话是口耳之学，所有训练均应在教师的指导下进行。
Pǔtōnghuà shì kǒuěrzhīxué, suǒyǒu xùnliàn jūn yīng zài jiàoshī de
zhǐdǎo xià jìnxíng. ความรู้ในภาษาจีนทั้งหมด ควรต้องผ่านการฝึกฝนและได้รับการชี้แนะจาก
อาจารย์

5) สำนวนจีน liáng yào kǔ kǒu
良 药 苦 口
ดี ยา ขม ปาก

ความหมาย เกี่ยวกับคำแนะนำหรือคำวิพากษ์วิจารณ์ที่จริงจัง
แต่คนฟังอาจจะฟังแล้วรู้สึกไม่สบายใจ แต่มันก็ดีสำหรับการแก้ไขข้อบกพร่อง

สำนวนไทย หวานเป็นลมขมเป็นยา

ความหมาย คำชมมักไร้สาระทำให้ลืมตัวขาดสติ แต่คำติมัก
เป็นประโยชน์ทำให้ได้คิด

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 良药苦口 liáng yào kǔ kǒu นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU”
ซึ่งมีความหมายตรงกับสำนวนไทย “หวานเป็นลม ขมเป็นยา” จะเห็นได้ว่า สำนวนจีน 良药苦口
liáng yào kǔ kǒu แปลความหมายตรงตามตัวอักษรว่า ยาดีขมปาก บ่งบอกรสชาติของยารักษา
โรคที่มักจะมีรสขม ส่วนสำนวนไทย กล่าวถึงลักษณะของยารักษาโรคที่มักจะมีรสชาติขม จะเห็นได้ว่า
สำนวนไทยไม่มีคำว่าปาก แต่การรับรู้รสชาติต้องผ่านประสาทสัมผัสอย่างเช่น ปากและลิ้น ในด้าน
ความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยต่างนิยมใช้เปรียบเทียบกับคำพูดตักเตือนที่
จริงจัง ต่อว่าต่อขานด้วยคำพูดแรงๆ ทำให้คนฟังรู้สึกไม่สบายใจ แต่มีประโยชน์ต่อการแก้ไข
ข้อบกพร่องต่างๆ

ตัวอย่างสำนวนไทย

เธออย่าไปโกรธเคืองเขาในสิ่งที่ถูกติติงมาเลย โบราณว่าหวานเป็นลมขมเป็นยา เธอ
ต้องมีเหตุผลรู้จักรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น

ตัวอย่างสำนวนจีน

你说的³¹话虽然很重,但苦口良药,这个道理他懂。Nǐ shuō de huà suī rán hěn zhòng, dàn kǔkǒu liángyào, zhè ge dào lǐ tā dǒng. ถึงแม้คำพูดของคุณอาจดูรุนแรง แต่คำพูดก็แฝงไปด้วยความจริงใจ เพราะเหตุนี้ทำให้เขาเข้าใจ

6) สำนวนจีน kǒu ruò xuán hé
口 若 悬 河³¹
ปาก ดั่ง แขนวน แม่น้ำ

ความหมาย พูดตลอดเวลา ไม่จบไม่สิ้น

สำนวนไทย พูดคล่องเหมือนล่องน้ำ

ความหมาย การพูดได้อย่างคล่องแคล่วไม่มีติดขัด

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 口若悬河 kǒu ruò xuán hé นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “พูดคล่องเหมือนล่องน้ำ” จะเห็นได้ว่าสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก แม้ว่าในสำนวนไทยจะไม่ใช้คำว่า ปาก โดยตรง แต่มีคำว่า “พูด” ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน เพราะการพูดเป็นการสื่อสารของมนุษย์โดยใช้อวัยวะในช่องปากเพื่อเปล่งเสียงออกมา ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบเทียบกับสำนวนที่มีความหมายว่า การพูดได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ติดขัด

ตัวอย่างสำนวนไทย

กว่าฉันจะพูดคล่องเหมือนล่องน้ำต่อหน้าคนเยอะๆได้แบบนี้ ฉันต้องฝึกฝนมาเป็นเวลานาน ผ่านประสบการณ์การพูดมาหลายเวที

³¹ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 口似悬河 kǒu sì xuán hé 口如悬河 kǒu rú xuán hé

ตัวอย่างสำนวนจีน

他一坐下来就口若悬河地说起他的探险经历。Tā yī zuò xià lái jiù kǒu ruò xuán hé de shuō qǐ tā de tàn xiǎn jīng lì. พอเขานั่งลง เขาก็คุยโวเกี่ยวกับประสบการณ์การผจญภัยของเขาไม่จบไม่สิ้น

7) สำนวนจีน

fàn lái zhāng kǒu
饭来张口³²

ข้าว มา อ้า ปาก

ความหมาย

เป็นคนที่ขี้เกียจจนติดเป็นนิสัย นั่งเสพ
ความสำเร็จจากความยากลำบากของคนอื่น

สำนวนไทย

ซุบมือเปิบ

ความหมาย

ฉวยประโยชน์จากคนอื่นโดยไม่ได้ลงทุนลงแรง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 饭来张口 fàn lái zhāng kǒu นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ซุบมือเปิบ” จะเห็นได้ว่า สำนวนจีน 饭来张口 fàn lái zhāng kǒu เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ข้าวมาอ้าปาก กล่าวคือ คนที่ไม่ทำกับข้าวรอรับประทานอาหารของคนอื่นที่สำเร็จแล้ว ส่วนสำนวนไทย ซุบมือเปิบ เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ การล้างมือเพื่อรับประทานอาหารโดยไม่ช่วยทำ ซึ่งสำนวนไทยไม่มีคำว่า ปาก แต่มีคำว่า เปิบ มีความหมายว่า กิน โดยมีความเกี่ยวข้องกับคำว่า ปาก ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบเทียบกับสำนวนที่มีความหมายว่า การเอาไรต์เอาเปรียบ ฉวยโอกาสจากผู้อื่นมาเป็นของตัวเอง

ตัวอย่างสำนวนไทย

ผมตั้งใจกับงานนี้มาก ลงมือทำเองทุกอย่างแต่สุดท้าย เขาก็มาซุบมือเปิบ เอาไปเป็นผลงานของตัวเองหน้าตาเฉย

³² มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 饭来开口 fàn lái kāi kǒu

衣来伸手, 饭来张口 yī lái shēn shǒu, fàn lái zhāng kǒu

水来伸手, 饭来张口 shuǐ lái shēn shǒu, fàn lái zhāng kǒu

ตัวอย่างสำนวนจีน

我们也有一双手, 什么事情也会做, 决不当**饭来张口**的寄生虫。
 Wǒmen yě yǒu yīshuāngshǒu, shénme shìqíng yě huì zuò, jué bùdāng
 fànláizhāngkǒu de jìshēng chóng. พวกเรามีมือสองข้าง เรื่องอะไรเราก็สามารถทำได้ อย่า
 ไปเกาะคนอื่นแล้วฉวยโอกาส เอาประโยชน์ขอผู้อื่นมาเป็นของตนเลย

8) สำนวนจีน	xìn kǒu cí huáng 信 口 雌 黄 ³³ เชื่อ ปาก แร่ (สีเหลือง)
ความหมาย	คำพูด พูดออกมาไม่ทันคิดหรือคำนึงถึงความจริง
สำนวนไทย	ปั้นน้ำเป็นตัว
ความหมาย	แต่งเรื่องหรือสร้างเรื่องที่ไม่มีมูลความจริงให้เป็น จริงเป็นจิ้งจิ้งจิว

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 信口雌黄 xìn kǒu cí huáng นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ปั้นน้ำเป็นตัว” จะเห็นได้ว่า สำนวนไทยไม่มีคำว่า ปาก แต่มีคำว่า ปั้น คือ การนำวัสดุที่มีมวลหนาและมีความเหนียวมาสร้างเป็นรูปร่างหรือสิ่งต่างๆ ตามที่ต้องการ แต่ในสำนวน คือ การนำน้ำที่มีมวลเบามาปั้นเป็นสิ่งต่างๆ ซึ่งความเป็นจริงน้ำไม่สามารถปั้นเป็นรูปร่างต่างๆได้ เปรียบเหมือนการพูดโกหก เพื่อให้ผู้ฟังเชื่อ ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบเทียบกับสำนวนที่มีความหมายว่า การพูดสร้างเรื่องเท็จให้เห็นเป็นเรื่องจริงขึ้นมา

ตัวอย่างสำนวนไทย

เขา**ปั้นน้ำเป็นตัว**ให้ข่าวจนเธอเสียหายกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าไม่จริง เธอก็หมดอนาคตเสียแล้ว

³³ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 信口开合 xìn kǒu kāi hé 信口开喝 xìn kǒu kāi hē 信口开呵 xìn kǒu kāi hē 信口胡言 xìn kǒu hú yán 信口胡诌 xìn kǒu hú zhōu

ตัวอย่างสำนวนจีน

我们做事要有自己的判断，不要听信一些人的信口雌黄。Wǒmen zuòshì yào yǒu zìjǐ de pànduàn, bù yào tīngxìn yīxiē rén de xìn kǒu cí huáng. เมื่อมีคนพูดอะไรเราต้องวินิจฉัยด้วยตัวเอง อย่าไปเชื่อคำพูดของคนที่สร้างเรื่องมาหลอกเรา

9) สำนวนจีน	xīn zhí kǒu kuài 心直口快 ³⁴ ใจ ตรง ปาก เร็ว
ความหมาย	นิสัยใจคอเปิดเผยตรงไปตรงมา คิดอะไรก็พูดแบบนั้น
สำนวนไทย	ขวานผ่าซาก
ความหมาย	โผงผางไม่เกรงใจใคร, พูดจาตรงไปตรงมา
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 心直口快 xīn zhí kǒu kuài นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口 “KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ขวานผ่าซาก” จะเห็นได้ว่า สำนวนไทยไม่มีคำว่า ปาก แต่มีคำว่า ผ่า คือ กริยาที่ทำให้แยกออก เช่น การผ่าฟัน โดยสำนวนไทย ได้เปรียบลักษณะการผ่า คือการพูดที่รุนแรง เหมือนลักษณะเสียงและบุคลิกของมนุษย์ในขณะที่กำลังผ่าฟัน ที่ดูขลังขลังไม่เกรงใจใคร ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบเทียบกับสำนวนที่มีความหมายว่า พูดตรงไปตรงมา พูดจาโผงผางไม่กลัวใคร

ตัวอย่างสำนวนไทย

เด็กคนนี้พูดจาขวานผ่าซาก ไม่เกรงใจใคร ทำให้ผู้ใหญ่หลายคนไม่ชอบ

³⁴ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 口直心快 kǒu zhí xīn kuài 口快心直 kǒu kuài xīn zhí 心直嘴快 xīn zhí zuǐ kuài 嘴直心快 zuǐ zhí xīn kuài

ตัวอย่างสำนวนจีน

这是一个心直口快，喜欢吵吵闹闹的人。Zhè shì yí gè xīnzhíkǒukuài, xǐhuan chǎochǎonàonào de rén. คนนี้เป็นที่ชอบพูดจาเอะอะโวยวาย เปิดเผยตรงไปตรงมา

10) สำนวนจีน

xuè kǒu pēn rén

血 口 喷 人

เลือด ปาก ฟ่น คน

ความหมาย

คำพูดสกปรกเหยียดหยามคนอื่น

สำนวนไทย

สาดโคลน

ความหมาย

ใส่ร้ายป้ายสีให้ผู้อื่นเสียหาย

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 血口喷人 xuè kǒu pēn rén นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口“KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “สาดโคลน” จะเห็นได้ว่าสำนวนไทยไม่มีคำว่า ปาก แต่มีคำว่า สาด คือ เทของในภาชนะของตนเอง ให้กระจายไปทั่ว โดยสำนวนไทยได้เปรียบเทียบการสาด กับการพูดที่ฟ่นสิ่งสกปรกใส่ผู้อื่น ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบเทียบมีความหมายว่า คำพูดให้ร้ายผู้อื่น

ตัวอย่างสำนวนไทย

ยิ่งใกล้วันเลือกตั้งมากขึ้นเท่าไรพรรคการเมืองแต่ละพรรค ต่างก็ออกมาสาดโคลนกันไปมาอย่างเมามันเพื่อให้คะแนนนิยมฝ่ายตรงข้ามตกลง

ตัวอย่างสำนวนจีน

你不要血口喷人。谁偷了你家东西，你有证据吗？Nǐ bù yào xuèkǒupēnrén. Shéi tōule nǐ jiā dōngxī, nǐ yǒu zhèngjù ma? คุณอย่าไปใส่ร้ายป้ายสีคนอื่นเลย ใครขโมยของที่บ้านคุณ คุณมีหลักฐานไหม

11) สำนวนจีน	yì kǒu yǎo dìng 一口咬定
	หนึ่ง ปาก กัด ยืนยัน
ความหมาย	คำพูดยืนยันอย่างสุจริตและข้อสัจย์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
สำนวนไทย	ยืนยันกระต่ายสามขา
ความหมาย	การยืนยันกรานไม่ยอมรับผิด ปากแข็งยืนยันคำพูดเดิม

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 一口咬定 yī kǒu yǎo dìng นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 口“KOU” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ยืนยันกระต่ายสามขา” จะเห็นได้ว่า สำนวนไทยไม่มีคำว่า ปาก แต่มีคำว่า ยืนยัน ซึ่งมาจากคำว่า ยืนยัน ว่ากระต่ายมีสามขา สำนวนนี้เกิดจากนิทานเรื่องหนึ่งที่เด็กวัดนำกระต่ายสามขามาถวายหลวงตา เพราะตนเองแอบกินกระต่ายไปแล้วหนึ่งขา ซึ่งหลวงตา พยายามถามว่า เด็กวัดกินไปหนึ่งขาหรือไม่ แต่เด็กวัดยังยืนยันว่ากระต่ายตัวนี้มีสามขา จึงเกิดเป็นสำนวนดังกล่าว ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบเทียบมีความหมายว่า การยืนยัน การเถียง การโต้แย้ง ด้วยเหตุผล หรือมุมมองจากตนเองฝ่ายเดียว และมักเป็นการแย้งที่ไม่สมเหตุผล รวมถึงมักจะเป็นการโกหก ปิดบังความจริง เพราะการยืนยันกระต่ายขาเดียว จะโอเนน ไม่สมดุล ไม่นั่นคง ล้มได้เสมอ

ตัวอย่างสำนวนไทย

ถ้าคุณคิดว่าเขามีส่วนร่วมทุจริตจริง ก็ต้องไปหาหลักฐานมาอ้างอิง มิเช่นนั้นเขาก็ยังคงยืนยันกรานกระต่ายขาเดียวว่าไม่มีส่วนรู้เห็นอยู่ดี

ตัวอย่างสำนวนจีน

小明一口咬定这事不是他们干的。Xiǎomíng yīkǒuyǎodìng zhè shì bùshì tāmen gàn de. เสี่ยวหมิงยืนยันกรานว่าเรื่องนี้เขาไม่ได้เป็นคนทำ

4.2.2 สำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่ไม่ได้ใช้คำว่า “ปาก”

จากการศึกษาพบว่า สำนวนที่มีลักษณะดังกล่าวมีทั้งหมด 8 คู่ คิดเป็นร้อยละ 17 ของสำนวนทั้งหมด 46 คู่

1) สำนวนจีน	duō zuǐ xiàn qiǎn 多 嘴 献 浅 มาก ปาก มอบ ตื้น
ความหมาย	คำพูดลวกๆตามอำเภอใจ พูดออกมาเหมือนคน ไม่มีความรู้
สำนวนไทย	น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง
ความหมาย	พูดมากแต่ได้เนื้อหาสาระน้อย
ข้อพิจารณา	

สำนวนจีน 多嘴献浅 duō zuǐ xiàn qiǎn นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง” แต่สำนวนจีนใช้สำนวนว่า 多嘴献浅 duō zuǐ xiàn qiǎn เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ปากมากมอบตื้นเปรียบกับการพูดเยอะ แต่มอบความรู้ได้น้อยนิด ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง โดยธรรมชาติในบรรดาพืชที่ขึ้นในน้ำ นี้มีผักบุ้งซึ่งเป็นผักยอดนิยมของชาวบ้านขึ้นรวมอยู่ด้วย แทบทุกวันชาวบ้านมักพายเรือออกไปในทุ่งเพื่อเก็บผักต่างๆมาประกอบอาหาร ซึ่งส่วนใหญ่ก็คือผักบุ้ง ดังนั้นชาวไทยในอดีตจึงเลือกผักบุ้งมาใช้ในสำนวน เพื่อเป็นการเปรียบเทียบว่า ทุ่งนาที่เต็มไปด้วยน้ำ กลับมีผักบุ้งเจริญเติบโตเพียงน้อยนิด ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบถึง บุคคลที่พูดเยอะ แต่เนื้อหาที่เป็นสาระนั้นมีเพียงน้อยนิด

ตัวอย่างสำนวนไทย

คำรบเป็นคนพูดมาก ทุกครั้งที่คุณครูให้เขาออกไปพูดหน้าห้องเรียน คำรบมักพูดแบบ **น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง** โดยที่ตามความเป็นจริงแล้วใจความสำคัญของเรื่องมีแค่นิดเดียว แต่เขากลับพูดเป็นครึ่งชั่วโมง

ตัวอย่างสำนวนจีน

这一定有多嘴献浅的人，对那强人说我在大门前看他起身，与街坊妇人说话。 Zhè yīdìng yǒu duōzuǐxiànqiǎn de rén, duì nà qiángrén shuō wǒ zài dà mén qián kàn tā qǐshēn, yǔ jiēfāng fù rén shuōhuà. คนนี้จะต้องเป็นคนที่พูดมากแต่ไม่มีความรู้แน่ๆ ฉันเห็นเขาที่หน้าประตูแล้วลุกขึ้นพูดคุยแบบลวกๆตามอำเภอใจกับผู้หญิงในละแวกนั้น

2) สำนวนจีน

lú chún bú duì mǎ zuǐ
驴唇不对马嘴³⁵

ลา ริมฝีปาก ไม่ ถูก ม้า ปาก

ความหมาย

การถาม-การตอบทั้งสองไม่ค่อยสัมพันธ์กัน

สำนวนไทย

ไปไหนมาสามวาสองศอก

ความหมาย

การตอบไม่ตรงคำถาม ถามอย่างหนึ่งแต่ตอบอีกอย่างหนึ่ง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 驴唇不对马嘴 lú chún bù duì mǎ zuǐ นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ไปไหนมาสามวาสองศอก” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 驴唇不对马嘴 lú chún bù duì mǎ zuǐ เมื่อแปลความหมายตรงตัวคือ ริมฝีปากลาไม่ถูกกับปากม้า เปรียบเทียบรูปลักษณ์ของสัตว์ที่ไม่สัมพันธ์กัน ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ไปไหนมาสามวาสองศอก ซึ่งคำว่า ไปไหนมา คือการถาม ที่ผู้พูดจะต้องตอบเป็นสถานที่ ว่าไปไหนมา แต่ผู้พูดกลับตอบเป็นจำนวนระยะทาง ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบถึง การถามอย่างหนึ่งแต่ได้คำตอบอีกอย่างหนึ่ง

³⁵ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 驴唇不对马口 lú chún bù duì mǎ kǒu

驴头不对马嘴 lú tóu bù duì mǎ zuǐ 牛头不对马嘴 niú tóu bù duì mǎ zuǐ

ตัวอย่างสำนวนไทย

ผมเพิ่งเรียนภาษาจีนได้ไม่นาน ช่วงที่ต้องไปอยู่ประเทศจีนใหม่ๆ คุยกับใครเขาก็เป็นแบบไปไหนมาสามวาสองศอก กว่าจะคุยกันรู้เรื่องก็ใช้เวลานานทีเดียว

ตัวอย่างสำนวนจีน

老师提出的问题他由于精神分散而没听清楚，回答得驴唇不对马嘴。

Lǎoshī tíchū de wèntí tā yóuyú jīngshén fēnsàn ér méi tīng qīngchǔ, huídá dé lúchún bù duì mǎ zuǐ. อาจารย์หยิบยกคำถามขึ้นมาถาม เนื่องจากเขามีจิตใจฟุ้งซ่าน เลยทำให้ฟังคำถามชัดเจน จึงทำให้ตอบคำถามของครูไม่สัมพันธ์กัน

3) สำนวนจีน qī zuǐ bā shé
七 嘴 八 舌³⁶
เจ็ด ปาก แปด ลิ้น

ความหมาย คนเยอะเรื่องเยอะ

สำนวนไทย มากหมอมากความ

ความหมาย หลายคนก็มีความเห็นแตกต่างกันเป็นหลาย
อย่างจนตกลงกันไม่ได้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 七嘴八舌 qī zuǐ bā shé นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “มากหมอมากความ” แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 七嘴八舌 qī zuǐ bā shé เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ เจ็ดปากแปดลิ้น เปรียบจำนวนของปากในการเปรียบเทียบ เพื่อบ่งบอกถึงการพูดของคนหลายคน ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน มากหมอมากความ มักนำมาใช้ เมื่อมีเรื่องราวที่ต้องตัดสินใจ เราจะไม่ใช่คนตัดสินใจมากเกินไป เพราะจะวุ่นวายยุ่งเหยิงจนหาข้อสรุปไม่ได้ เปรียบกับมีหมอมหลายคน แต่กลับวินิจฉัยโรคออกมาไม่ตรงกัน ใน

³⁶ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 七舌八嘴 qī shé bā zuǐ 七嘴八张 qī zuǐ bā zhāng 七口八嘴 qī kǒu bā zuǐ 七张八嘴 qī zhāng bā zuǐ

ด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบถึง เมื่อมีเรื่องราวที่ต้อง ตัดสินใจ มักจะไม่ใช้คนตัดสินใจมากเกินไป เพราะจะวุ่นวายยุ่งเหยิงจนหาข้อสรุปไม่ได้

ตัวอย่างสำนวนไทย

เราคิดกัน 2-3 คนพอแล้วละ หลายคนเกินไปก็**มากหมอมากความ**เสียเปล่าๆ

ตัวอย่างสำนวนจีน

在报社记者七嘴八舌地高声向他提问时，他始终表现得镇定自若。

Zài bàoshè jìzhě qīzuǐbāshé de gāo shēng xiàng tā tíwèn shí, tā shǐzhōng biǎoxiàn dé zhèndìng zìruò. เมื่อนักข่าวหนังสือพิมพ์หลายๆ คนยกคำถามมาถามเขาอย่าง เสียงดัง เขาก็เริ่มแสดงลักษณะท่าทางที่นิ่งเงียบ

4) สำนวนจีน

shuō zuǐ láng zhōng

说 嘴 郎 中

พูด ปาก ตำแหน่งราชการ(มักใช้กับหมอ)

ความหมาย

คนที่ชอบพูดไร้สาระ ชอบพูดโอ้อวดจากเดิม

สำนวนไทย

เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน

ความหมาย

การแสดงความรู้ อวดฉลาดกับคนที่มีความรู้ ความชำนาญในสิ่งนั้นมากกว่าตน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 说嘴郎中 shuō zuǐ láng zhōng นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน” แต่ สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า 说嘴郎中 shuō zuǐ láng zhōng เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ปาก พูดในตำแหน่งตัวเอง เปรียบกับการพูดโอ้อวดกับคนที่มีความรู้มากกว่าในเรื่องนั้น ส่วนสำนวนไทยใช้ สำนวน เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน เปรียบกับการนำมะพร้าวที่ไม่ดีไปขายให้กับเจ้าของสวนมะพร้าว ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบถึง เมื่อมีเรื่องราวที่ต้องตัดสินใจ มักจะไม่ใช้คนตัดสินใจมากเกินไป เพราะจะวุ่นวายยุ่งเหยิงจนหาข้อสรุปไม่ได้

ตัวอย่างสำนวนไทย

เธอกำลัง**เอามะพร้าวห้ำไปขายสวน**นะ มาบอกฉันเรื่องเทคนิคการทำอาหาร เธอ ลืมไปแล้วหรือว่าฉันเป็นแม่ครัวโรงแรม 5 ดาว ซึ่งต้องรู้เรื่องพวกนี้เป็นอยู่ดีอยู่แล้ว

ตัวอย่างสำนวนจีน

他是一个十足的**说嘴郎中**。Tā shì yí gè shí zú de shuō zuǐ lǎng zhōng. เขาเป็นคนที่ชอบพูดโอ้อวดกับคนที่มีความรู้มากกว่า

5) สำนวนจีน

yáo zuǐ diào shé

遥 嘴 掉 舌

ไกล ปาก ตก ลิ้น

ความหมาย

ตีแต่พูด ใช้คำพูดปลุกกระตมหรือยุยงให้อีกฝ่าย
แตกกัน

สำนวนไทย

บ้างช่างยุ

ความหมาย

คนที่ชอบพูดส่อเสียดยุยงให้เขาแตกกัน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน **遥嘴掉舌 yáo zuǐ diào shé** นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า **嘴 “ZUI”** มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า **ปาก** คือ **“บ้างช่างยุ”** แต่สำนวนจีน ใช้สำนวนว่า **遥嘴掉舌 yáo zuǐ diào shé** เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ **ไกลปากตกลงลิ้น** เปรียบกับการพูด พลิกไปมา กลับลอก ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน **บ้างช่างยุ** มาจากนิทานสุภาพจิตที่มีเนื้อเรื่องว่า บ้างอาศัยร่วมกับค้างคาวในป่า ทั้งบ้างและค้างคาวต่างก็กินผลไม้เป็นอาหาร แต่บ้างนั้นเคลื่อนไหวซ้ำทำให้ออกหากินไม่ทันค้างคาวจึงเกิดความเดือดร้อนมีประสงค์จะให้ค้างคาวอยู่ร่วมกัน จึงเปรียบกับการเตือนคนว่าคนที่ **พูดส่อเสียด ยุยงส่งเสริมให้แตกร้าง หรือทะเลาะกัน** เป็นพวก **“บ้างช่างยุ”** ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า **สำนวนจีนและสำนวนไทย** มักจะใช้เปรียบถึง **คนที่ชอบพูดจาเยาะเย้ย ตะแครงร้าย ใส่ความให้คนอื่นเขาทะเลาะเบาะแว้งกัน ทำให้แตกแยกกัน**

ตัวอย่างสำนวนไทย

เธอจะไปเชื่อบ้างช่างยุพวคนั้นทำไม ก็รู้อยู่แล้วว่าเขาจ้องจะทำร้ายฉัน ก็คงจะพูดเพื่อทำให้เราทะเลาะกันนั่นแหละ

ตัวอย่างสำนวนจีน

人应该光明磊落；不要在背后遥嘴掉舌。Rén yīnggāi guāngmínglěilùò; bù yào zài bèihòu yáo zuǐ diào shé. มนุษย์เราควรจะมีจิตใจที่เปิดเผยและบริสุทธิ์ อย่างนินทาหรือยุแยงลับหลังเลย

6) สำนวนจีน

yóu zuǐ huā chún
油 嘴 花 唇³⁷

ลิ้น ปาก ไข้ ริมฝีปาก

ความหมาย

คำพูดที่พูดไปเรื่อยพูดกะล่อนไม่มีเรื่องจริง

สำนวนไทย

มะกอกสามตะกร้าปาไม่ถูก

ความหมาย

พูดจาตลบตะแลงพลิกแพลงไปมาจนจับคำพูดไม่ทัน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 油嘴花唇 yóu zuǐ huā chún นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “มะกอกสามตะกร้าปาไม่ถูก” แต่สำนวนจีนใช้สำนวนว่า 油嘴花唇 yóu zuǐ huā chún เมื่อแปลความหมายตรงตัว คือ ไกลปากตกลิ้น เปรียบกับการใช้ริมฝีปากในการพูดลิ้นไหล ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน มะกอกสามตะกร้าปาไม่ถูก ในสำนวนไทยนี้ เปรียบถึง ลูกมะกอก ที่เป็นผลไม้ชนิดหนึ่ง มีลักษณะผลโตเท่าไข่เป็ด ไข่ไก่ สามารถกินตั้งดิบและสุก บางชนิดก็มีรสชาติเปรี้ยว สามารถใช้แทนมะนาวได้ คำว่า “มะกอกสามตะกร้า” คือ มะกอกลูกโตๆที่วางอยู่ในตะกร้าสามใบ มีมะกอกจำนวนมากมายวางกระจัดกระจายอยู่ ก็ยังปาไม่ถูกตัว โดยสำนวนไทยเปรียบพฤติกรรมที่คล่องแคล่วในการหลบหลีกของมนุษย์ กับการพูดในลักษณะลิ้น

³⁷ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 油嘴滑舌 yóu zhuǐ huá shé

ไหล ไม่มีประโยชน์ ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทย มักจะใช้เปรียบถึง คนที่พูดจาตลบตะแลง พลิกแพลงไปมา

ตัวอย่างสำนวนไทย

อย่าไปฟังเขาเลย ใครๆ ก็รู้ว่าเขาเป็นพวกมะกอกสามตะกร้าป่าไม่ถูก จนตอนนี้ไม่มีใครเชื่อถือเขาแล้ว

ตัวอย่างสำนวนจีน

这个人油嘴花唇的，很使人烦。Zhège rén yóuzuǐhuāchún de, hěn shǐ rén fán. คนคนนี้เป็นคนที่พูดจาตลบตะแลงเอาตัวเองรอดได้เสมอ จนทำให้คนอื่นรำคาญ เปื่อหน่าย

7) สำนวนจีน

yóu zuǐ huá shé

油 嘴 滑 舌

ลื่น ปาก ลื่น ลื่น

ความหมาย

คนที่ชอบพูดจากระล่อนปลิ้นปล้อน หรือชอบพูดเล่นและมีท่าทางเหลวไหล

สำนวนไทย

ลื่นไม่มีกระดูก

ความหมาย

พูดสับปลับ กลับกลอกเอาแน่ไม่ได้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 油嘴滑舌 yóu zuǐ huá shé นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ลื่นไม่มีกระดูกจะเห็นได้ว่า สำนวนจีน หากแปลความหมายตรงตามตัวอักษรว่า ปากลื่นลื่นไหล หมายถึงลักษณะของลื่นที่สามารถวัดหรือเคลื่อนไหวไปได้ทุกอย่างรวดเร็ว ส่วนสำนวนไทย “ลื่นไม่มีกระดูก” หมายถึงการเคลื่อนที่ของลื่นที่สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ แม้ว่าสำนวนไทยจะไม่มีคำว่าปาก แต่มีคำว่าลื่น ซึ่งเป็นอวัยวะที่ความเกี่ยวข้องกับปาก “ลื่น” จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542 (2546: 508) ให้ความหมายว่า ลื่นเป็นอวัยวะที่อยู่ในช่องปาก ช่วยในการพูด เปล่งเสียง และรับประทานอาหาร หน้าที่ของลื่นมีความสัมพันธ์กับอวัยวะปากโดยตรง ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า คนไทย

โบราณนิยมใช้คำว่า ลิ้น มาเปรียบเทียบกับคนที่มักชอบพูดปลิ้นปล้อนเปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา เช่นเดียวกับสำนวนจีนที่มักจะนำคำว่า ปาก หรือ ลิ้น ไปเปรียบเทียบกับคนที่พูดจาปลิ้นปล้อน กลับกลอกเอาแน่เอานอนไม่ได้

ตัวอย่างสำนวนไทย

ไหนคุณบอกว่าปีนี้จะขึ้นเงินเดือนให้พนักงานทุกคน แล้วทำไมถึงได้ลิ้นไม่มีกระดูกแบบนี้ล่ะ

ตัวอย่างสำนวนจีน

我不喜欢那些油嘴滑舌的推销员。Wǒ bù xǐhuān nàxiē yóuzuǐhuáshé de tuīxiāo yuán. ฉันไม่ชอบพนักงานขายสินค้าคนนั้นเลยชอบพูดจาปลิ้นปล้อนเชื่อถือไม่ได้

8) สำนวนจีน

yóu zuǐ yóu shé

油 嘴 油 舌

ลิ้น ปาก ลิ้น ลิ้น

ความหมาย

คนที่ชอบพูดจาเกล่อนปลิ้นปล้อน

สำนวนไทย

ลิ้นตวัดถึงหู

ความหมาย

พูดจาตลบตะแลงเชื่อถือไม่ได้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 油嘴油舌 yóu zuǐ yóu shé นี้เป็นสำนวนที่ใช้คำว่า 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่ไม่มีคำว่า ปาก คือ “ลิ้นตวัดถึงหู” จะเห็นได้ว่า สำนวนจีน 油嘴油舌 yóu zuǐ yóu shé หากแปลความหมายตรงตามตัวอักษรว่า ลิ้นปากลิ้นลิ้น หมายถึงลักษณะของลิ้นที่สามารถตวัดหรือเคลื่อนไหวไปได้ทุกอย่างอย่างรวดเร็ว ส่วนสำนวนไทย “ลิ้นตวัดถึงหู” สำนวนนี้ มาจากประวัติของเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ที่เป็นคนหละหลวมปลิ้นปล้อน เจ้าเล่ห์และเป็นคนกลับกลอก ทำอะไรซุ่ยๆ ใจง่ายยอมทำทุกอย่างไม่เลือกดี เลือกชั่ว ชอบยุแหย่ข่มเหงผู้อื่น ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า บุคคลที่พูดจาตลบตะแลงเชื่อถือไม่ได้ ปลิ้นปล้อนหลอกหลวง คนไทย

โบราณนิยมใช้คำว่า ลิ่น มาเปรียบเทียบกับคนที่มักชอบพูดปลิ้นปล้อนเปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา กลับกลอกเอาแน่เอานอนไม่ได้

ตัวอย่างสำนวนไทย

เขาเป็นคนโกหก **ลิ้นวัตถึงหู** ชอบไปขอยืมเงินเพื่อนฝูงโดยอ้างว่าเดือดร้อนเพราะแม่ป่วย แต่แล้วก็ไม่เป็นความจริง จนตอนนี้ไม่มีเพื่อนคนไหนเชื่ออีกเลย

ตัวอย่างสำนวนจีน

小明说话很是油嘴油舌，总能把奶奶的很开心。Xiǎomíng shuō huà hěn shì yóuzǔ yóu shé, zǒng néng bǎ nǎinai de hěn kāixīn. เสี่ยวหมิงแสร้งพูดว่ามีความสุขเมื่ออยู่กับคุณยายได้ตลอดเวลา

4.3 สำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” กับสำนวนจีนไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI”

จากการรวบรวมข้อมูลสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” กับสำนวนจีนไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 7 คู่ คิดเป็นร้อยละ 15 ของสำนวนทั้งหมด 46 คู่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) สำนวนจีน

bǎi wén bù rú yī jiàn

百闻不如一见

ร้อยได้ยิน ไม่เหมือน หนึ่ง เห็น

ความหมาย

ฟังเยอะ ก็ไม่เท่ากับตาเห็นเพียงแค่ครั้งเดียว

สำนวนไทย

สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น

ความหมาย

ได้ยินได้ฟังมากก็สู้เห็นด้วยตาตนเองไม่ได้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 百闻不如一见 bǎi wén bù rú yī jiàn นี้เป็นสำนวนที่ไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น” จะเห็นได้ว่า สำนวนจีน 百闻不如一见 bǎi wén bù rú yī jiàn แปลตรงตัวได้ว่า “ได้ยินร้อยครั้งไม่เท่ากับเห็นด้วยตา หมายถึงไม่ว่าจะได้ยินมาจากหลายร้อยคนก็ไม่เท่าไปเห็นด้วยตาของตัวเอง ส่วนสำนวนไทย “สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น” หมายถึงคนสิบคนพูดก็ไม่เท่ากับเห็น

ด้วยตาตัวเอง แม้ว่าในสำนวนจีนจะไม่ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” โดยตรง แต่คำที่สำนวนจีนนำมาใช้นั้นมีความเกี่ยวเนื่องกันกับอวัยวะปาก กล่าวคือ คำว่า 闻 wén ในภาษาจีนหมายถึง ได้ยินหูเป็นอวัยวะสำคัญในการรับฟังข้อมูลต่างๆ สำนวนจีนเน้นผู้ฟัง ส่วนสำนวนไทยเน้นผู้พูด อย่างไรก็ตาม ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างนิยมใช้เพื่อเปรียบเทียบกับการบอกกล่าวเรื่องราวผ่านผู้คนจำนวนมาก ย่อมไม่ดีเท่าที่เรารู้ได้ด้วยตาของตนเอง อย่าเพิ่งเชื่อสิ่งที่คนบอกหรือเล่าต่อกันมา ควรจะไปสัมผัสด้วยตัวเอง

ตัวอย่างสำนวนไทย

มีแต่คนบอกว่าหมู่เกาะสิมิลัน เป็นหมู่เกาะที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย แต่**สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น** ฉันจะต้องหาโอกาสไปพิสูจน์ให้ได้

ตัวอย่างสำนวนจีน

从前画师所绘的狮子形，统是全身有毛，我观现在这狮子并不是这么样子，所以**百闻不如一见**。Cóngqián huàshī suǒ huì de shī zǐ xíng, tǒng shì quánshēn yǒu máo, wǒ guān xiànzài zhè shīzi bìng bùshì zhème yàngzi, suǒyǐ bǎiwénbùrúyíjiàn. ในอดีต รูปสิงโตที่วาดโดยจิตรกรมีขนเยอะ ฉันคิดว่าสิงโตตัวนี้ไม่เหมือนที่เขาวางกัน ดังนั้น ได้ยินมาร้อยครั้งก็ไม่เท่ากับเห็นด้วยตาของตัวเอง

2) สำนวนจีน

jiǎ rén jiǎ yì

假仁假义

ปลอม เมตตา ปลอม เทียงธรรม

ความหมาย

ปลอมตัวว่าเป็นคนมีเมตตาและคุณธรรม

สำนวนไทย

มือถือสาก ปากถือศีล

ความหมาย

แสดงตัวว่าเป็นคนมีศีลมีธรรม แต่กลับประพฤติชั่ว

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 假人假义 jiǎ rén jiǎ yì นี้เป็นสำนวนที่ไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “มือถือสาป ปากถือศีล” จะเห็นได้ว่า สำนวนจีน 假人假义 jiǎ rén jiǎ yì แปลตรงตัวได้ว่า ความเมตตาและศีลธรรมที่ปลอม คือ การเสแสร้งทำเป็นคนดีมีคุณธรรม ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน มือถือสาป ปากถือศีล เปรียบถึงคนที่ปากพูดแต่เรื่องศีลธรรม แต่ในมือกลับถือสาปกะเบือเพื่อจะทำร้ายคนอื่น ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างนิยมใช้เพื่อเปรียบเทียบถึง การแสดงตัวให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนดีมีศีลธรรม แต่ตนเองกลับประพฤติชั่วเสียเอง หรือ คนที่ภายนอกดูประพฤติตนเป็นคนดีมีคุณธรรม แต่การกระทำกลับตรงกันข้าม

ตัวอย่างสำนวนไทย

วันนี้ประธานคณะได้เรียกประชุมน้องๆ นักศึกษาใหม่ เรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบ โดยมีรุ่นพี่คนหนึ่งมาบอกว่าห้ามใส่รองเท้าแตะ ห้ามใส่เสื้อรัดรูปมาเรียน วันต่อมา รุ่นพี่คนนั้นแต่งกายผิดระเบียบมาเรียน รุ่นน้องเลยพูดกันว่าเป็นคนมือถือสาปปากถือศีล

ตัวอย่างสำนวนจีน

她是个自私自利假仁假义的女人，我瞧不起她。Tā shì gè zì sī zì lì jiǎ rén jiǎ yì de nǚ rén, wǒ suī bù qǐ tā. หล่อนเป็นผู้หญิงที่เห็นแก่ตัว เสแสร้งแก่งัดทำว่าเป็นผู้ดีมีคุณธรรม ฉันนี้ไม่น่าเชื่อหล่อนเลย

3) สำนวนจีน

qīng ér yì jǔ
轻而易举

เบา และ ง่าย ย้าย

ความหมาย

การทำเรื่องอะไรง่ายๆ ไม่ยุ่งยาก ไม่ลำบาก

สำนวนไทย

หล้าปากคอก

ความหมาย

สะดวก ง่าย ไม่มีอะไรยุ่งยาก

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 轻而易举 qīng ér yì jǔ นี้เป็นสำนวนที่ไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “**หยู้ปากคอก**” จะเห็นได้ว่าสำนวนจีน 轻而易举 qīng ér yì jǔ แปลตรงตัวได้ว่า เคลื่อนย้ายง่ายและเบา คือ ง่ายต่อการจัดการ หรือจัดการได้ง่ายดายมาก ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน **หยู้ปากคอก** ซึ่งธรรมชาติของวัวควายมักชอบแทะเล็มหญ้า โดยพยายามจะยื่นคอกออกนอกคอกไปให้ไกลมากที่สุด เพื่อจะใช้ลิ้นตัวตวัดหญ้าที่อยู่ไกลๆ เข้าปาก ทั้งที่ใกล้ๆ กับคอกยังมีหญ้าสวยๆ ให้เลือกกินตั้งมากมาย แต่วัวควายกลับมองข้ามไม่สนใจ ดังนั้นพฤติกรรมของวัวควายจึงถูกนำมาใช้เป็นสำนวนที่เปรียบเปรยถึงสิ่งที่ถูกมองข้าม หรือเรื่องง่ายๆ ที่คิดไม่ถึง ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างนิยมใช้เพื่อเปรียบเทียบถึง เรื่องง่ายๆ ที่คิดไม่ถึง หรือสิ่งของที่มีอยู่ดาษดื่นจนถูกมองข้ามไปไม่แยแสแลเหลียว

ตัวอย่างสำนวนไทย

เด็กไทยมองว่าการใช้ภาษาไทยเป็นเรื่อง **หยู้ปากคอก** ไม่จำเป็นต้องเรียน แต่ปัจจุบันคนใช้ภาษาไทยกันอย่างผิดๆ มากขึ้นทุกวัน

ตัวอย่างสำนวนจีน

事情并不像他想的那样**轻而易举**。Shìqíng bìng bù xiàng tā xiǎng dì nà yàng qīng'ér yì jǔ. เรื่องบางเรื่องกลับไม่ง่ายเหมือนอย่างที่เขาคิดไว้

4) สำนวนจีน

rǔ xiù wèi gān
乳臭未干³⁸

นม กลิ่น ไม่ แห้ง

ความหมาย

การกล่าวตำหนิผู้ที่อวดดี คิดว่าตนเองเก่งกว่าผู้อื่น

สำนวนไทย

ปากไม่สิ้นกลิ่นนํ้านม

³⁸ มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันคือ 黄口孺子 huáng kǒu rú zǐ 黄口小儿 huáng kǒu xiǎo ér

ความหมาย

ยังเป็นเหมือนเด็กไม่มีความคิด เป็นการว่ากล่าวตำหนิคนที่ชอบอวดดี คิดว่าตนเอง เก่งกว่าผู้อื่น

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 乳臭未干 rǔ xiù wèi gān นี้เป็นสำนวนที่ไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากไม่สิ้นกลิ่นนํ้านม” แม้ว่าในสำนวนภาษาจีนจะไม่ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” แต่คำที่สำนวนจีนนำมาใช้นั้นมีความเกี่ยวเนื่องกันกับคำว่า ปาก คำว่า 臭 xiù ในภาษาจีน แปลว่า กลิ่น อวัยวะที่สามารถรับรู้กลิ่นของมนุษย์และสัตว์คือ จมูก ซึ่งทั้งจมูกและปากต่างพจนานุกรมราชบัณฑิต พ.ศ. 2542 (2546: 288) กล่าวว่า จมูกเป็นอวัยวะที่มีหน้าที่ในการรับรู้กลิ่นและรสชาติร่วมกัน ส่วนในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างนิยมนำมาเปรียบเทียบกับผู้ที่อ่อนด้อยประสบการณ์แต่กลับชอบต่อล้อต่อเถียงกับผู้ที่ผ่านโลกมามาก สำนวนนี้สอนให้รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนและเรียนรู้ประสบการณ์จากผู้ใหญ่

ตัวอย่างสำนวนไทย

คุณอย่าไปสนใจพวกปากไม่สิ้นกลิ่นนํ้านมเลย ได้แต่อวดเก่ง อวดดีไปวันๆ เอาเข้าจริงลงมือทำงานเป็นหรือเปล่าก็ไม่รู้

ตัวอย่างสำนวนจีน

他真是乳臭未干，他甚至不知道怎么回事照顾自己。Tā zhēnshì rǔxiùwèigān, tā shènzhì bù zhīdào zěnmě zhàogù zìjǐ. เขาเป็นเหมือนเด็กที่ยังไม่สิ้นกลิ่นนํ้านมจริงๆเลย แม้กระทั่งการดูแลตัวเองเขายังไม่รู้ด้วยซ้ำว่าจะดูแลตัวเองอย่างไร

5) สำนวนจีน

yán xíng bù yī

言行不一

พูด กระทำ ไม่ นิ่ง

ความหมาย

พูดอย่างหนึ่ง ทำอีกอย่างหนึ่ง

สำนวนไทย

ปากว่าตาขยิบ

ความหมาย

พูดอย่างหนึ่งแต่ทำอีกอย่างหนึ่ง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 言行不一 yán xíng bù yī นี้เป็นสำนวนที่ไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปากว่าตาขยิบ” จะเห็นได้ว่า สำนวนจีน 言行不一 yán xíng bù yī แปลตรงตัวได้ว่า พูดกระทำไม่หนึ่ง หรือการพูดกับการกระทำไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนสำนวนไทยใช้สำนวน ปากว่าตาขยิบ คือเป็นลักษณะของการพูดพร้อมกับการขยิบตาที่เป็นการส่งสัญญาณหรือสื่อความหมายไม่ไปในทิศทางเดียวกันกับคำพูด ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างนิยมใช้เพื่ออธิบายคนที่มีนิสัยพูดอย่างทำอย่าง ต่อหน้าทำอย่างแต่ลับหลังทำอีกอย่าง

ตัวอย่างสำนวนไทย

คุณนี่ปากว่าตาขยิบจริงๆ ไหนบอกว่าจะถือศีลกินเจ ละเว้นเนื้อสัตว์ พอเช้าจริงก็ทำไม่ได้แถมยังมานั่งกินหมูย่างอีก

ตัวอย่างสำนวนจีน

父亲经常教育我, 为人处事不可言行不一。Fùqīn jīngcháng jiàoyù wǒ, wéirén chǔshì bùkě yánxíngbùyī. พ่อของฉันมักสอนฉันเสมอให้ทำในสิ่งที่ตนเองได้พูดไว้

6) สำนวนจีน

yì rú fǎn zhǎng
易如反掌

ง่าย เหมือน พลิก ฝ่ามือ

ความหมาย

การกระทำอะไรที่ง่ายมากๆ

สำนวนไทย

ปอกกล้วยเข้าปาก

ความหมาย

ง่าย สะดวก

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 易如反掌 yì rú fǎn zhǎng นี้เป็นสำนวนที่ไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ปอกกล้วยเข้าปาก” สำนวนจีน 易如反掌 yì rú fǎn zhǎng แปลว่า ง่ายเหมือนพลิกฝ่ามือ คนจีนมองว่าการพลิกฝ่ามือของเราเป็นเรื่องที่ง่ายตาย ส่วนสำนวนไทย ปอกกล้วยเข้าปาก แปลว่า ง่ายและสะดวกเช่นกัน เพราะคนไทยมองว่ากล้วยเป็นผลไม้ที่ปอกเปลือกง่ายที่สุด แม้ว่าในสำนวนจีนจะใช้คำอื่นแทนที่คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” แต่คำว่า 掌 zhǎng ฝ่ามือ ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า มักจะถูกใช้มาเปรียบเทียบการกระทำอะไรต่างๆ ที่ง่ายและสะดวก

ตัวอย่างสำนวนไทย

ภาษาอังกฤษไม่ใช่เรื่องยากอย่างที่คิด ถ้าเราฝึกฝน หัดใช้บ่อยๆ พอคลองเมื่อไหร่ก็จะง่ายเหมือนการปอกกล้วยเข้าปาก

ตัวอย่างสำนวนจีน

你精通英语, 把这篇文章译成汉语, 肯定易如反掌。 Nǐ jīngtōng yīngyǔ, bǎ zhè piān wénzhāng yì chéng hànyǔ, kěndìng yìrúfǎnzhǎng. คุณมีความเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษและสามารถแปลบทความนี้เป็นภาษาจีนได้ง่ายเหมือนพลิกฝ่ามือ

7) สำนวนจีน

zhǐ shàng tán bīng

纸上谈兵

กระดาษ บน พูด ทหาร

ความหมาย

คำพูดที่ไม่สอดคล้องกับเหตุผล หรือคำพูดที่ดีแต่ปากไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

สำนวนไทย

ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก

ความหมาย

ดีแต่พูด แต่ทำไม่ได้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีน 纸上谈兵 zhǐ shàng tán bīng นี้เป็นสำนวนที่ไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” มีความหมายตรงกันกับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก คือ “ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก” จะเห็นได้ว่า สำนวนจีน 纸上谈兵 zhǐ shàng tán bīng แปลตรงตัวได้ว่า ทหารพูดบนกระดาษ หรือทหารที่เอาแต่พูดหรือวางแผนการรบบนกระดาษ และไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่วนสำนวนไทย เปรียบกับการทำขนมเบื้องไทย คนที่ไม่เคยทำพอเห็นคนอื่นทำก็คิดว่าง่ายแต่จริงๆ แล้วไม่ง่ายเลย เพราะการทำขนมเบื้องจะต้องมีความชำนาญมาก ไม่อย่างนั้นแป้งจะไม่เสมอกัน หนาๆ บางๆ หรือไม่ก็ติดกระทะหรือไม่ก็ไหม้ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ง่ายเลย เพราะฉะนั้นเวลามีใครมาพูดว่า ง่ายๆ โดยไม่คำนึงถึงการกระทำ ก็จะเข้ากับสำนวนไทยที่ว่า ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก ในด้านความหมายสามารถสรุปได้ว่า มักจะถูกใช้มาเปรียบเทียบ ผู้ที่พูดว่าทำสิ่งนั้นๆ ได้โดยง่าย แต่พอเวลาทำจริงกับทำไม่ได้อย่างที่พูดไว้ นิยมใช้เชิงตำหนิหรือเสียดสีถึงบุคคลที่มีนิสัยอวดโอ้ ทั้งที่จริงแล้วตนเองไม่มีความสามารถถึงเพียงนั้น

ตัวอย่างสำนวนไทย

นักเรียนต้องจำไว้ คนเราจะพูดอะไรต้องทำได้อย่างที่พูด อย่าสักแต่ว่าพูดเหมือน
ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก

ตัวอย่างสำนวนจีน

小明喜欢足球，不过他是纸上谈兵，只会说，不会踢。Xiǎomíng xǐhuān zúqiú, bùguò tā shì zhǐshàngtánbīng, zhǐ huì shuō, bù huì tī.
เสี่ยวหมิง ชอบเตะฟุตบอลแต่เขาก็ดีแต่พูด แต่เตะไม่เป็น

สำนวนจีน และสำนวนไทยที่มีคำว่า 口 “KOU”、嘴 “ZUI” หรือ คำว่า “ปาก” ข้างต้นพบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยเมื่อถูกนำมาเปรียบเทียบกันแล้วจะมีลักษณะการเปรียบเทียบในรูปแบบต่างกัน ผู้วิจัยจึงจัดรูปแบบการเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทย 3 รูปแบบ ได้แก่ ประการที่1 คือ การเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก ประการที่2 คือ การเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยใช้คำอื่นแทน ประการที่3 คือการเปรียบเทียบสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” กับสำนวนจีนที่

ใช้คำอื่นแทน ถึงแม้คำในสำนวนจะใช้ต่างกัน แต่โดยส่วนใหญ่คำที่นำมาใช้ก็ล้วนมีความเกี่ยวเนื่อง
เชื่อมโยง อีกทั้งเมื่อแปลความหมายของสำนวนออกมาแล้วนั้นมีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำและสำนวนที่มี “KOU” และ “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ความหมายของคำและสำนวนที่มีคำว่า ปาก ประกอบในสำนวน

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำและสำนวนที่มี “KOU” และ “ZUI” ในภาษาจีนกลางกับ “ปาก” ในภาษาไทย สามารถสรุปได้ดังนี้คำว่า ปาก ในภาษาจีนกลางสามารถใช้ได้ทั้งคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” พจนานุกรม 现代汉语词典 ได้ให้นิยามความหมายของคำว่า 口 “KOU” ไว้ 13 ความหมาย และความหมายของคำว่า 嘴 “ZUI” ไว้ 3 ความหมาย ในขณะเดียวกัน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้แบ่งความหมายของคำว่า “ปาก” ออกเป็น 5 ความหมาย ซึ่งผู้วิจัยแบ่งความหมายของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” จำแนกความหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความหมายโดยตรง และ ความหมายโดยนัย ไว้ดังนี้

5.1.1.1 ความหมายโดยตรง

1 ความหมายโดยตรงที่มีคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปประเภทความหมายโดยตรงจาก 312 สำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน ออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 5- 1 ตารางแยกประเภทความหมายโดยตรง 口 “KOU” ในภาษาจีน

ประเภท	จำนวนสำนวน	ร้อยละ
อวัยวะปากของคนและสัตว์	18	51.41
ปากของภาชนะต่างๆ	2	5.7
ปากทางสำหรับเข้าออก	2	5.7
ปากที่แหง หรือ ปากที่ขาดแหง	3	8.6
การกิน อาหาร รสชาติ	3	8.6
ด่านกำแพงเมืองจีน	2	5.7

ประเภท	จำนวนสำนวน	ร้อยละ
อายุของม้า ล่อ ลา	3	8.6
คมมีด ดาบ กรรไกร	2	5.7
รวม	35	100

2 ความหมายโดยตรงที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปประเภทความหมายโดยตรงจาก 70 สำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 5- 2 ตารางแยกประเภทความหมายโดยตรง คำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน

ประเภท	จำนวนสำนวน	ร้อยละ
อวัยวะปากของคนและสัตว์	14	73.7
ปากของภาชนะต่างๆ	5	26.3
รวม	19	100

3 ความหมายโดยตรงที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปประเภทความหมายโดยตรงจาก 104 สำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 5- 3 ตารางแยกประเภทความหมายโดยตรง คำว่า “ปาก” ในภาษาไทย

ประเภท	จำนวนสำนวน	ร้อยละ
อวัยวะปากของคนและสัตว์	23	67.6
ปากของภาชนะต่างๆ	4	11.8
ปากทางสำหรับเข้าออก	4	11.8
ปากที่แห้วง หรือ ปากที่ขาดแห้วง	3	8.8
รวม	34	100

จากตารางข้างต้น สรุปประเภทความหมายโดยตรง ที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาจีนและภาษาไทยสามารถสรุปได้ดังนี้

คำว่า 口“KOU” หรือ 嘴“ZUI” ในภาษาจีน และสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย พบว่ามีปริมาณแตกต่างกัน กล่าวคือ สำนวนที่มีคำว่า 口“KOU” ในภาษาจีนมีจำนวนทั้งสิ้น 312 สำนวน สำนวนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” มีจำนวนทั้งสิ้น 101 สำนวน และคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 104 สำนวน จึงทำให้สำนวนจีนที่มีคำว่า 口“KOU” มีความหมายโดยตรงตามพจนานุกรมที่หลากหลายกว่า คำที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ในภาษาจีน และคำว่า “ปาก” ในภาษาไทย กล่าวคือ สำนวนจีนที่มีคำว่า 口“KOU” ในภาษาจีนมีถึง 8 ประเภท สำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴“ZUI” ในภาษาจีนมีเพียง 2 ประเภท ส่วนสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” มีถึง 4 ประเภทเท่านั้น

5.1.1.2 ความหมายโดยนัยที่มีคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน

คำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ประกอบในคำและสำนวนทั้งในภาษาจีนและภาษาไทย นอกจากจะมีความหมายโดยตรงแล้ว ยังมีความหมายโดยนัยที่เหมือนและแตกต่าง ได้ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 5-4 ตารางความหมายแฝงของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ในภาษาจีนและภาษาไทย

ลำดับ ที่	ความหมายโดยนัย	คำและสำนวน จีนที่มีคำว่า 口 “KOU”	คำและสำนวน จีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI”	คำและสำนวน ไทยที่มีคำว่า “ปาก”
1	การพูดและการสื่อสาร	√	√	√
2	การศึกษา การอบรมสั่งสอน	√	-	√
3	จิตใจอารมณ์ความรู้สึก	√	√	√
4	รูปร่างหน้าตา	√	√	-
5	เรื่องราว เหตุการณ์ หรือ การดำรงชีวิต	√	-	√
6	ลักษณะนิสัย กิริยาอาการและ พฤติกรรม	√	√	√
7	วรรณกรรม บทประพันธ์	√	√	-

จากตารางจะเห็นได้ว่า ความหมายโดยนัยที่ปรากฏในสำนวนทั้งสามกลุ่ม คือ ความหมายที่กล่าวถึง การพูดและการสื่อสาร จิตใจอารมณ์ความรู้สึก และลักษณะนิสัย กิริยาอาการ พฤติกรรม ความหมายโดยนัยที่ปรากฏในสำนวนทั้งสองกลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับ คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ได้แก่ วรรณกรรม บทประพันธ์ 2) คำและสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับ คำและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ได้แก่ การศึกษา การอบรมสั่งสอน และเรื่องราว เหตุการณ์ หรือการดำรงชีวิต

จากการแยกความหมายแต่ละด้านของคำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ผู้วิจัยแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ในภาษาจีน พบว่า คำและสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” ส่วนใหญ่มีความหมายที่เป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 58 ถัดมาคือความหมายเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 31 และความหมายเชิงบวกมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11 คิดจากจำนวนทั้งหมด 312 สำนวน 2) คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน พบว่า คำและสำนวนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” ส่วนใหญ่มีความหมายเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 67 ถัดมาคือความหมายเป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 23 และความหมายเชิงบวกมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10 คิดจากจำนวนทั้งหมด 70 สำนวน 3) คำและสำนวนที่มีคำว่า “ปาก” ที่มีความหมายเชิงลบมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.19 รองลงมาคือความหมายที่เป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.86 และความหมายเชิงบวกมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.95 คิดจากจำนวนทั้งหมด 104 สำนวน

5.1.2 เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” ซึ่งสื่อความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

จากการศึกษาและรวบรวมสำนวนที่มีคำว่า ปาก ในภาษาจีนและภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้นั้นมีจำนวนทั้งหมด 46 คู่ โดยคำว่า ปาก ในภาษาจีนกลางใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” ส่วนในภาษาไทยใช้คำว่า ปาก สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มี คำว่า ปาก พบว่าคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน กับคำว่า ปาก ในภาษาไทย จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 11 คู่ คิดเป็นร้อยละ 24 ส่วนสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 8 คู่ คิดเป็นร้อยละ 17 คำที่นำมาใช้เป็น

สำนวนเหล่านี้ มักนำเอาอวัยวะปากของมนุษย์มาเปรียบกับพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น 口是心非 kǒu shì xīn fēi (ปากกับใจเป็นอันหนึ่งเดียวกัน) ตรงกับสำนวนไทย คือ ปากกับใจตรงกัน และ 祸从口出 huò cóng kǒu chū (ภัยร้ายออกจากปาก) ตรงกับสำนวนไทย คือ ปลาหมอตายเพราะปาก เป็นต้น

2. เปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” แต่สำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า สำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 11 คู่ คิดเป็นร้อยละ 24 ส่วนสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” กับสำนวนไทยไม่ได้ใช้คำว่า ปาก ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 9 คู่ คิดเป็นร้อยละ 17 อีกทั้งคำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีน กับ คำอื่นๆที่นำมาใช้เปรียบในสำนวนไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอวัยวะต่างๆที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน เมื่อนำมาเปรียบเป็นสำนวนแล้ว มีลักษณะการเปรียบเทียบในรูปแบบต่างกัน โดยภาษาไทยเปรียบเทียบการเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆของมนุษย์ ส่วนภาษาจีนเปรียบเทียบการเคลื่อนไหวของอวัยวะปาก เช่น 虎口拔牙 hǔ kǒu bá yá (เขี่ยฟันในปากเสือ) ตรงกับสำนวนไทย คือ ล้วงคองูเห่า และ 油嘴油舌 yóu zuǐ yóu shé (กะล่อนปากกะล่อนลิ้น) ตรงกับสำนวนไทย คือ ลิ้นตวัดถึงหู เป็นต้น

3. เปรียบเทียบสำนวนไทยที่มี คำว่า ปาก แต่สำนวนจีนไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” พบว่า สำนวนจีนที่ใช้คำอื่นมาเปรียบเทียบ จากการรวบรวมข้อมูลสำนวนไทยที่มี คำว่า “ปาก” แต่สำนวนจีนไม่ได้ใช้คำว่า 口 “KOU” หรือ 嘴 “ZUI” ที่มีความหมายเหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 7 คู่ คิดเป็นร้อยละ 15 อีกทั้งส่วนใหญ่ใช้คำแทนอวัยวะต่างๆ ในภาษาจีน กับคำว่า ปาก ในภาษาไทย เมื่อนำมาใช้เปรียบเป็นสำนวนแล้ว จะพบว่าเป็นการเปรียบเทียบเกี่ยวกับพฤติกรรมกรพูดของมนุษย์ เช่น 百闻不如一见 bǎi wén bù rú yí jiàn (ร้อยหูไม่เท่ากับเห็นด้วยตาตัวเอง) ตรงกับสำนวนไทยคือ สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น และ 言行不一 yán xíng bù yī (การพูดกับการกระทำไม่เป็นอันหนึ่งเดียวกัน) ตรงกับสำนวนไทย คือ ปากว่าตาขยิบ เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับ สำนวนไทยที่มีคำว่า ปาก ในด้านความหมายของคำว่า ปาก ในภาษาจีนและภาษาไทยเท่านั้น ไม่ได้มุ่งศึกษาคำว่า ปาก ในด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่สำนวน ซึ่งยังมีประเด็นที่สามารถศึกษาต่อไปได้ ดังนี้

1 ศึกษารูปแบบโครงสร้างของสำนวนที่มีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” ในภาษาจีนและ คำว่า “ปาก” ในภาษาไทย ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น ศึกษาจำนวนพยางค์ หรือศึกษาโครงสร้างทาง ไวยากรณ์ของสำนวน ว่ามีโครงสร้างไวยากรณ์รูปแบบใดบ้าง

2 ศึกษาภาพสะท้อนของสำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU” และ 嘴 “ZUI” กับ สำนวนไทยที่มี คำว่า “ปาก” ว่าสะท้อนสังคมในรูปแบบไหนบ้าง

ทั้งนี้อาจเพิ่มเติมในเรื่องของแหล่งที่มาของสำนวน วิเคราะห์ แยกแยะ ตลอดจนยกตัวอย่าง การนำไปใช้ว่าสำนวนเหล่านี้สามารถใช้ได้ตามบริบทของสังคมหรือไม่อย่างไร การศึกษาที่เสนอมานี้ ข้างต้นจะทำให้การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กณิกนันต์ โยธานะ. การศึกษาสำนวนจีนที่มีคำว่า 吃 chī และ 食 shí กับสำนวนไทยที่มีคำว่า กิน. ปริญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท รวมสาส์น (1977) จำกัด, 2550.
- ขุนวิจิตรมาตรา(สง่า กาญจนาคพันธุ์). สำนวนไทย. จำนวน 1500 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2541.
- จินดา เสงสมบุรณ์. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2542.
- ฉิน หยงหลิน. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทย. ปริญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ชัยญพร ปริญาวุฒิชัย. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่มีตัวเลขในภาษาจีนและภาษาไทย. ปริญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ชัชวดี ศรลัมภ์. ระบบความหมาย. ดิยู ศรีนราวัฒน์, ชลธิชา บำรุงรักษ์ บรรณาธิการ, ภาษาและภาษาศาสตร์, 169-196. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558.
- ชุนซิล ควน. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนเกาหลีและสำนวนไทย. ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- दनัย เมธิตานนท์. บ่อเกิดสำนวนไทย. เล่มที่ 1-4. กรุงเทพฯ : มิติใหม่, 2548.
- พระยาอุปกิตศิลปสาร. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2543.
- พิริยา สุระขจร. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์. ปริญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์, 2546.
- ราชบัณฑิตยสถาน. หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาจีนและภาษาฮินดี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : กองศิลปกรรม, 2550.
- ลัดดาวัลย์ เพิ่มเจริญ. ระบบคำ. ดิยู ศรีนราวัฒน์, ชลธิชา บำรุงรักษ์ บรรณาธิการ, ภาษาและภาษาศาสตร์, 89-114. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558.

วรวรรณ คงมานุสรณ. ถ้วนสำนวนไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2549.

วุฒิ กิม จี. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนเวียดนามกับสำนวนไทย. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

สุนันท์ อัญชลีนุกูล. ระบบคำภาษาไทย. ชุด ศาสตร์แห่งภาษา ลำดับที่ 6. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์, 2546.

สุมาลี ศรีปานเงิน. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า xin กับสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกัน. ปรินญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ฮิเดโอะ ฮิราโนะ. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนญี่ปุ่นกับสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า.

ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

ภาษาจีน

Jiāng Lánshēng, Tán Jǐngchūn, Chéng hé Sòng 江蓝生 谭景春 程和
宋.2006. Běijīng 北京: Shāngwù yìn shūguǎn 商务印书馆.

Liú Jūnyīng 刘军英. Yīnghàn "kǒu, zuǐ" cíhuì de yǐnyù rèn zhī tèdiǎn
《英汉“口、嘴”词汇的隐喻认知特点》. Xīnxiāng xuéyuàn xuébào
(shèhuì kēxué bǎn) 新乡学院学报 (社会科学版) 2010: 125-127.

Shǐ Xīyáo 史锡尧. “Kǒu” “Zuǐ” yǔyì yǔ yòng fēnxī “口” “嘴” 语义语用分析.
China Academic Journal Electronic Publishing House 1994: 11-13.

Wàn, Sēn, Shèng yànlíng, Lù shūpíng, hé Cáo chūnhǎi. 万森, 盛艳玲,
陆书平, 和曹春海. Běijīng shì dōng chéngqū 北京市东城区: Shāngwù
yìn shūguǎn yǒuxiàn gōngsī 商务印书馆有限公司, 2004.

Xú Yín 徐银. Yīngyǔ “mouth” yǔ hànyǔ “kǒu, zuǐ” cíhuì de yǐn, zhuǎn yù rèn
zhī duìbǐ 英语“mouth”与汉语“口、嘴”词汇的隐、转喻认知对比.
Jiāngsū kējì dàxué xuébào (shèhuì kēxué bǎn) 江苏科技大学学报
(社会科学版) 2009: 1-3.

Zhāng Fān 张帆. “Kǒu” yǔ “zuǐ” de biànxī_tóngyìcí “口”与“嘴”的辨析_同义词.
Tāshānzhīshí 他山之石 2013: 110-111.

Zhōngguó shèhuì kēxuéyuàn yǔyán yánjiūsuǒ 中国社会科学院语言研究所.

Xiàndài hànyǔ cídiǎn 现代汉语词典. Dìliùbǎn 第六版. Běijīng 北京:

Shāngwù yìn shūguǎn 商务印书馆, 2004.

ZhūLín 朱琳. "Liǎng shuāng", "kǒu zuǐ" de yìxiàng tú shì "两双"、"口嘴"的意象图式. Shàoyáng xuéyuàn xuébào 邵阳学院学报, 66-70.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงสำนวนจีนที่มีคำว่า 口 “KOU” รวบรวมจาก 汉语成语大词典 (hànyǔ chéngyǔ dà cídiǎn) พจนานุกรมสำนวนจีน โดย 商务印书馆 (shāngwù yìn shūguǎn, 2015) โดยมีสำนวนทั้งสิ้น 312 สำนวน ดังนี้

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
虎口拔牙	比喻做十分危险的事情。
虎口逃生	老虎嘴里幸存下来的生命。比喻逃脱极危险的境地侥幸活下来。
虎口余生	老虎嘴里幸存下来的生命。比喻逃脱极危险的境地侥幸活下来。
黄口孺子	黄口：儿童；孺子：小孩子。常用以讥讽别人年幼无知。
黄口小儿	黄口：儿童；小儿：小孩子。常用以讥讽别人年幼无知。
祸从口出	灾祸从口里产生出来。指说话不谨慎容易惹祸。
鸡口牛后	宁愿做小而洁的鸡嘴，而不愿做大而臭的牛肛门。比喻宁在局面小的地方自主，不愿在局面大的地方听人支配。
缄口结舌	闭口不说话。形容理屈词穷说不出话来。也指慑于淫威不敢讲话。
交口称誉	异口同声地称赞。
金口木舌	以木为舌的铜铃，即木铎，古代施行政教传布命令时所用。指宣扬教化的人。
金口玉言	旧时俗指皇帝说的话。现在指说出口不能改变的话（用在讽刺）。
金舌弊口	金舌：用金子做舌头；弊：破。用金做的舌头，说破了嘴。比喻说话很多，枉费口舌。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
锦心绣口	形容文思优美，词藻华丽。
绝口不道	指闭口不谈。
空口说白话	形容只说不实行，或只说而没有事实证明。
空口无凭	单凭嘴说而没有什么作为凭据。只要用实物来证明。
口碑载道	形容群众到处都在称赞。
口不应心	应：符合。心口不一致。
口齿伶俐	口齿：说话、言谈；伶俐：聪明，灵活。谈吐麻利，应付自如。形容口才好。
口齿生香	嘴和牙齿都有香味。比喻所读的作品意味深长，隽永宜人。
口出不逊	逊：谦逊。说话极不谦虚。形容狂妄自大。
口出大言	说大话。形容说话狂妄。
口多食寡	吃饭的人多，但是食物很少。
口耳并重	对说和听的训练同等重视。
口耳之学	指只知道耳朵进口里出的一些皮毛之见，而没有真正的学识。
口沸目赤	形容人情绪激动，声音脸色都很严厉的样子。
口腹之累	口腹：指饮食；累：连累。指因为饮食而受到牵累。
口含天宪	天宪：指朝廷法令。比喻说话就是法律，可以决定人的生死。
口惠而实不至	只在口头上答应给别人好处，而实际的利益却得不到别人身上。
口讲指画	一面讲一面用手势帮助表达意思。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
口角春风	原指言语评论如春风之能生长万物。后比喻替人吹嘘或替人说好话。
口口声声	形容一次又一次地说，或经常说。
口口相传	不著文学，口头相传。
口蜜腹剑	形容两面派的狡猾阴险。
口若悬河	讲起话来滔滔不绝，象瀑布不停地奔流倾泻。形容能说会辩，说起来没个完。
口尚乳臭	嘴里还有奶腥味。表示对年轻人的轻视。
口是心非	嘴里说得很好，心里想的却是另一套。指心口不一致。
口说无凭	单凭口说，不足为据。
口诵心惟	诵：朗读；惟：思考。口中朗诵，心里思考。
口头禅	原指和尚常说的禅语或佛号。现指经常挂在口头上而无实际意义的词句。
口吐珠玑	珠、玑：都是珠宝，圆的叫珠，不圆的叫玑。形容说话有文采。
口吻生花	比喻谈吐文雅。
口血未干	古时订立盟约，要在嘴上涂上牲口的血。指订约不久就毁约。
口燥唇干	口腔和嘴唇都干了。形容话说得很多或费尽口舌。
口中雌黄	雌黄：即鸡冠石，过去写字用黄纸，写错了就用雌黄涂沫后重写。随口更改说得不恰当的话。比喻言论前后矛盾，...
口中蚤虱	比喻极易消灭的敌人，犹如口中之虱。故又作“口中虱”。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
口诛笔伐	从口头和书面上对坏人坏事进行揭露和声讨。
苦口良药	好药往往味苦难吃。比喻衷心的劝告，尖锐的批评，听起来觉得不舒服，但对改正缺点错误很有好处。
苦口逆耳	苦口：药吃起来特别苦。逆耳：听起来使人感到不舒服。形容真诚的规劝。
苦口婆心	比喻善意而又耐心地劝导。
脍炙人口	脍和炙都是人们爱吃的食物。指美味人人爱吃。比喻好的诗文受到人们和称赞和传诵。
拉家带口	带着一家大小（多指受家属的拖累）。
琅琅上口	琅琅：玉石相击声，比喻响亮的读书声。指诵读熟练、顺口。也指文辞通俗，便于口诵。
良药苦口	好药往往味苦难吃。比喻衷心的劝告，尖锐的批评，听起来觉得不舒服，但对改正缺点错误很有好处。
免开尊口	不必开口说什么。多表示要求不会得到同意。
目瞪口呆	形容因吃惊或害怕而发愣的样子。
讷口少言	讷口：不善于说话。不善言谈，说话不多。
宁为鸡口，不为牛后	牛后：牛的肛门。宁愿做小而洁的鸡嘴，而不愿做大而臭的牛肛门。比喻宁在局面小的地方自主，不愿在局面大的...
弄口鸣舌	弄口：逞巧辩，搬弄是非；鸣：发声。掉弄口舌。指巧言辩饰或挑拨是非。
钳口不言	钳口：闭口。闭着嘴不说话。
钳口结舌	钳口：闭口。闭口不说话。形容理屈词穷说不出话来。也指慑于淫威不敢讲话。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
拳不离手，曲不离口	练武的人应该经常练，唱歌的人应该经常唱。比喻只有勤学苦练，才能使功夫纯熟。
如出一口	象从一张嘴里说出来的。形容许多人说法一样。
三缄其口	缄：封。在他嘴上贴了三张封条。形容说话谨慎。现在也用来形容不肯或不敢开口。
蛇口蜂针	比喻恶毒的言词和手段。
狮子大开口	比喻要价或所提条件很高。
十字路口	两条道路交叉的地方。比喻处在对重大事情需要决定怎样选择的境地。
矢口抵赖	一口咬定，死不承认。
矢口否认	一口咬定，死不承认。
守口如瓶	守口：紧闭着嘴不讲话。闭口不谈，象瓶口塞紧了一般。形容说话谨慎，严守秘密。
水来伸手，饭来张口	形容懒惰成性，坐享别人劳动成果的人。
脱口而出	不经考虑，随口说出。
万口一谈	千千万万人说同样的话。比喻意见一致。
枉口拔舌	比喻信口胡说。多指造谣生事，恶意中伤。
妄口巴舌	比喻胡言乱语。有时也指造谣污蔑。
心服口服	服：信服。心里嘴上都信服。指真心信服。
心口如一	心里想的和嘴里说的一样。形容诚实直爽。
心直口快	性情直爽，有话就说。
心拙口夯	心思笨，又不善于说话。
信口雌黄	信：任凭，听任；雌黄：即鸡冠石，黄色矿物，用作颜料。古人用黄纸写字，写错了，用雌黄涂抹后改写。比喻不...
信口开河	比喻随口乱说一气。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
信口开合	比喻随口乱说一气。
血口喷人	比喻用恶毒的话污蔑或辱骂别人。
牙白口清	比喻说话清楚。
哑口无言	哑口：象哑巴一样。象哑巴一样说不出话来。形容理屈词穷的样子。
掩口葫芦	捂着嘴笑。
养家活口	维持一家人的生活。
衣来伸手，饭来张口	形容懒惰成性，坐享别人劳动成果的人。
一口两匙	比喻贪多。
一口三舌	比喻唠叨、话多。
一口吸尽西江水	原是一气呵成、贯通万法的意思。后比喻过于性急，想一下子就达到目的。
一口咬定	一口咬住不放。比喻坚持一个廉洁，再不改口。
贻人口实	指做事或说话不小心，给人家留下了话柄。
异口同声	不同的嘴说出相同的话。指大家说得都一样。
异口同音	不同人说同样的话，形容看法、意见完全一致。
有口皆碑	碑：指记功碑。所有人的嘴都是活的记功碑。比喻人人称赞。
有口难分	分：分辩。有嘴难分辩。形容难分辨清楚。
有口难言	言：说。虽然有嘴，但话难以说出口。指有话不便说或不敢说。
有口无心	嘴上说了，心里可没那样想。指不是有心说的。
誉不绝口	不住地称赞。
赞不绝口	不住口地称赞。
张口结舌	结舌：舌头不能转动。张着嘴说不出话来。形容理屈词穷，或因紧张害怕而发愣。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
众口纷纭	纷纭：多而姑乱。人多嘴杂，议论纷纷。
众口难调	原意是各人的口味不同，很难做出一种饭菜使所有的人都感到好吃。比喻做事很难让所有的人都满意。
众口铄金	铄：熔化。形容舆论力量大，连金属都能熔化。比喻众口一词可以混淆是非。
众口一词	所有的人都说同样的话。
拙口钝腮	比喻嘴笨，没有口才。
聱牙戟口	形容文词艰涩，拗口难读。
百口难分	即使有一百张嘴也难分辨清楚。犹百口莫辩。
百口同声	大家所说的都一样。
搬口弄舌	挑拨是非。同“搬唇递舌”。
笔伐口诛	伐：声讨，攻打；诛：痛斥，责罚。从口头和书面上对坏人坏事进行揭露和声讨。
闭口无言	闭住嘴巴不言语。形容对事不置可否或事情弄僵，自己觉得理亏而无话可讲时的情态。参见“闭口不言”。
闭口捕舌	犹言瓮中捉鳖。比喻敌方已被控制，无法逃脱。
闭口结舌	闭着嘴不说话。犹言闭口藏舌。
辩口利辞	指善辩的口才，犀利的言辞。形容能言善辩。
辩口利舌	指能言善辩，伶牙利嘴。
病由口入	疾病多是由食物传染。比喻应该注意饮食卫生。同“病从口入”。
谗口铄金	谗言足以熔化金石。极言谗言毁贤害能之厉害。
赤口白舌	赤：火红色。形容言语恶毒，出口伤人。
唇焦口燥	焦：干。形容说话过多而口唇干燥。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
垂饵虎口	往虎口送食。比喻置身险地。
瞪目哆口	睁大眼睛，张开嘴巴。形容惊呆的样子。
杜口结舌	犹言杜口吞声。
杜口绝言	犹言杜口无言。
杜口无言	闭住嘴巴，不出一言。
钝口拙腮	指口才笨拙，说话不流利。
提心在口	心提在口，几乎要跳出来。形容恐惧。
饭来开口	指吃现成饭。形容不劳而获，坐享其成。同“饭来张口”。
饭来张口	指吃现成饭。形容不劳而获，坐享其成。
分房减口	指旧时荒年，为减轻家庭负担，维持生计，人口多者每使部分外出逃荒。
分身减口	指旧时荒年，为减轻家庭负担，维持生计，人口多者每使部分外出逃荒。同“分房减口”。
风门水口	指要冲。
佛心蛇口	比喻话虽说得好听，心肠却极狠毒。
改口沓舌	重新转动舌头，改变原来的说法。
甘冒虎口	指甘愿冒着生命危险。
高下在口	犹言信口雌黄。
狗口里生不出象牙	比喻坏人说不出好话。同“狗口里吐不出象牙”。
狗口里吐不出象牙	比喻坏人说不出好话。
阖门百口	指全家所有人。
糊口度日	糊口：本是喝粥的意思。度日：过日子。勉强维持生活，打发日子。
河门海口	比喻说大话。
豁口截舌	撕开嘴巴，截去舌头。指命人住嘴。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
祸从口出，患从口入	指说错了话要惹祸，吃错了东西要生病。后多以强调言语必须谨慎。
祸从口生	指言语不慎招致灾祸。
极口项斯	指满口赞誉。项斯、唐代诗人，为杨敬之所器重，敬之赠诗有“平生不解藏人善，到处逢人说项斯”之句。
缄口不言	缄：封闭。封住嘴巴，不开口说话。
缄口无言	缄口：闭着嘴。闭着嘴，不说话。
交口称赞	交：一齐，同时。异口同声地称赞。
交口同声	犹言众口一词。所有的人都说同样的话。
交口赞誉	交：一齐，同时。异口同声地称赞。
结舌杜口	结舌：舌头像打了结子，动弹不得。杜：堵塞。保持缄默，闭口不言。形容因恐惧而不敢说话。
金口玉牙	金、玉：比喻珍贵。指皇帝是金口玉牙，说什么是什么，不能更改。现比喻说一不二。
金口玉音	旧时用以指天子之言。后泛指说话正确，不能改变。
金口御言	旧时用以指天子之言。后泛指说话正确，不能改变。同“金口玉音”。
金人缄口	金人：铜制的人。缄口：封嘴，指缄默不言。铜人闭口不讲话。形容言词谨慎。亦作“金人三缄”。
金舌蔽口	比喻闭口不说话。
锦胸绣口	犹言锦心绣口。形容文思优美，词藻华丽。
噤口卷舌	指缄默不言。
噤口捲舌	指缄默不言。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
开口见胆	说话直爽，没有隐曲。同“开口见心”。
开口见喉咙	犹言开口见心。说话直爽，没有隐曲。
开口见心	说话直爽，没有隐曲。
口不二价	指卖物者不说两种价钱。
口不择言	指情急时说话不能正确用词表达或指说话随便。
口出狂言	嘴里说出狂妄自大的话。指说话狂妄、放肆。也指胡说八道。
口传心授	指师徒间口头传授，内心领会。
口呆目瞪	嘴说不出话，眼发直。形容很吃惊的样子。
口呆目钝	形容很吃惊的样子。同“口呆目瞪”。
口耳相承	指接受传闻。
口耳相传	口说耳听地往下传授。
口服心服	服：信服。心里嘴上都信服。指真心信服。
口干舌焦	形容话说得很多或费尽口舌。同“口燥唇干”。
口干舌燥	燥：干。口舌都干了。形容说话太多。
口角风情	口头表示的情爱。
口角生风	比喻说话流利，能说会道。
口快心直	有啥说啥，想啥说啥。形容人性情直爽，语言明快。
口轻舌薄	形容说话刻薄尖酸。
口如悬河	形容能说会辩，说起来没个完。同“口若悬河”。
口是心苗	犹言为心声。言语是思想的反映，从一个人的话里可以知道他的思想感情。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
口似悬河	形容能说会辩，说起来没个完。同“口若悬河”。
口诵心维	口里念诵，心里思考。
口无择言	指出口皆合道理，无需选择。
口衔天宪	比喻说话就是法律，可以决定人的生死。同“口含天宪”。
口谐辞给	指言辞诙谐敏捷。
口壅若川	比喻禁舆论之害。
口直心快	想什么说什么，为人直爽。
口坠天花	比喻指以夸诞之词动人听闻或以甘言骗人。
朗朗上口	指诵读诗文时的声音响亮而顺口。
两肩荷口	犹言两个肩膀扛张嘴，比喻只会吃饭不会干事。
流口常谈	人人挂在嘴上的老话。
流脍人口	指（诗文等）被人广为传颂称美。
骂不绝口	骂声不断。
面朋口友	指非真诚相交的朋友。
摩口膏舌	磨练口舌。形容讲话很厉害，善于挑拨诬陷。
目瞪口呆僵	形容因吃惊或害怕而发愣的样子。同“目瞪口呆”。
目瞪口呆结	形容因吃惊或害怕而发愣的样子。同“目瞪口呆”。
目瞪口呆歪	形容气极时的神情。
目瞪口呆张	形容因吃惊或害怕而发愣的样子。同“目瞪口呆”。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
目定口呆	睁大眼睛直盯着不动，张着嘴说不出话。形容因吃惊或害怕而发楞的样子。
目怔口呆	形容因吃惊或害怕而发楞的样子。同“目瞪口呆”。
目睁口呆	惊惧得睁大双眼说不出话来。形容因吃惊或受气而发楞。
万口一词	比喻意见一致。同“万口一辞”。
万口一辞	千千万万人说同样的话。比喻意见一致。
宁为鸡口，无为牛后	比喻宁居小者之首，不为大者之后。
宁为鸡口，毋为牛后	比喻宁居小者之首，不为大者之后。同“宁为鸡口，无为牛后”。
牛口之下	借指卑下的地位。
破口大骂	用恶语骂人。
七口八嘴	形容人多口杂。同“七嘴八舌”。
钳口翘舌	闭口翘舌。形容因惊讶害怕而说不出话来的样子。
钳口吞舌	犹言闭口不言。紧闭着嘴，什么也不说。
巧言利口	巧妙的言辞，锋利的口辩。
青口白舌	指说话不知轻重，触犯忌讳。
轻口薄舌	指说话轻率，言语随便。也比喻人爱说俏皮话。同“轻嘴薄舌”。
轻口轻舌	指说话轻率，言语随便。也比喻人爱说俏皮话。同“轻嘴薄舌”。
轻言肆口	指说话轻率、放肆。
曲不离口	意指曲子要天天唱，才会熟练精妙。比喻熟能生巧。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
缺口镊子	镊子用以拔毛，缺口镊子则不能。故用以比喻一毛不拔的吝啬鬼。
热心苦口	形容热心恳切地再三劝告。
人多口杂	指谈论的人多，各种议论都有
杀人灭口	杀害证人以毁灭口供。
舌尖口快	尖：尖锐，锋利。快：锐利，爽快。形容口舌伶俐，说话爽快。也指说话尖刻，不肯让人。
蛇心佛口	佛的嘴巴，蛇的心肠。比喻话虽说得好听，心肠却极狠毒。
十口相传	许多人辗转相传。
十字街口	十字街头。
食不充口	不能吃饱肚子。形容生活艰难困苦。同“食不餬口”。
食不餬口	不能吃饱肚子。形容生活艰难困苦。
矢口狡赖	死也不肯承认。
是非口舌	因说话引起的误会或纠纷。
是非只为多开口	纠纷争端都是说话太多引起的。
守瓶缄口	犹言守口如瓶。指闭口不言。
授人口实	留给别人以话柄。
顺口开河	犹言信口开河。不假深思，不负责任地随口乱说。
俗谚口碑	俗：通俗。谚：谚语。口碑：指流传的口头俗语。广泛流传的通俗的谚语和俗语。
素口骂人	以茹素之口骂人。比喻伪善。
缩衣节口	指省吃省穿，生活节俭。
谈不容口	犹言赞不绝口。不住口地称赞。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
探口而出	犹言脱口而出。不经考虑，随口说出。
糖舌蜜口	甜言蜜语，说讨人喜欢的动听的话。
饕口馋舌	比喻贪吃的人。
脱口成章	出口便成文章。比喻才思敏捷。
枉口嚼舌	比喻肆意胡说。多指造谣生事。同“枉口拔舌”。
枉口诳舌	比喻肆意胡说。多指造谣生事。同“枉口拔舌”。
惟口起羞	指言语不慎，招致羞辱。
晓音瘖口	犹言舌敝唇焦。形容说话之多，费尽口舌。
心不应口	心里想的和嘴里说的不一致。指为人虚伪。
心口不一	心里想的和嘴上说的不一样。形容人的虚伪、诡诈。
心口相应	想的与说的相一致。
信口胡言	随口乱说。指毫无根据、不负责任地瞎说。
信口开呵	比喻随口乱说一气。同“信口开合”。
信口开喝	比喻随口乱说一气。同“信口开合”。
性急口快	性子急，有话就说。
绣口锦心	锦、绣：精美鲜艳的丝织品。形容文思优美，词藻华丽。
血盆大口	指野兽凶残吞噬的大嘴。也比喻剥削者、侵略者蚕食鲸吞的巨大胃口。
哑口无声	形容理屈词穷的样子。同“哑口无言”。
掩口而笑	掩：捂。笑时捂住口，以防出声失礼。
掩口葫芦	葫芦：笑貌。捂着嘴笑，指暗笑，窃笑。
掩口失声	指忍不住笑出声来。
羊落虎口	比喻处于险境，有死无生。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
养家糊口	指勉强养活家人，使不饿肚。
一口同声	犹一口同音。
一口同音	犹言众口一词。
一口一声	犹口口声声。
以口问心	一面口中自问，一面心中盘算。
异口同韵	指大家说得都一样。同“异口同音”。
易口以食	犹易子而食。口，丁口。形容灾民极其悲惨的生活。
有口难辩	虽然有口，却难以分辨清楚。常指含冤受屈但又无处申诉。
有口无行	有虚言而无德行。
赞口不绝	不住口地称赞。
张口掉舌	指发表言论。
直口无言	犹言哑口无言。
众口嗷嗷	嗷嗷：哀号声。形容人们因饥饿而嗷嗷哀号。
众口交传	众人辗转述说。
众口交詈	众人一致责骂。
众口交赞	众人交相赞美。
众口如一	许多人都说同样的话，看法或意见一致。同“众口一辞”。
众口同声	大家所说的都一样。
众口相传	众人辗转述说。见“众口交传”。
众口销金	众人的言论能够熔化金属。比喻舆论影响的强大。亦喻众口同声可混淆视听。见“众口铄金”。
众口熏天	指群言可以动天。比喻舆论力量大。
众口一辞	许多人都说同样的话，看法或意见一致。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
拙口笨腮	嘴巴笨拙。指不善于言辞。
爱口识羞	爱：吝惜。指怕羞而难以出口说话
碍口识羞	碍口：说不出口。指怕羞而不说话。
百口莫辩	莫：不能；辩：辩白。即使有一百张嘴也辩白不清。形容不管怎样辩白也说不清楚。
闭口不言	紧闭着嘴，什么也不说。
闭口藏舌	闭着嘴不说话。形容怕惹事而不轻易开口。
病从口入	疾病多是由食物传染。比喻应该注意饮食卫生。
赤口毒舌	赤：火红色。形容言语恶毒，出口伤人。
冲口而出	形容不加思索地说出来。
出口成章	说出话来就成文章。形容文思敏捷，口才好。
出口入耳	指品德、才能超出同类之上。
出口伤人	说出话来污辱人；说出的话有损人的尊严。
唇干口燥	形容说话过多而出现口干舌燥的现象。
杜口裹足	杜口：闭住嘴；裹足：止步不前。闭着嘴不敢说，停住脚不敢走。比喻有顾虑而不敢接近，远远避开。
杜口吞声	形容一句话也不说。
顿口无言	张口结舌，说不出话。
顿口拙腮	比喻嘴笨，不善于说话。
多口阿师	指喜欢多话的人。
防民之口，甚于防川	防：阻止；甚：超过。阻止人民进行批评的危害，比堵塞河川引起的水患还要严重。指不让人民说话，必有大害。
风口浪尖	比喻激烈、尖锐的社会斗争前哨。
佛口蛇心	比喻话虽说得好听，心肠却极狠毒。

สำนวนจีนมีคำว่า 口 “KOU”	ความหมาย
河目海口	河目：形状像河一样的眼睛，上下眼眶平而长； 海口：像大海一样的嘴，又大又深。比喻相貌非凡。

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงสำนวนจีนที่มีคำว่า 嘴 “ZUI” รวบรวมจาก 汉语成语大词典 (hànyǔ chéngyǔ dà cídiǎn) พจนานุกรมสำนวนจีน โดย 商务印书馆 (shāngwù yìn shūguǎn, 2015) โดยมีสำนวนทั้งสิ้น 101 สำนวน ดังนี้

สำนวนจีนมีคำว่า 嘴 “ZUI”	ความหมาย
笨嘴拙舌	拙: 不巧。形容没有口才, 不善言辞。
打牙犯嘴	比喻乱开玩笑。
打牙配嘴	指相互戏虐, 闲扯说笑。
钉嘴铁舌	形容嘴硬, 不认错, 不服输。
狗嘴里吐不出象牙	比喻坏人嘴里说不出好话来。
鸡烂嘴巴硬	比喻自知理亏, 还要强辩。
尖嘴薄舌	形容说话尖酸刻薄。
尖嘴猴腮	形容人相貌丑陋粗俗。
麟角凤嘴	觜: 鸟嘴。麒麟的角, 凤凰的嘴。比喻稀罕名贵的东西。
驴唇不对马嘴	比喻答非所问或两下不相合。
牛头不对马嘴	比喻答非所问或两下不相合。
贫嘴薄舌	指话多而尖酸刻薄, 使人厌恶。
贫嘴贱舌	指话多而尖酸刻薄, 使人厌恶。
七嘴八舌	形容人多口杂。
轻嘴薄舌	指说话轻率, 言语随便。也比喻人爱说俏皮话。
人多嘴杂	杂: 杂乱, 多种多样。谈论的人多, 说法多种多样。也指在场的人多, 七嘴八舌。
三寸鸟, 七寸嘴	比喻能说会道 (多用于讽刺)。

สำนวนจีนมีคำว่า 嘴 “ZUI”	ความหมาย
耍嘴皮子	指光说不做。也指卖弄口才（含贬义）。
说嘴郎中	比喻喜欢说空话、大话而没有本事的人。
甜嘴蜜舌	象蜜糖一样甜的话。比喻为了骗人而说得动听的话。
调嘴弄舌	调嘴：耍嘴皮。指背地里说人闲话，搬弄是非。
调嘴学舌	调嘴：耍嘴皮。指背地里说人闲话，搬弄是非。
咸嘴淡舌	比喻无事生非或没话找话说。
虚嘴掠舌	比喻花言巧语。
鹰嘴鹞目	形容外貌奸诈凶狠。
油嘴滑舌	形容说话油滑，耍嘴皮子。
咂嘴弄舌	形容贪馋的样子。
嘴尖舌头快	比喻话多而轻率。
嘴甜心苦	说话和善，居心不良。
嘴直心快	性情直爽，有话就说。
笨嘴笨舌	说话表达能力很差，没有口才。
鼻塌嘴歪	形容脸部伤势严重。
拨嘴撩牙	指挑拨是非。
弹空说嘴	犹言唱高调说空话。
点头咂嘴	表示同意、赞赏。
颠唇簸嘴	指搬弄口舌。
调嘴调舌	指耍嘴皮子，搬弄是非。同“调唇弄舌”。

สำนวนจีนมีคำว่า 嘴 “ZUI”	ความหมาย
多嘴多舌	很多嘴，很多舌头。形容到处插嘴，搬弄是非。
多嘴献浅	指胡乱说些没见识、不起好作用的话。
乖嘴蜜舌	形容口齿伶俐，惯于说讨好人的甜言蜜语。
箭穿雁嘴	比喻不开口说话。
强嘴拗舌	说话倔强的样子。
强嘴硬牙	指能说会道。
强唇劣嘴	指说话厉害，不肯让人。
磕牙料嘴	多嘴多舌。
课嘴撩牙	搬唇弄舌。课，用同“嗑”。
嗑牙料嘴	多嘴多舌。
驴唇马嘴	比喻说话写文章，前言不搭后语，前后矛盾。
驴头不对马嘴	比喻答非所问或两下不相合。 同“驴唇不对马嘴”。
弄嘴弄舌	弄：玩弄，卖弄。犹言耍嘴皮子。 形容卖弄口舌或搬弄是非。
贫嘴恶舌	指话多而尖酸刻薄，使人厌恶。 同“贫嘴贱舌”。
贫嘴滑舌	指话多而尖酸刻薄，使人厌恶。 同“贫嘴贱舌”。
七口八嘴	形容人多口杂。同“七嘴八舌”。
七舌八嘴	形容人多口杂。同“七嘴八舌”。
七张八嘴	形容人多语杂。同“七嘴八张”。
七嘴八张	形容人多语杂。

สำนวนจีนมีคำว่า 嘴 “ZUI”	ความหมาย
使嘴使舌	搬弄口舌。
挑唇料嘴	摇动嘴唇。指吵嘴，争吵。 同“挑牙料唇”。
铁嘴钢牙	比喻能言善辩。
心巧嘴乖	心思灵巧，能说会道
心直嘴快	性情直爽，有话就说。同“心直口快”。
摇嘴掉舌	犹摇唇鼓舌。形容耍弄嘴皮进行挑拨煽动。
油嘴花唇	形容说话油滑虚浮。
油嘴油舌	形容说话油滑轻浮。
有嘴没舌	形容不善言辞。
有嘴没心	指不是有心说的。同“有嘴无心”。
有嘴无心	犹言有口无心。指不是有心说的。
咂嘴弄唇	表示惊奇或为难。
咂嘴舔唇	形容贪馋的样子。亦表示食物味道美好。
咂嘴咂舌	形容贪吃的馋相。亦表示食物味道美好。
张嘴翘舌	犹张口结舌。
拙嘴笨腮	犹拙嘴笨舌。嘴巴笨拙。指不善于言辞。
拙嘴笨舌	拙：笨。嘴舌笨拙，形容不善于讲话。
龇牙咧嘴	龇：露齿。张着嘴巴，露出牙齿。 形容凶狠或疼痛难忍的样子。
龇牙裂嘴	露出牙，张开嘴。形容凶狠难看的样子。
嘴快舌长	指爱说长道短。
嘴清舌白	指话说得明确清楚。

ภาคผนวก ค

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงคำและสำนวนไทยที่มีคำว่า ”ปาก” รวบรวมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, สำนวนไทย โดย สง่า กาญจนพันธุ์ (2538), บ่อเกิดสำนวนไทย โดย ดนัย เมธิตานนท์ เล่ม 1-4 และ สำนวนไทยฉบับสมบูรณ์ โดย ศมน รั้งสีสุริยันต์แจ่ม (2558) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตาราง คือ ตารางแสดงคำที่มีคำว่า ”ปาก” รวมทั้งสิ้น 24 คำ และตารางแสดงสำนวนไทยที่มีคำว่า ”ปาก” จำนวน 85 สำนวน ดังนี้

ตารางที่1 แสดงคำที่มีคำว่า ”ปาก” จำนวน 24 คำ

คำที่มีคำว่า ”ปาก”	ความหมาย
ช่องปาก	ที่ว่างซึ่งมีทางเข้าออกได้ในปาก
ริมฝีปาก	เนื้อริม 2 ข้างของช่องปาก
ปากขมุขมิมิ	ทำให้ริมฝีปากเผยออกขึ้นลง แต่ไม่มีเสียง
ปากยื่น	ทำปากยื่นออกมา
ปากจู้	ห่อปากยื่นออกมา
อ้าปาก	เปิดปากกว้าง
หุบปาก	เลิกอ้าปาก
เม้มปาก	ม้วนริมฝีปากเข้า
ห่อปาก	ทำให้ปากห่อเข้าหากัน
ผิวปาก	ห่อริมฝีปากให้แคบ แล้วเป่าลมออกให้เกิดเสียงตามที่ต้องการ
หลุดปาก	พูดออกมาโดยไม่ได้ตั้งใจ
พลั้งปาก	พูดเพราะเผลอไม่ทันระวัง
ซี้ปาก	ผู้ที่ถูกพูดถึงในแง่ไม่ดี
ปากไว	ตอบโต้ได้โดยเร็ว
ปากจืด	มากกว่าคนเจ็บๆเสบายๆ
ปากกล้า	พูดจาไม่เกรงกลัวใคร
ปากเสีย	พูดในสิ่งที่ไม่ควรพูด
ปากมาก	พูดมาก ทำให้เกิดความเดือดร้อน
ปากโป้ง	เปิดเผยสิ่งที่ไม่สมควรเปิดเผย

คำที่มีคำว่า “ปาก”	ความหมาย
ปากดี	พูดสิ่งที่ไม่ควรพูด
ปากฉลาม , ปากข้าง	รูปร่างแผลหรือรอยผ้าขาดเป็นรูปสามเหลี่ยมแฉะออกอย่างปากปลาฉลามหรือปากข้าง
ปากกระชัง	ริมที่สุดเบื้องล่างของสตูบที่ทำดูระฆัง
ปากไก่	ปากกาเขียนหนังสือแบบเก่าใช้จุ่มน้ำหมึก
ปากจั่น	ประตุน้ำอย่างโบราณที่ใช้ไม้ซุงขวาง

ตารางที่ 2 แสดงสำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก” จำนวน 104 สำนวน

ลำดับที่	สำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก”	ความหมาย
1.	ปากเป็นเอกเลขเป็นโท	การพูดจากสำคัญกว่าวิชาหนังสือ
2.	ปากเปียกปากแฉะ	ว่ากล่าวตักเตือนซ้ำแล้วซ้ำเล่าก็ยังไม่ได้ผลตามที่มุ่งหมาย
3.	ปากโป้ง	ชอบพูดเปิดเผยสิ่งที่ไม่สมควรออกมา
4.	ปากไม่ลิ้นกลิ้งน้ำมัน	ยังเป็นเด็ก
5.	ปากคนยาวกว่าปากกา	คนสามารถแพร่ข่าวได้เร็วกว่ากา
6.	ปากฉีกถึงใบหู	พูดเยอะมาก พูดจนเปื้อ พูดซ้ำแล้วซ้ำอีก
7.	ปากตำแย	ปากอยู่ไม่สุข ชอบพูด ชอบฟ้อง
8.	ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ	พูดดีแต่ใจคิดร้าย
9.	ปากปลาร้า	ชอบพูดหรือด่าด้วยคำหยาบคาย
10.	ปากมาก	พูดมาก พูดซ้ำๆ ซากๆ
11.	ปากว่าตาขยิบ	พูดอย่างหนึ่ง แต่ทำอีกอย่างหนึ่ง
12.	ปากว่ามีมือถึง	พอพูดก็ทำเลย
13.	ปากสว่าง	ชอบพูดเปิดเผยเรื่องของผู้อื่น
14.	ปากหนัก	ไม่มีใครพูดขอร้องต่อใครๆ ไม่ใคร่ทักทายใคร
15.	ปากหวานก้นเปรี้ยว	พูดจาอ่อนหวานแต่ไม่จริงใจ
16.	ปากหอยปากปู	ชอบนินทา มั้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย
17.	กินอยู่กับปาก อยากรู้กับท้อง	รู้ดีอยู่แล้วแสร้งทำเป็นไม่รู้

ลำดับที่	สำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก”	ความหมาย
18.	ซ่องปากแตก	ปากโป้ง, เก็บความลับไม่อยู่, ชอบนำความลับของผู้อื่นไปโพยพอ
19.	ตามใจปากมากหนึ่	เห็นแก่กินยอมสิ้นเปลืองมาก
20.	น้ำท่วมปาก	พูดไม่ออกเพราะเกรงจะมีภัยแก่ตนหรือผู้อื่น
21.	ปลาหมอตายเพราะปาก	คนที่พูดพล่อยจนได้รับอันตราย
22.	ปอกกล้วยเข้าปาก	ง่าย, สะดวก
23.	ผู้ร้ายปากแข็ง	ดิ่งด้น คือ ไม่ยอมรับความจริง
24.	พรั้งัดปากไม่ออก	นิ่ง, ไม่ค่อยพูด, ไม่ช่างพูด
25.	พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง	พูดไปไม่มีประโยชน์ นิ่งเสียดีกว่า
26.	มือถือสาก ปากถือศีล	แสดงตัวว่าเป็นคนมีศีลธรรม แต่กลับประพฤติชั่ว
27.	รอดปากเหยี่ยวปากกา	พ้นอันตรายมาได้อย่างหวุดหวิด
28.	ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก	ดีแต่พูด แต่ทำไม่ได้
29.	เล่นกับหมาหมาเลียปาก	ลดตัวลงไปหรือวางตัวไม่เหมาะสมจึงถูกกลามปาม
30.	ลิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น	ได้ยินได้ฟังมากก็สู้เห็นด้วยตาตนเองไม่ได้
31.	หญ้าปากคอก	คุณค่าน้อยมองข้ามไป
32.	อ้าปากเห็นไรฟัน	รู้ทันกัน
33.	อ้อยเข้าปากช่าง	สิ่งหรือประโยชน์ที่ตกอยู่ในมือแล้วยอมได้คืนยาก
34.	อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่	รู้เท่าทันคำพูดที่พูดออกมา
35.	ลิ้มหน้าอ้าปาก หรือ เงยหน้าอ้าปาก	มีฐานะดีขึ้นกว่าเดิมพอทัดเทียมเพื่อน
36.	พอหอมปากหอมคอ	พอดี, พอสมควร
37.	ตีนถีบปากกัด หรือ ปากกัดตีนถีบ	มานะพยายามทำงานทุกอย่างเพื่อปากท้องโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก
38.	ยืมด้วยปาก ถากด้วยตา	เยาะเย้ยด้วยกิริยาท่าทาง
39.	ได้ดีเพราะปาก ได้ยากเพราะคำ	ระมัดระวังคำพูด
40.	ปากอย่าเบา	อย่าเป็นคนที่พูดอะไรพล่อยๆ และอย่าพูดอะไรโดยที่ยังไม่ทันได้คิด
41.	เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียงลมปาก	คนจะเป็นที่นิยมชมชอบของคนอื่นก็เพราะการพูดจา

ลำดับที่	สำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก”	ความหมาย
42.	พลังปากเสียศีล พลังตีนตกต้นไม้	ทำโดยขาดความยั้งคิด จะทำให้เสียหาย
43.	พูดดีเป็นศรีแก่ปาก พูดมากปากมีสี	พูดดีมีมงคลแก่ตัว พูดไม่ดีอาจเกิดผลร้ายแก่ตน
44.	เรียนวิชาทางค้าขาย อย่าปากร้ายพูดจาอ้อมาสัย	ประกอบอาชีพค้าขาย ปากต้องดี คำพูดต้องเพราะ
45.	มนุษย์สุดดีก็ทีปาก	คนเราคำพูดเป็นของสำคัญมาก ควรรู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม
46.	คนเขี่ยปากกันโกง	อย่าเชื่อคนง่าย
47.	น้ำอ้อยไม่อาจป้องปากมด	หญิงยากจะป้องกันชายมิให้ทะโลม
48.	คนปากหอม	คนพูดจริง
49.	คนปากคัน	คนชอบพูดชอบคุยอดที่จะพูดคุยไม่ได้
50.	คิดทุกคำจึงออกปาก	ให้คิดก่อนพูด
51.	คนปากเหม็น	คนพูดเท็จ
52.	คันปาก	อยากจะทำพูด
53.	ปากกระโถน	ชอบพูดคำหยาบ
54.	ปากคม	พูดว่าให้คนอื่นเจ็บแสบ
55.	ปากกล้า	พูดไม่เกรงกลัวใคร
56.	ปากจู้	พูดแต่น้อย
57.	ปากเบา	พูดโดยไม่ยั้งคิด
58.	ปากเป็นแม่ค้าปลา	พูดจาใช้คำต่างๆ หยาบๆ
59.	ปากเปราะ	พูดจาทักทายคนเก่ง
60.	ปากมด	พูดมาก
61.	ปากม้า	พูดมาก
62.	ปากแม่ค้า	พูดจาหยาบคาย
63.	ปากรู้มากกว่าใจ	พูดจาขยายความเกินจริง เชื่อไม่ได้
64.	ปากโว	พูดจาโอ้อวด
65.	ปากป้อจ หรือ ปากหมา	ชอบพูดแต่เรื่องที่จะทำให้เสียหาย
66.	ปากหวาน	พูดจาอ่อนหวาน
67.	ปากหวานเหมือนน้ำตาลเพชรบุรี	พูดจาไพเราะอ่อนหวาน

ลำดับที่	สำนวนไทยที่มีคำว่า “ปาก”	ความหมาย
68.	ปากหอยปากปู	ชอบนินทาเล็กน้อย , ไม่กล้าพูด , พูดไม่ขึ้น หรือพูดไม่ดี
69.	ปากเหม็น	พูดในสิ่งไม่ดีงาม
70.	ผูกใจไว้ด้วยปาก	สร้างไมตรีด้วยปิววาจา
71.	พูดมากปากเปือก	บ่นมากไม่หยุดปาก
72.	ลมปาก	คำพูด ถ้อยคำที่พูดออกมาจากปาก
73.	ลมปากหวานหูไม่รู้หาย	คำพูดที่อ่อนหวานจะทำให้ติดอยู่ในหูตลอดไป
74.	ออกจากปากเข้าหูคน	พูดอะไรออกไปย่อมมีคนรู้
75.	ออกปาก	พูด , พูดขอความช่วยเหลือ , พูดเชิงตำหนิ
76.	ยืมปาก	อาศัยผู้อื่นพูดแทน
77.	ปากเป็นธรรม ใจดำเหมือนงูเห่า	บุคคลที่ปากกับใจไม่ตรงกัน ไม่น่าเชื่อถือ
78.	ต่อปากต่อคำ	เฝ้าเถียงกันไม่รู้จักจบสิ้น
79.	เป็นปากเป็นเสียง	ทะเลาะขึ้นเสียงกัน
80.	ปิดปาก	ไม่พูดหรือไม่ให้พูด
81.	ปากมอม	ชอบโก่งกินโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่
82.	ตะหนุเข้าปากหมา	ส่งผลประโยชน์ให้คนอื่น เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์
83.	พอลี้นปากเลี่ยนท้อง	พอมีกินมีใช้ , พอลี้นตัวได้
84.	เนื้อเข้าปากเสือ	ยามตกอยู่ในที่อันตรายก็มีแต่จะสูญเสียยากที่จะรอด
85.	อยู่ในปากเสือปากหมี	อยู่ในที่มีอันตรายน่ากลัว

ภาคผนวก ง

ภาคผนวก ง

ภาคผนวกนี้ คือการแปลสรุปความวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นภาษาจีน

汉语中带有“口”或“嘴”字成语与泰语中带有“pá:k”字成语间的区别

第一章

引言

1.1 选题背景

泰国是文化多样性的国家因为受到西方文化和东方文化的影响。自人口迁移和古代对外贸易以来，造成中国文化是另外一种文化对泰国的语言和泰国人的生活方式有最大的重要，所以泰国人和中国人非常亲密。中国民族移居到泰国也带入了语言、文化、习俗以及方言。泰语中有很多汉语借词，这些汉语借词影响泰语分类词汇比较大特别是食品、贸易、装饰品、服装、信仰、宗教，传统和文学等。

然而，中国经济持续增长使汉语变得很重要并受到越来越多的关注，当贸易谈判时需要用汉语交流，吸引外国人开始学习汉语更多。同时，在泰国学汉语的潮流越来越扩大造成研究范围的相关文献越来越多，特别是在汉语成语与泰语成语的对比分析方向，因为泰国人和中国人都喜欢作诗，喜欢把周边的环境或者身体的器官为教育精神例如：眼睛、耳朵、手、鼻子和嘴。

这原因造成许多院士对汉泰成语的异同对比分析，除了语言结构和词汇的异同分析，某位院士也研究两种语言的成语与文化之间的关系，因为成语是一中主要因素反映了一个国家的文化。Piriya Surakajohn (2001: 1) 表示词与成语是自己周边环境的发源；不管是人们、动物、树木和身体的器官都会表达优美的句子并有道德意义，因此汉语与泰语的成语会反映两国之间的相同点和不同点。

根据相关研究的收集发现对身体器官的汉泰成语的数量比较多，但是把嘴相关的成语进行对比分析，所以本研究者想了解汉语“口”字或“嘴”字的成语与泰语“pá:k”字成语的相同点和不同点。

1.2 研究目的

- 一、了解汉语带“口”字与“嘴”字的成语；
- 二、了解泰语带“pá:k”字的成语；
- 三、了解汉语带“口”字和“嘴”字与泰语带“pá:k”字的对比分析。

1.3 研究假设

- 一、汉语带“口”字与“嘴”字的成语比泰语中“pá:k”字多。
- 二、汉语带“口”字和“嘴”字跟泰语中“pá:k”字都有相同点和不同点。

1.4 研究范围

- 一、汉语带“口”字和“嘴”字的成语
- 二、泰语带“pá:k”字的成语
- 三、汉语带“口”字和“嘴”字的成语跟泰语带“pá:k”字成语的异同。

1.5 文献综述

本研究者收集相关文献包含以下内容：

- 一、汉语带“口”字和“嘴”字成语的相关论文。
- 二、汉语带“口”字和“嘴”字成语的相关文献如下：
 - (一) 现代汉语词典. 商务印书馆，2012
 - (二) 成语大词典. 商务印书馆，2015
- 三、泰语带“pá:k”字的成语的相关文献如下：
 - (一) The loyal Institute (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542)
 - (二) 《สำนวนไทย》 Khun Wichitmatra (Sanga Kanchanakphan) (1995)

(三) 《บ่อเกิดสำนวนไทย》 Danai Methitanon 第1本-第4本

(四) 《สำนวนไทยฉบับสมบูรณ์》 Samon Rungsririyonjam (1995)

1.6 研究价值

- 一、会了解汉语带“口”字和“嘴”字成语的意思。
- 二、会了解泰语带“pá:k”字成语的意思。
- 三、会了解汉语带“口”字和“嘴”字与泰语带“pá:k”字的异同。
- 四、用为汉语与泰语成语的未来研究思路。

1.7 研究方法

- 一、查阅汉语版与泰语版的相关论文，为考虑与分析哪些论文对本研究题目有相关。
- 二、收集泰语带“pá:k”字词汇和成语的相关材料。
- 三、收集汉语带“口”字和“嘴”字的词汇和成语，然后把它们的异同进行分析研究。
- 四、把汉语带“口”字和“嘴”字成语与泰国带“pá:k”字成语的异同进行分析研究。
- 五、撰写研究成果并得出结论。

第二章

研究综述

从寻找与口和嘴相关俗语的资料、论文，发现有许多论文和教科书都在研究此题目。所以此论文将提到与此论文相关的定义和理论，包括嘴、口在泰语及汉语词典里的意义及词语和成语的来源。

2.1 词语的意思

Chatchawadee Saralamba (语言及语言学,2559: 176) 将词的意思分成3种,1. 直接含义 2.隐藏含义 3. 比喻含义。

1. 基本义

基本义是指母语者在平时所使用的语言。如“星星”是除了月亮及太阳会天空天黑时闪烁发亮的东西。可是在占星学的书上，太阳和月亮是属于九大行星。(词的最初的、最基本的意义。)

2. 引申义

引申义是除了在日常生活中使用的直接义的另一意思,可能和某种东西的外观相关。如“星星”在这的意思是美好的事物或者比其它事物还突出。(由词的本义演变而产生的后起义。)

3. 比喻义

比喻义是以某东西或事物来比喻另一的东西或事物。如他是社会垃圾。这句话里的“垃圾”是指对社会没有意义及没有用处的人。但“垃圾”的原义是指各种废物的统称。

2.2 泰国俗语与中国俗语的定義

2.2.1“成语”在泰语里的定义

俗语在泰国皇家学会官方泰语字典的意思是语汇里为群众所创造，并在群众口语中流传。俗语的意思并不完全和词语相同或有含蓄义在。如教鳄鱼游泳、跳不好怪乐器。

2.1.2 “成语”在中文里的意思

现代汉语词典及商业印刷馆解释成语是有固定形式的短语或者词语，简短、拥有深奥的学问。流传在民间久远。在中文里的成语大多数是四个词所组

成的，有些成语可以在词义上了解成语的意思。可是有些成语必须要想知道那个成语的来源，才可以了解那成语的意思。

3 “口”和“嘴”和在中文与泰语口语中的意思

3.1 “口”

现代汉语词典 (2012: 745) 解释说：

- 1) 人或动物进饮食的器官，有的也是发声器官的一部分。通称嘴。
- 2) 指口味：口轻，口重。
- 3) 指话语：口才，口气，口彩。
- 4) 指人口：户口，家口，拖家带口。
- 5) 容器等器物通外面的地方：瓶子口儿，碗口儿，枪口。
- 6) 出入通过的部位：出口，入口，门口儿，海口，关口，胡同口儿。
- 7) 长城的关口 (多用于地名)，也泛指这些关口：口外，喜峰口，古北口，口蘑，西口。
- 8) 口子：伤口，衣服撕了个口儿。
- 9) 性质相同或相近的单位形成的管理系统：归口，财贸口。
- 10) 刀、剑、剪刀等的刃：刀钝口了。
- 11) 指马、驴、骡等的年龄 (因可以由牙齿的多少看出来)：六岁口，这匹马口还轻。
- 12) a) 用于人：一家五口人。
b) 用于某些家畜或器物等：三口猪，一口钢刀，一口缸。
- 13) 中国人姓氏。

3.2 “嘴”

现代汉语词典 (2012: 1741) 解释说:

- 1) 口的通称: 张嘴, 闭嘴。
- 2) 形状或作用像嘴的东西: 瓶嘴儿, 茶壶嘴儿, 烟嘴儿。
- 3) 指说的话: 嘴甜, 别多嘴。

3.3 “pá:k”

泰国皇家学会 (The loyal Institute) (2546: 691) 解释说:

- 1) 人或动物进饮食的器官, 有的也是发声器官的一部分。
- 2) 口子
- 3) 容器等器物通外面的地方: 瓶子口儿, 碗口儿, 枪口。
- 4) 出入通过的部位: 出口, 入口, 门口儿, 海口, 关口, 胡同口儿。
- 5) 量词
- 6) 指说的话

经研究口和嘴在中文和泰语口语中的意思, 在中文里嘴和口与在泰语中意思相同大致上分为 3 类。1) 在动物或人脸上的器官, 用于进食和发声。2) 出入口 3) 话或词语。除了这些意思以外, 在中文里的“口”还有在泰语里的嘴的意思。还有相同的意思是量词。“口”还有其他在中文里的“嘴”和泰语里的“pá:k”没有的意思。如 1) 食物的味道 2) 墙壁的面 3) 刀锋、剑、剪刀 4) 用来说马、驴的年龄 5) 性质相同或相近的单位形成的管理系统 6) 说明家里人数的量词 7) 中国人的姓。在中文里“口”的意思比中文及泰语“嘴”还要多。

第三章

含有“口”的汉泰词语和成语的含义

如今在泰语及汉语中都有许多词语和俗语。研究者本人搜集含有嘴字的词语及俗语，并分成 2 类如下。1.词语和成语里有口的基本义。2.词语和成语里有嘴的引申义。

3.1 具有基本义的带有口“KOU”字和嘴“ZUI”字的词汇和成语。

在这一组里的带有口“KOU”字或嘴“ZUI”字的词汇和成语，仍然还是指的口“KOU”字的基本义，即人或动物用于进食或是在某些时候用于发声的器官，可以将意思分为两类：即 1 人的身体器官 2 动物的身体器官，具有基本义的词汇和成语共有 4 个，如下例所示。

1 带有口“KOU”字，意思是指关于人的身体器官

口角	嘴边
口腔	口内的空腔，由两唇、两颊、硬腭、软腭等构成。口腔内有牙、舌、唾液腺等器官。
口器	节肢动物口周围的器官，有摄取食物及感觉等作用。
口哨儿	双唇合拢，中间留一小孔(有的把手指插在口内)，使气流通过而发出的像吹哨子的声音。

2 带有口“KOU”字，意思是指关于动物的身体器官

2.1.陆地动物，包括大象，马，牛，驴或骡，老虎，狮子，狗等等。

虎口拔牙 在老虎嘴里拔牙。

狗口里生不出象牙 比喻坏人说不出好话。

2.2.飞禽类动物，例如鸟，鸡，天鹅，老鹰等等。

蛇口蜂针 比喻恶毒的言词和手段。

2)形容各种容器的开口。如：

口杯 喝水，漱口等用的杯子。

口袋 用布、皮等做成的装东西的用具。

3)形容出入通过的部位。如：

入口 进入嘴中/从建筑物或场地所经过的门或口儿。

出口 从建筑物或场地出去的门或口儿。

4)形容口子的部位。如：

伤口 伤口指受伤破裂的地方，多指人或其他动物的皮肤、肌肉、黏膜等而言。

口角炎 口角炎俗称“烂嘴角”，表现为口角潮红、起疱、皲裂、糜烂、结痂、脱屑等。患者张口易出血，吃饭说话均受影响。

5)形容口味、饮食的部位。如:

口轻	人爱吃味道淡一些的汤、菜。/也指人爱吃淡一点的味道。
口腹	指饮食。
口重	菜或汤的味咸。/指爱吃味咸的菜和汤。

6)形容长城关口的部位。如:

口北	长城以北的地方，主要指张家口以北的河北省北部和内蒙古自治区中部。
西口	指山西长城各关口。
关口	来往必须经过的的处所或关键地方。

7)形容马、驴、骡等的年龄的部位。如:

口齿	指马、驴的年龄。(因可以由牙齿的多少看出来)
牙口	指牲口的年龄(根据牲口的牙齿多少和磨损程度可以判定生口的年龄)

8)形容刀、剑、剪刀等刀的部位。如:

刀口	刀上用来切削的一边。或动手术后受刀伤时拉开的口子。
钢口	指刀、剑、等刃部的质量。

通过收集词汇和成语，研究人员发现，口“KOU”字或嘴“ZUI”字的基本义是用于进食或发声的人或动物的身体器官，当口“KOU”字或嘴“ZUI”字在用来组成词汇的时候，所组成的词汇仍然与人的嘴/口部器官有直接的关联，如果口“KOU”字或嘴“ZUI”字在用来组成成语的时候，如果直接从字面上来解释，表达与人的口腔器官相关的意思的还是很多的，大部分都是有隐含意义和比喻意义，而且还有由口“KOU”字或嘴“ZUI”字所组成的表示动物的口腔器官的词汇和成语，但是与动物的口腔器官有关的词汇和成语则比较明显，因为可以从词汇和成语中看得出来，因此研究人员对带有口“KOU”字或嘴“ZUI”字所组成的词汇和成语中所包含的动物进行了分类，其中带有口“KOU”字的汉语词汇和成语中所包含的动物种类有老虎，鸡，蛇，狗，鸟，而带有嘴“ZUI”字的汉语词汇和成语中包括的动物种类有狗，猴，鸡，马，驴和老虎等等。

第四章

带有口“KOU”字“和嘴“ZUI”字的汉语成语与带有“pá:k”字的泰语成语的比较

从收集和研究了带有 pá:k 这个词的汉语成语和泰语成语中，研究人员发现发现汉语成语中带有口“KOU”字的成语共有 301 个，而带有嘴“ZUI”字的成语共有 77 个，以及在泰语成语中带“๓๓”字的成语有 85 个，用来与泰文中意思相同或者近似的泰语成语进行比较后，可分为以下 3 组：

1. 带有口“KOU”字或“ZUI”字的汉语成语与带有“pá:k”字的泰语成语的比较。
2. 带有口“KOU”字或“ZUI”字的汉语成语与**没有**使用“pá:k”字的泰语成语的比较。
3. 带有“pá:k”字的泰语成语与汉语中**没有**使用口“KOU”或嘴“ZUI”字的成语的比较。

2) 羊入虎口

เนื้อเข้าปากเสือ

汉语成语 **羊入虎口** yáng rù hǔ kǒu 是一个使用口“KOU”字的成语，与泰语成语中带有“pá:k”字的成语，即“**เนื้อเข้าปากเสือ (肉入虎口)**”有着相同的意思，两者同样都是使用老虎的口腔器官来做比喻，在意思的表达上，汉语成语和泰语成语都常常被用来比喻弱者陷入险恶的境地，面临被残害的处境。

例如：

你难道不知道他就是想要贪钱的吗，像这样让他管钱的话就像要**羊入虎口**一样。

นายไม่รู้หรือว่าเขาต้องการยกยอกเงินอยู่แล้ว ให้เขาดูแลการเงินแบบนี้ก็เหมือนส่ง
เนื้อเข้าปากเสือ

3) 有口难言

น้ำท่วมปาก

汉语成语 **有口难言** yǒu kǒu nán yán 是一个使用口“KOU”字的成语，与泰语成语中带有“pá:k”字的成语，即“**น้ำท่วมปาก (嘴里含满了水)**”有着相同的意思，虽然汉语和泰语的成语都使用了“pá:k”这个字，但还是有一点点的差异，就是，汉语成语中没有像泰语成语中一样带有 น้ำ (水) 字，然而这个成语都有相同的意思，汉语成语 **有口难言** yǒu kǒu nán yán 意思是虽然有嘴，但话难以说出口，而泰语成语的“**น้ำท่วมปาก (嘴里含满了水)**”就是如果我们的口中有水，就不能张口说话或是发表意见，这两个成语通常用来比喻了解某些信息或真相的人，但不能说出口，也许是因为害怕或者如果说出来的话可能会影响到自己和他人。

例如：

我现在处于**有口难言**水的状态，也不能说的太多，因为做错事的人是对我有大恩的人。

ตอนนี้ผมก็ตกอยู่ในสถานะ**น้ำท่วมปาก** พูดมากก็ไม่ได้เพราะคนที่กระทำผิดเป็นคนที่มีความบุญคุณกับผมมากเหลือเกิน

4.1.2 带有嘴“ZUI”字的汉语成语与同样带有“pá:k”字的泰语成语。

1) 多嘴多舌 ปากยื่นปากยาว

汉语成语**多嘴多舌** duō zuǐ duō shé 是一个使用嘴“ZUI”字的成语，与泰语成语中带有“pá:k”字的成语，即“**ปากยื่นปากยาว (嘴伸得很长)**”有着相同的意思，虽然汉语成语和泰语成语都使用“pá:k”来做比喻，但还是有一点点的差异，汉语成语**多嘴多舌** duō zuǐ duō shé 直接按照字面的意思是有很多的嘴巴，而泰语成语“**ปากยื่นปากยาว (嘴伸得很长)**”指的是嘴巴的形状伸出来很长，汉语成语和泰国成语都经常用来比喻到处插嘴，搬弄是非造成别人之间的争吵或误解的人。

例如：

我们家里发生的事情可能整个郡都知道了，你可能必须要做好心理准备，因为现在的人真的**多嘴多舌**。

เรื่องที่เกิดขึ้นกับครอบครัวเราคงรู้ไปทั้งตำบลแล้ว คุณคงต้องทำใจ เพราะคนสมัยนี้มีนิสัย**ปากยื่นปากยาว**จริงๆ

2) 甜嘴蜜语 ปากหวาน

汉语成语**甜嘴蜜语** tián zuǐ mì yǔ 是一个使用嘴“ZUI”字的成语，与泰语成语中带有“pá:k”字的成语，即“**ปากหวาน (嘴甜)**”有着相同的意思，汉语成语和泰语成语都同样使用“pá:k”来做比喻，并且经常用来比喻像蜜糖一样甜的动听的话语。

เธออย่าไปโกรธเคืองเขาในสิ่งที่ถูกติติงมาเลย โบราณว่า **หวานเป็นลมขมเป็นยา** เธอต้องมีเหตุผลรู้จักรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น

2) 虎口拔牙

ล้วงคองูเห่า

汉语成语 **虎口拔牙** hǔ kǒu bá yá 是一个使用口“KOU”字的成语，与泰语成语中不带有“pá:k”字的成语 **“ล้วงคองูเห่า (掏眼镜蛇的喉咙)”** 有着相同的意思，汉语成语 虎口拔牙 hǔ kǒu bá yá 直接从字面上翻译就是从老虎的嘴里拔牙，意思是把手伸到老虎的嘴里去拔老虎的牙齿，而泰语成语 “ล้วงคองูเห่า (掏眼镜蛇的喉咙)” 的意思是将手伸到眼镜蛇的喉咙里，可以看到，这个泰语成语没有使用“pá:k”这个词，而是使用“คอ (喉咙)”这个词来代替，尽管如此，要将手伸到喉咙里也是要经过口的，此外，汉语成语和泰语成语都使用凶猛的动物来比喻危险的状况，汉语成语选择使用老虎，但泰语成语则使用了眼镜蛇，在含义方面，则经常用来比喻去做十分危险的事情。

例如：

这项任务犹如**虎口拔牙**，又艰巨，又危险。

ภารกิจหน้าที่นี้เหมือนการถอนฟันออกจากปากเสือเลย ทั้งลำบากและอันตราย

3) 口若悬河

พูดคล่องเหมือนล่องน้ำ

汉语成语 **口若悬河** kǒu ruò xuán hé 是一个使用口“KOU”字的成语，与泰语成语中不带有“pá:k”字的成语 **“พูดคล่องเหมือนล่องน้ำ (说话像流水一样流利)”** 有着相同的意思，可以看到这个泰语成语中没有用到“pá:k”这个词，虽然在泰语成语中没有直接用到“pá:k”这个词，但在用到了有相关意思的“พูด (说)”这个词，因为说话是人类通过使用口腔器官发出声音来进行的交流，在意思表达方面，两个成语都是用来比喻说起话来滔滔不绝，非常的流利。

4.3 带有“pá:k”字的泰语成语与汉语中没有使用口“KOU”或嘴“ZUI”字的成语的比较。

从研究人员收集和研究了带有“pá:k”字的泰语成语与汉语成语中使用其他的词来代替口“KOU”字或嘴“ZUI”字的汉语成语中，研究人员发现，汉语成语中虽然使用其他的词来代替口“KOU”字或嘴“ZUI”字，但是所表达的意思仍然和泰国成语中带有“pá:k”口字的成语是相似的，例如

1) 百闻不如一见 ร้อยหูได้ยินไม่เหมือนหนึ่งเห็น (สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น)

汉语成语百闻不如一见 bǎi wén bù rú yí jiàn 是一个没有用到口“KOU”字或嘴“ZUI”字这些字的成语，与泰语成语中带有“pá:k”字的成语“สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น (十张嘴说也比不上亲眼看到)”有着相同的意思，可以看到，汉语成语的百闻不如一见 bǎi wén bù rú yí jiàn，直接翻译字面上的意思就是从几百个人处听说过了也比不上亲自去看上一眼，而泰语成语“สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น (十张嘴说也比不上亲眼看到)”，意思是听十个人说也比不上自己亲自去看一眼，虽然这个汉语成语里没有直接使用到“口”或“嘴”字，但汉语成语中使用的词与口腔器官有关，即闻 wén，中文里的意思是听见，耳朵是用来听取各种信息的非常重要的器官，汉语成语强调的是听的人，而泰语成语强调的是说话的人，然而无论是汉语成语还是泰语成语都是被用来比喻无论听别人说多少遍，也不如自己亲自看一下，不要只相信别人说的话或听来的话，应该自己去亲自体验一下。

例如：

人们都说西密兰群岛是泰国最美丽的岛屿，但是百闻不如一见，我必须
要找机会亲自去体验一下。

มีแต่คนบอกว่าหมู่เกาะสิมิลัน เป็นหมู่เกาะที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย แต่ สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น ฉันจะต้องหาโอกาสไปพิสูจน์ให้ได้

2) 易如反掌

ง่ายเหมือนพลิกฝ่ามือ (ปอกกล้วยเข้าปาก)

汉语成语 **易如反掌** yì rú fǎn zhǎng 是一个没有用到口“KOU”字或嘴“ZUI”字的成语，与泰语成语中带有“pá:k”字的成语“**ปอกกล้วยเข้าปาก (剥香蕉吃进嘴里)**”有着相同的意思，汉语成语的易如反掌 yì rú fǎn zhǎng 意思是像翻手掌一样容易，中国人认为翻手掌是一件非常容易做到的事情，而泰语成语“**ปอกกล้วยเข้าปาก (剥香蕉吃进嘴里)**”同样是简单和方便的意思，因为泰国人认为香蕉是最容易剥皮的水果，虽然汉语成语里用其他的词来代替“口”或“嘴”，但是掌 zhǎng 这个词经常被用来比喻各种简单方便的动作。

例如：

现在，没有做过饭或是不擅长做饭的人，也可以轻松做出美味的食物，就像是**易如反掌**，因为现在有许多现成的食物配料可供选择使用。

ในปัจจุบัน คนที่ไม่เคยทำอาหารหรือทำอาหารไม่เก่ง ก็สามารถทำอาหารอร่อยได้ง่ายๆ เหมือน**ปอกกล้วยเข้าปาก** เพราะเดี๋ยวนี้มีเครื่องปรุงอาหารสำเร็จรูปมากมายให้เลือกใช้

3) 乳臭未干

นมกลิ่นไม่แห้ง (ปากไม่สิ้นกลิ่นน้ำนม)

汉语成语 **乳臭未干** rǔ xiù wèi gān 是一个没有用到口“KOU”或嘴“ZUI”字的成语，与泰语成语中带有“pá:k”字的成语“**ปากไม่สิ้นกลิ่นน้ำนม (嘴里还留着奶腥气)**”有着相同的意思，虽然这个汉语成语里没有直接使用到“口”或“嘴”字，但成语中使用的词与口或嘴有关联，臭 xiù 这个词在中文里是气味的意思，人身上接收气味的器官是鼻子，而鼻子和嘴都是共同负责识别气味和味道的器官，在意思表达方面，这两个成语都用来比喻那些幼稚不懂事理的人却非要与经验丰富的人争论，这个成语是教育我们要谦虚，并要向有经验的前辈学习。

例如：

你不必去在意那些乳臭未干的人，他们每天就只会炫耀，显摆，实际上他们会不会动手做事还不知道呢，选择使用。

คุณอย่าไปสนใจพวกปากไม่สิ้นกลิ่นน้ำนมเลย ได้แต่อวดเก่ง อวดดีไปวันๆ เอาเข้าจริงลงมือทำงานเป็นหรือเปล่าก็ไม่รู้

第 5 章

研究结果和建议

5.1 研究结果

通过对带有口“KOU”字和嘴“ZUI”字的汉语词汇和汉语成语与泰语中的ปาก字进行了研究和比较，都具有基本义以及引申义，可分为以下几种意义：

5.1.1 具有基本义的带有口“KOU”字和嘴“ZUI”字的词汇和成语。

5.1.1.1 基本义

1 带“口”字汉语成语基本义

根据上述所研究能总结 312 条的带“口”字汉语成语，可以分为 8 种类。

即：

成语类型	数量	百分之
人体和动物器官	18	51.41
容器的口	2	5.7
入口	2	5.7
口子	3	8.6
食物口味	3	8.6
中国长城	2	5.7
马、骡子、驴的年龄	3	8.6

成语类型	数量	百分之
刀、剑	2	5.7
总共	35	100

2 带“嘴”字汉语成语基本义

根据上述所研究能总结 101 条的带“嘴”字汉语成语，可以分为 2 种类。

即:

成语类型	数量	百分之
人体和动物器官	14	73.7
容器的口	5	26.3
总共	19	100

3 带“pá:k”字泰语成语基本义

根据上述所研究能总结 104 条的带“pá:k”字泰语成语，可以分为 4 种类。

即:

成语类型	数量	百分之
人体和动物器官	23	67.6
容器的口	4	11.8
入口	4	11.8
口子	3	8.8
总共	34	100

5.1.2 具有引申义的带有口“KOU”字和嘴“ZUI”字的词汇和成语。

“口”字由中文和泰文中的单词和表达组成。除了具有基本义还有类似和不同的含义。如下:

序号	引申义	包含“口”的汉语词汇和成语	包含“嘴”的汉语词汇和成语	包含“pá:k”的泰语词汇和成语
1	言语和沟通	√	√	√
2	教育, 培训	√	-	√
3	心灵, 情感	√	√	√
4	外形	√	√	-
5	谋生方式, 或是生活方式	√	-	√
6	性格特征, 动作或行为	√	√	√
7	诗歌 文学	√	√	-

从上表中可以发现引申义存在 3 组的分别是言语和沟通、心灵, 情感和性格特征, 动作或行为。引申义存在 2 组分别是 1) 汉语成语中包含“口”与泰语成语中包含“pá:k”, 分别是教育, 培训或谋生方式, 或是生活方式 2) 汉语成语中包含“口”与汉语成语中包含“嘴”, 分别是外形或者诗歌、文学

通过将单词和表达的各个方面与单词“pá:k”分开, 研究人员分为 3 类:

1) 口“KOU”字汉语成语, 发现包含口“KOU”字大多具有中性义占 58%。接下来是贬义占 31%, 最不正面的褒义占 11%, 用 312 个成语总数计算。2) 嘴“ZUI”字汉语成语, 发现包含嘴“ZUI”字大多具有贬义占 67%。接下来是中性的意思占 23%, 最不正面的褒义占 10%, 共计 70 个成语。3) “pá:k”字泰语成语, 发现包含口“KOU”字大多具有中性义占 56.19%, 其次是中性占 22.86%, 最不正面的褒义占 20.95%, 共计 104 个成语。

5.1.3 对比含有“口”或“嘴”的汉语成语和含有“pá:k”的泰语成语以了解其相同性或类似性

通过对含有“pá:k”字的汉语和泰语成语进行研究和收集后, 研究者发现汉语中使用的“口”或“嘴”或泰语中使用的“pá:k”可以分为以下 3 个部分:

1. 对比含有“口”或“嘴”的汉语成语和含有“pá:k”的泰语成语，发现汉语中的“口”或“嘴”与泰语中的“pá:k”都是使用人体器官来系统人类的行为，比如：口是心非与泰语成语“ปากกับใจไม่ตรงกัน (口与心不相符)”相同；祸从口出与泰语成语“ปลาหมอตายเพราะปาก (鱼因为嘴而死亡)”一致。

2. 对比含有“口”或“嘴”的汉语成语，但是泰语成语中未使用“pá:k”，发现汉语中的“口”或“嘴”和泰语成语中使用的其他词汇，大部分都是与器官相关的词汇。如果被用于成语，其形容的类型就存在差异。泰语中形容人体器官的变化，汉语中形容口腔的变化，比如虎口拔牙与“ลี้วงคองูเห่า (蛇颈逃脱)”一致，油嘴滑舌与“ลิ้นตวัดถึงหู (舌头伸至耳朵)”一致。

3. 对比含有“pá:k”的泰语成语，但是汉语成语中未使用“口”或“嘴”，发现发现汉语中的“口或嘴”和泰语成语中使用的其他词汇，大部分都是代替器官的词汇。被组成为成语后，发现都是用来形容人类语言行为，比如百闻不如一见与“สืบปากว่าไม่เท่าตาเห็น (尝试与看见不一致)”一致，言行不一与“ปากว่าตาขยิบ (嘴说眼色)”一致。

5.2 建议

本论文中研究者对比含有口“KOU”或嘴“ZUI”的汉语成语和含有“pá:k”的泰语成语中关于“pá:k”的含义，未对非成语中的“pá:k”字在其他方面进行研究。

1 研究成语的结构，其中包含汉语口“KOU”或嘴“ZUI”以及泰语“pá:k”字，可以分为：研究音节的数量或者研究习语的语法结构什么样的语法结构。

2 研究中国成语的反映，用口“KOU”或嘴“ZUI”和“pá:k”字来反映任何形式的社会。

除此之外，研究者还发现，如果能把成语编成故事，加上语法结构放在教学方面进行研究，通过以上的考察，在汉泰成语方面的比较能对此研究更全面、更完整。

ประวัติผู้เขียน

นางสาวชญญภัค โตเจริญบดี เกิดวันที่ 21 พฤษภาคม 2533 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาลัยนานาชาติปริิติ พนมยงค์ สาขาจีนศึกษา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2555 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก ในปีการศึกษา 2558 ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งอาจารย์สาคิต (AD) ที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม